

DÜNYA KLASİKLERİ

VAHŞETİN ÇAĞRISI

JACK LONDON

Jack London

Jack London -gerçek adıyla John Griffith London- 1876'da San Francisco'da doğdu. Çocukluk yılları sefalet içinde ama alabildiğine hareketli geçti. En büyük zevki kitap okumaktı, ancak ailesinin güç koşullarda yaşaması yüzünden on dört yaşında okulu bırakıp bir konserve fabrikasında çalışmaya başladı. Yaşadığı çevredeki sefaletin ve kötü çevrenin de etkisiyle on altı yaşına gelmeden bir sokak çetesinin üyesi olmuştu. Sonraki yıllarda sokak çetesinde yaşadığı deneyimleri *The Cruise of the Dazzler* ve *Tales of the Fish Patrol* isimli öykülerinde yazıya döktü. 1893'te, hem para kazanmak hem de maceraperest duygularını tatmin için Sibirya ve Japonya'ya giden bir gemide çalışmaya başladı. ABD'ye döndükten sonra da tüm ülkeyi baştan sona dolaştı. Ancak kitaplara ve okumaya âdeta aşkla bağlıydı. Yoğun çalışmaların ardından Californiya Üniversitesi'ne girmeyi başardı, ancak maddi zorluklar yüzünden eğitimini tamamlayamadan ayrılmak zorunda kaldı. 1897'de, Klondike'ta altın madeni bulunduğu haberi üzerine altın aramaya koyuldu. San Francisco'ya dönüşünün ardından yaşadığı bu deneyimi yine öykülere döktü. İlk öyküleri *Overland Monthly* ve *Atlantic Montbty*'de yayımlandı. 1900'de ülke çapında tanınmasını sağlayan *The Son of the Wolf* yayımlandı. 1902'de Londra'ya giden London'ın hayatı olaylar ve maceralarla doluydu. Güney denizlerine yolculuk yaptı, Rus-Japon savaşında muhabirdi. Yaşadığı olaylar ve kazandığı, deneyimler pek çok öyküsüne ve romanına zemin oluşturdu. Aralarında, *The Call of the Wild* (Vahşetin Çağrısı), *White Fang* (Beyaz Diş), *Martin Eden* gibi romanların da yer aldığı pek çok esere imza attı. 1916'da Californiya'da öldü.

İlkelliğe Doğru

"Göçebe misali gelir eski özlemler, Aşındırır alışkanlığın zincirini; Uzun kış uykusundan tekrar Uyandırır içindeki vahşiyi."

Buck gazete okumazdı, okusaydı sadece kendisi için değil, Puget Sound'dan San Diego'ya kadar güçlü kasları, sık ve uzun tüyleri olan tüm Güneyli köpekler için belanın yaklaşmakta olduğunu bilirdi. Kuzey Kutbu'nun karanlığında el yordamıyla aranmakta olan insanlar sarı bir metal buldukları ve buharlı gemi ve nakliye şirketleri buluşu her tarafa iyice duyurdukları için, binlerce adam akın akın Kuzey'e gidiyordu. Bu adamlar köpek istiyordu; istedikleri de sağlam, kızak çekebilecek güçlü kasları ve kendilerini soğuktan koruyacak kürkleri olan köpeklerdi

Buck, güneşli Santa Clara Vadisi'ndeki büyük bir malikânedede yaşıyordu. Buraya Yargıç Miller'ın Yeri denirdi. Ev yoldan biraz geride, yar ı yarıya ağaçların arasında gizlenmiş halde durur, ağaçların arasından, evin dört bir tarafını dolanan geniş, serin veranda göze çarpardı. Eve, göz alabildiğine uzanan çimlerin etrafından dolanıp, upuzun kavakların birbirine geçmiş dallarının altından geçen mıcırlı araba yollarından gidilirdi. Evin arkası önünden daha da genişti. Burada on kadar at bakıcısıyla oğlan çocuğunun yaşadığı kocaman ahırlar, hizmetçilerin sarmaşıklarla kaplı, dizi dizi kulübeleri, ek binalardan oluşan sonsuz ve düzenli bir sıra, upuzun asmalar, yemyeşil çayırlar, meyve bahçeleri ve böğürtlen çalıları bulunurdu. Bir de artezyen kuyusu için bir pompa tesisatı ile Yargıç Miller'ın oğullarının sabahları daldıkları ve sıcak öğleden sonralarında serinledikleri büyük beton havuz vardı.

Buck, işte bu büyük malikânedede hüküm sürüyordu. Burada doğmuş, hayat ının dört yılını burada geçirmişti. Evet, başka köpekler de vardı. Böylesine büyük bir alanda başka köpek olmaması mümkün değildi, ama onlar sayılmazdı. Onlar gelip geçiciydi, tıkiş tıkiş köpek kulübelerinde kalırlar ya da küçük Japon buldoğu Toots veya Meksikalı tüysüz Ysabel gibi evin kuytu köşelerinde sünepece yaşarlardı -nadiren burunlarının ucunu kapıdan dışarı çıkaran veya yere ayak basan tuhaf yaratıklardı onlar. Bir de, pencerelerden dışarı bakarak Toots ve Ysabel'e tehdit dolu vaatlerle havlayan ve saplı süpürgeler ve yer bezleriyle silahlanmış bir hizmetçiler ordusu tarafından geri püskürtülen en az yirmi tane foks teriyer vardı.

Ama Buck ne bir ev köpeğiydi, ne de bir kulübe köpeği. Bütün bu krallık ona aitti. Havuza atlar veya yargıcın oğullarıyla ava çıkardı; yargıcın kızları Mollie ve Alice'e uzun süren alacakaranlıkta veya sabahın erken saatlerindeki gezintilerinde eşlik ederek onları korur; soğuk kış gecelerinde gürül gürül yanan kütüphane ateşinin önünde yargıcın ayaklarının dibinde yatar; yargıcın torunlarını sırtında taşır veya çimenlerin arasında yuvarlar ve ahırın avlusundaki çeşmeye doğru aşağıda, hatta onun da ötesinde asma kilitlerin ve böğürtlen çalılarının olduğu yerdeki deli dolu maceralannda onlara gözkulak olurdu. Teriyerlerin arasında azametle dolaşır, Tools ile Ysabel'e aldırış bile etmezdi, çünkü o kraldı -Yargıç Miller'ın malikânesinde sürünen, yürüyen, uçan her şeyin kralı, insanlar da dahil.

Kocaman bir Sen Bernard olan Babası Elmo, yargıcın ayrılmaz yoldaşı olmuştu; Buck da babasının yolundan gitmek için elinden geleni yapmıştı. Babası kadar iri değildi, -sadece yetmiş kiloydu- çünkü annesi Shep, bir iskoç çoban köpeğiydi. Yine de yetmiş kilo, iyi yaşamaktan ve kendisine duyulan

genel saygı ortamından gelen gururla birlikte, Buck'ın ortalıkta gerçek bir kral gibi dolaşmasına yetiyordu. Ufacık bir köpek olduğu günlerden bu yana geçen dört yıl boyunca adamakıllı bir aristokrat hayatı yaşamıştı, kendisiyle gurur duyardı, hatta münzevi halleri nedeniyle kimi zaman biraz bencilleşen taşra beyefendilerine benziyordu. Ama sadece şımartılmış bir ev köpeği haline gelmeyerek kendini kurtarmıştı. Avlanmak ve buna benzer açık hava eğlenceleri yağlanmasını engellemiş, kaslarını sertleştirmişti ve tıpkı soğuk suyla yıkanarlarda olduğu gibi, suya duyduğu sevgi onun da üzerinde uyarıcı etki yapmış, sağlığını korumuştur.

İşte, 1897 sonbaharında Klondike heyecanı tüm dünyadan insanları soğuk Kuzey'e çektiği sırada, köpek Buck'ın durumu böyleydi. Ama Buck gazete okumuyor ve bahçıvan yardımcılarında Manuel'in kolu bir arkadaş olduğunu bilmiyordu. Manuel'in bir türlü vazgeçemediği bir günahı vardı Cin piyangosu oynamayı severdi. Oynarken de vazgeçemediği bir zaafı vardı; belli bir sisteme güvenir, böyle yaparak başına gelecek felaketi kesinleştirirdi. Çünkü bir sistemle kumar oynamak için para gerekirdi, oysa bir bahçıvan yardımcısının kazandığı para, bir eşle bir sürü evladın ihtiyaçlarını karşılamaktan fazlasına yetmezdi.

Manuel'in hainlik ettiği o unutulmaz gece yargıç Kuru Uzum Yetiştiricileri Derneği'nin bir toplantısında, oğlanlar da bir spor kulübü kurmakla meşguldü. Hiç kimse Manuel'le Buck'ı meyve bahçesinden çıkıp giderken görmedi. Buck bunun basit bir gezinti olduğunu sanmıştı. Ve tek bir adam dışında kimse onların College Park olarak bilinen küçük tren istasyonuna geldiklerini de görmedi. Bu adam Manuel'le konuştu ve aralarında paralar şingirdadı.

"Malları teslim etmeden önce paketlemen gerekir," dedi yabancı tersleyerek ve Manuel Buck'ın tasmasının altına bir parça kalın ip geçirip boynuna iki kat doladı.

"Bunu bükersen nefesi kesilir," dedi Manuel. Yabancı ona hak verircesine homurdandı.

Buck ipi ağırbaşlılıkla kabul etmişti. Elbette bu onun alışkın olmadığı bir şeydi, ama tanıdığı insanlara güvenmeyi ve her şeyi kendisinden daha iyi bildiklerine inanmayı öğrenmişti. Ama ipin ucu yabancıya eline verildiğinde tehdit dolu bir tavırla hırladı. Sadece bu durumdan hoşlanmadığını ima etmişti, gururu yüzünden ima etmenin emret mek olduğunu sanıyordu. Ama boynundaki ipin iyice sıkılaşıp kendisini nefessiz bıraktığını görünce şaşırıldı. Büyük bir öfkeyle adamın üstüne atladı, ama adam onu yarı yolda tuttu, boynundan sıkıca yakaladı ve ustaca bir manevrayla onu sırt üstü fırlatıp attı. Ardından ip acımasızca sıkılaştı, Buck dili bir karış dışarı sarkmış, kocaman göğsü boş yere nefes almaya çalışır halde, öfkeyle mücadele ediyordu. Hiç böylesine çirkin bir davranışa maruz kalmamıştı ve hayatı boyunca hiç bu kadar öfkelenmemişti. Ama kuvveti gittikçe azaldı ve bakışları camlaştı. Trenin geldiğini ve iki adamın kendisini yük vagonuna attıklarını duymadı bile.

Kendine geldiğinde, hayal meyal dilinin acıdığını ve bir tür araçta sarsıla sarsıla gitmekte olduğunu fark etti. Islık çalan bir lokomotifin bir hemzemin geçitten geçerken çıkarttığı tiz çığlık ona nereden geldiğini söyledi. Yargıçla birlikte o kadar çok tren yolculuğu yapmıştı ki, bir yük vagonunda gitmenin ne demek olduğunu bilmemesi mümkün değildi. Gözlerini açtı ve gözlerine kaçırılmış bir kralın küstah öfkesi yerleşti. Adam boynuna hamle etti, ima Buck ondan daha hızlıydı. Dişlerini adamın eline geçirdi ve tekrar soluk alamayıp kendinden geçinceye kadar da gevşetmedi.

"Evet, arada bir çıldırıyor," dedi adam, kavga seslerini duyarak gelen bagaj memurundan ısırılmış

elini saklayarak. "Patron için San Francisco'ya götürüyorum. Orada çatlak bir köpek doktoru bunu iyileştirebileceğini söylemiş."

O geceki yolculuk hakkında, San Francisco'nun liman bölgesindeki bir meyhanenin küçük sundurmasında adam kendisi hakkında son derece dokunaklı bir şekilde konuştu.

"Bu işten tüm kazandığım bir ellilik," diye homurdandı. "Binliği önüme trink diye saysalar bile bir daha yapmam bu işi."

Eli kanlı bir mendille sarılıydı ve pantolonunun sağ tarafı dizinden bileğine kadar yırtılmıştı.

"Diğer herif ne kadar aldı?" diye sordu meyhaneci.

"Yüz kâğıt," diye cevapladı. "Bir kuruş aşağıya inmedi, yardım et bana."

"Bu yüz elli eder," diye hesapladı meyhaneci, "ve o köpek de buna değer ya da ben aptalın tekiyim."

Köpeği kaçıran adam kanlı sargıyı açıp yaralı eline baktı. "Kuduz olmazsam iyi..."

"O zaman asılmak için doğmu şsun, demektir," diye bir kahkaha attı meyhaneci. "Gel bakalım, yükünü çekmeden önce bana bir yardım et," diye ekledi.

Yarı şuursuz, boğazı ve dili dayanılmaz derecede ağrıyan, yarı cansız haliyle Buck işkencecilerine karşı koymaya çalıştı. Ama adamlar ağır pirinçten yapılmış tasmayı boynundan çıkarmayı başarıncaya kadar yerlere fırlatıldı ve defalarca ipi sıkılarak nefesi kesildi. Daha sonra ip de çıkarıldı ve Buck tahtadan kafes gibi bir şeyin içine itildi.

Buck, büyük öfkesini ve yaralanmış gururunu yatıştırmaya çalışarak, yorucu gecenin geri kalanım burada yatarak geçirdi. Tüm bunların ne anlama geldiğini anlayamıyordu. Bu yabancı adamlar ondan ne istiyordu? Neden onu bu dar kafeste hapis tutuyorlardı? Nedenini bilmiyordu, ama yaklaşan felaketin belli belirsiz hissiyle ezildiğini hissediyordu. Gece boyunca ne zaman barakanın kapısının açıldığını duysa, yargıcı, en azından oğlanları görebilme umuduyla ayağa fırladı. Ama her seferinde gördüğü, yağ kandilinin zayıf ışığında kendisine bakan meyhanecinin tumbul suratından başka bir şey değildi. Her seferinde de Buck'ın gırtlığında titreşen neşe dolu havlama sesi, vahşi bir hırlamaya dönüştü.

Ama meyhaneci onu kendi haline bıraktı ve sabahleyin dört adam gelip kafesi aldı. Buck bunların da işkenceci olduğuna karar verdi, çünkü bunlar kıyafetleri hırpani ve saçları başları darmadağın olan, şeytani görünümlü adamlardı ve Buck onlara kafesin parmaklıkları arasından havlayıp, saldırmaya çalıştı. Adamlar sadece gülererek onu sopayla dürttüler. Buck hemen sopayı dişleriyle yakalamaya çalıştı, ama sonradan onların tam da bunu yapmasını istediklerini anladı. Bunun üzerine asık suratla yattı ve kafesin bir vagona yüklenmesine izin verdi. Daha sonra da içinde hapsedilmiş olduğu kafesle birlikte elden ele geçirildiği uzun bir yolculuk başladı. Ekspres ofisteki görevlilere bırakıldı, at arabasıyla başka bir vagona taşındı, kutular ve parsellerle dolu bir kamyonun üzerinde bir buharlı araba vapuruna taşındı, vapurdan çıkınca kamyonla büyük bir tren deposuna bırakıldı ve en sonunda bir ekspres arabaya konuldu.

İki gün iki gece boyunca ekspres arabası tiz çığlıklar atan lokomotiflerin ardında çekildi ve iki gün iki gece boyunca Buck ne bir şey yedi, ne de içti. Öfkesiyle ekspres kuryelerin ilk yaklaşımlarını hırlayarak karşılamış, onlar da buna Buck'ı kızdırarak karşılık vermişlerdi. Buck titreyip ağzından köpükler saçarak parmaklıklara atılınca adamlar gülüşerek ona sataşmaya başlamıştı, iğrenç köpekler gibi hırlayıp, havlayıp, miyavlamış, kollarını horoz gibi çırpıp ölmüşlerdi. Buck bütün bunların son derece saçma olduğunu biliyor, bu nedenle gururu incindiği için, öfkesi gittikçe daha da büyüyordu. Açlığı pek umursadığı yoktu, ama susuzluktan içinin kavrulması öfkesini iyice alevlendirmişti. Çok gergin ve hassas olduğu için gördüğü kötü muamele ateşlenmesine sebep olmuş, boğazının kavrulup şişmesiyle ve dilinin iltihap kapmasıyla ateşi iyice yükselmişti.

Tek bir şeyden memnundu, ip boğazından çıkmıştı. O ip adamlara haksız bir avantaj sağlamıştı, ama artık ip olmadığına göre, onlara gününü gösterecekti. Bir daha asla boynuna ip takamayacaklardı. Buna kesin kararlıydı, iki gün iki gece ne yemiş ne içmişti ve bu iki günlük işkence boyunca onunla ters düşecek ilk kişiye boşaltacağı büyük bir öfke biriktirmişti. Gözleri kan çanağına dönmüş, öfkeli bir şeytana dönüşmüştü. Öyle değişmişti ki, onu yargıç bile görse tanıyamazdı. Ekspres ulaklar onu Seattle'da trenden indirdiklerinde derin bir oh çektiler.

Dört adam tahta kafesi ihtiyatla vagondan indirip küçük, yüksek duvarları olan bir arka avluya taşıdılar. Kırmızı kazağı kalın boynundan sarkan iriyarı bir adam dışarı çıkararak sürücünün uzattığı defteri imzaladı, işte bir sonraki işkenceci, diye düşündü Buck ve parmaklıklara karşı vahşice atıldı. Adam gaddarca gülümsedi ve bir küçük el baltasıyla bir de sopa getirdi.

"Onu hemen çıkartmayacaksın, değil mi?" diye sordu sürücü.

"Çıkartacağım, tabii ki," diye cevapladı adam, tahta kafesi küçük baltayla kanırtarak.

Buck'ı avluya taşımış dört adam bir anda dağıldı ve hepsi de olacakları duvarların üstündeki güvenli tünelerden seyretmeye koyuldu.

Buck kıymıklı oduna saldırdı, dişlerini geçirerek onunla güreşmeye başladı. Balta dışarıda nereye düşerse o da içeriden oraya gidiyor, hırlayıp uluyordu. Kırmızı kazaklı adam ne derece soğukkanlılıkla onu dışarı çıkarmaya kararlıysa, Buck da o kadar öfkeli bir telaşla dışarı çıkmaya can atıyordu.

"Gel bakalım, seni kızıl gözlü şeytan," dedi adam, kafesin kapısını Buck'ın geçebileceği kadar açarken. Aynı anda baltayı da yere bırakıp sopayı sağ eline aldı.

Buck sıçramak için kendini geri çekerken, kabarmış tüyleri, köpükler içindeki ağzı, kan kırmızı gözlerindeki çılgınca parıltıyla, gerçekten de kızıl gözlü bir şeytan gibiydi, iki gün iki gece kapatılmış olmanın verdiği öfkeyle dolmuş bir halde, yetmiş kiloluk cüssesiyle dosdoğru adamın üstüne atladı. Tam dişleri havada adamın üstünde kapanmak üzereyken, vücudunu birdenbire engelleyen ve acı dolu bir darbeyle dişlerini birbirine çarpan bir şok yaşadı. Dönerek sırt üstü ve yanlamasına yere çakıldı. Hayatında daha önce hiç sopayla dövülmediğinden, ne olduğunu anlayamamıştı. Biraz havlama, daha çok çığlık olan bir hırıltıyla yeniden ayaklarının üzerinde doğrulup havaya atıldı. Bir darbe daha yedi ve feci bir şekilde yere düştü. Bu seferkinin sopa yüzünden olduğunu anlamıştı, ama ihtiyatlı davranamayacak kadar çılgına dönmüştü. Defalarca saldırdı ve her seferinde sopa saldırısını

engelleyip onu yere çaktı.

Hepsinden daha sert bir darbeden sonra ayaklar ının üzerinde sürünmeye başladı, saldıramayacak kadar afallamıştı. Sendeliyor, burnundan, ağzından ve kulaklarından kanlar akıyordu, güzel tüyleri kanlı salyasıyla kirlenmiş ve lekelenmişti. Adam ilerledi ve kasten burnunun üzerine korkunç bir darbe indirdi. O ana kadar duyduğu bütün acılar, bunun verdiği korkunç ızdırabın yanında hiç kalırdı. Bir aslan gibi vahşice kükreyerek tekrar adama atıldı. Ama sopayı sağ elinden sola geçiren adam, sakince onu alt dişlerinden yakaladığı gibi, aşağı ve geriye büktü. Buck havada bir tam, bir de yarım daire çizerek, kafasının ve göğsünün üzerine çakıldı.

Son kez hamle yaptı. Adam bilerek o zamana dek saklamış olduğu en sert darbeyi vurdu ve Buck çökerek, kendinden geçerek yere serildi.

"Bu adam köpek terbiye etmeyi biliyor, bunu bilir, bunu söylerim," diye heyecanla bağırdı duvardaki adamlardan biri.

"Druther her gün bir Kızılderili midillisi eğitir, pazarları da iki tane," diye cevapladı sürücü, arabaya tekrar binip dizginleri eline alırken.

Buck kendine gelmeye başladı, ama ayağa kalkacak gücü hâlâ yoktu. Düştüğü yerden kırmızı kazaklı adamı izliyordu.

"Buck denince cevap veriyor," dedi adam, meyhanecinin kafesle içindekinin sevkiyatını bildiren mektubundan alıntı yaparak.

"Evet oğlum, Buck," diye devam etti tatlı bir sesle, "ufak sürtüşmemizi yaptık. Şimdi yapabileceğimiz en iyi şey, işi bu kadarla bırakmak. Sen kendi yerini öğrendin, ben de benimkini biliyorum, iyi köpek olursan her şey yolunda gider ve geçinir gideriz. Kötü köpek olursan da senin canını çıkarırım. Anladın mı?"

Konuşurken, Buck'ın az evvel acımasızca vurmuş olduğu başını korkusuzca okşuyordu. Buck'ın tüyleri adamın elinin değmesiyle gayri ihtiyari kabarsa da, karşı koymadan dayandı. Adam ona su getirdiğinde suyu iştahla içti, daha sonra kocaman bir çiğ eti koca lokmalarla adamın elinden kapıp, çiğnemenen midesine indirdi.

Yenilmişti (bunu biliyordu), ama ezilmemişti. ilk ve son kez, sopalı bir adama karşı hiçbir şans olmadığını anladı. Dersini almıştı ve bu dersi yaşamı boyunca bir daha asla unutmadı. O sopa hayatında bir dönüm noktası olmuştu, ilkel yasaların hükümdarlığına bir girişti ve o giriş daha tamamlanmamıştı. Hayatın gerçekleri daha acımasız bir hal almıştı ve o da bu gerçekleri korkmadan, uyanan doğasının tüm gizli kurnazlığıyla karşılıyordu. Günler geçtikçe başka köpekler geldi, kafesler içinde ve iplerle bağlıydılar. Kimi uysaldı, kimi kendisinin geldiği gün olduğu gibi öfkeliydi ve kükrüyordu ve Buck hepsinin birer birer kırmızı kazaklı adamın egemenliğine girmesini izledi, izlediği her kanlı dövüşte dersim bir kez daha alıyordu: sopalı bir adam ne diyorsa yapılmalıydı, o itaat edilmesi gereken bir efendiydi, ama illa ki arkadaşlığını kazanmak gerekmezdi. Bu sonuncuyu Buck hiçbir zaman yapmadı, ama yenilen köpeklerden bazılarının adama yaltaklandığını, kuyruk salladığını ve adamın ellerini yaladığını görmüştü. Gördüğü köpeklerden biri de ne uzlaşmaya ne de

boyun eğmeye yanaşmış, bu yüzden üstünlük mücadelesinde en sonunda öldürülmüştü.

Arada bir bazı adamlar geliyordu. Bunlar kırmızı kazaklı adamlarla heyecanla, onu pohpohlayarak, her şekilde konuşan yabancılarıydı. Para alıp verilen zamanlarda yabancılar bir veya birkaç köpeği alıp götürüyorlardı. Buck nereye gittiklerini merak ediyordu, çünkü hiç geri gelmiyorlardı, ama kendisini gelecek korkusu sarmıştı ve her defasında seçilmediği için memnun oluyordu.

Ama sonunda onun da vakti, bozuk bir dille konu şan ve Buck'ın anlayamadığı bir sürü tuhaf ve yabancı deyimler kullanan, yüzü kuruyup kırışmış ufak tefek bir adamla birlikte, geldi.

"Sacredam!" diye bağırdı adam Buck'ı görünce. "Bu köpek acayip bir şey! Ee, kaç para?"

"Üç yüz ve bu fiyata bedava sayılır," diye cevapladı hemen kırmızı kazaklı adam. "Bunun da devletin parası olduğunu düşünürsek, senin için bir şey fark etmez nasıl olsa, değil mi, Perrault?"

Perrault sırtıttı. Alışılmadık talep artışı nedeniyle köpek fiyatlarının tavana vurduğu düşünülecek olursa, böyle güzel bir hayvan için pek de haksız bir fiyat sayılmazdı. Ne Kanada Devleti kaybederdi, ne de sevkiyatları yavaş yol alabilirdi. Perrault köpekten anlardı ve Buck'a bakınca onun binde bir bulunacak bir köpek olduğunu görüyordu. "On binde bir," diye düşündü.

Buck aralarında paranın el değiştirdiğini gördü ve kırışmış yüzlü ufak tefek adamın iyi huylu bir Newfoundland köpeği olan Curly ile birlikte kendisini de götürmesine şaşırmadı. Bu hem kırmızı kazaklı adamı, hem de Curly ile birlikte Narwhal'ın güvertesinden gittikçe uzaklaşan Seattle'a bakarken sıcak Güney'i son görüşü oldu. Curly ile birlikte Perrault tarafından aşağıya götürülüp Francois adlı kara suratlı, dev gibi bir adama teslim edildiler. Perrault Fransız-Kanadalı'ydı ve esmerdi, ama Francois melez bir Fransız-Kanadalı'ydı ve onun iki katı esmerdi. Bu adamlar Buck için yeni bir insan türüydü (daha bunlardan çok görecekti) ve onlara karşı özel bir sevgi olmasa da, gerçek bir saygı duymaya başlamıştı. Buçuk hızla Perrault ve Francois'nın dürüst ve sakin adamlar olduğunu, adalet dağıt ırken tarafsız olduklarını ve köpekleri, onlar tarafından kandırılmayacak kadar iyi tanıdıklarını anladı.

Narwhal'ın ara güvertelerinde Buck ve Curly iki köpekle daha karşılaştı. Bunlardan biri Spitzbergen'den gelmiş iri, kar beyazı bir köpekti. Balina avcısı bir kaptan tarafından getirilmiş, daha sonra Barrens'a yapılan bir coğrafi kesife katılmıştı. Arkadaşça davranıyordu, ama aldatıcı bir arkadaşlıktı bu, birinin yüzüne gülerken arkadan iş çeviriyordu; mesela daha ilk öğünde Buck'ın yemeğinden bir parça çaldı. Buck onu cezalandırmak için atladığında Francois'nın kırbacı havada sakladı ve önce suçluya ulaştı, böylece Buck'a kemiği tekrar alıp yemekten başka yapacak bir şey kalmadı. Francois'nın adil biri olduğuna karar verdi ve melez adam Buck'ın gözünde değer kazanmaya başladı.

Diğer köpeğin kimseyle bir alışverişi yoktu, yeni gelenlerden bir şey çalmaya da çalışmadı, iç karartıcı, aksi bir köpekti ve Curly'ye tek istediğinin yalnız kalmak olduğunu, hatta yalnız bırakılmazsa bela çıkacağını açıkça belli etti. Adı Dave'di, yiyip içiyor, arada bir de esniyordu. Hiçbir şeyle ilgilenmiyordu, hatta Narwhal'in Queen Charlotte Sound'dan geçerken sıçrayıp sallanması bile ilgisini çekmedi. Buck ve Curly heyecanlanıp korkudan deliye döndüğünde, sıkılmış gibi kafasını kaldırıp lütfen bir bakış attı, esnedi ve uyumaya devam etti.

Gemi gece gündüz pervanenin yorulmak bilmeyen ritmiyle sarsılıyordu. Her geçen gün bir diğerrinin tıpatıp aynısı olmasına rağmen Buck havanın gittikçe soğuduğunun farkındaydı. En sonunda bir sabah çark sustu ve Narwhal bir heyecan dalgasıyla doldu. Buck da bunu diğer köpekler gibi hissetti ve birşeylerin değişmek üzere olduğunu anladı. Francois köpekleri bağlayıp güverteye getirdi. Soğuk güverteye çıkar çıkmaz Buck'ın ayakları çamura çok benzeyen beyaz, pelte gibi yumuşak bir şeyin içine gömüldü. Bir homurtuyla geri sıçradı. Bu beyaz şeyden bir dolusu da havadan iniyordu. Buck silkindi, ama o şeyler hâlâ üzerine düşmeye devam ediyordu. Dikkatle kokladı, sonra birazını dilinin ucuyla yaladı. Ateş gibi yakıyor ve bir anda kayboluyordu. Buck'ın kafası karış mıştı. Tekrar denedi, sonuç yine aynıydı.

Onu izleyenler kahkahalarla gülüyordu. Buck utandı, nedenini bilmiyordu, çünkü hayatında ilk kez kar görmüştü.

Sopa ve Diş Yasası

Buck'ın Dyea sahilindeki ilk günü kâbus gibiydi. Her saati şaşkınlık ve sürprizlerle doluydu. Birdenbire uygarlığın kucağından koparılarak ıkkelliğin ortasına savrulmuştu. Tembel, güneşli, aylak aylak dolaşp sıkılmaktan başka yapacak bir şeyin olmadığı bir hayat değildi kesinlikle. Burada ne huzur, ne dinlenme, ne de bir an olsun güvenlik vardı. Her şey karmaşa ve hareket halindeydi ve her an hayati tehlike vardı. Sürekli uyanık olmak şarttı, çünkü bu köpekler ve adamlar, şehirli köpeklerle adamlara benzemiyordu. Bunların hepsi vahşiydi, sopa ve diş yarasından başka hiçbir şey tanııyorlardı.

Daha önce, bu kurta benzer köpekler gibi kavga eden köpek hiç görmemişti ve ilk deneyimi de ona unutulmaz bir ders oldu. Aslında başkasının başına gelmiş bir deneyimdi, yoksa Buck bundan yararlanacak kadar yaşayamazdı. Kurban Curly olmuştu. Bir odun deposunun yanında kamp kurmuşlardı, burada Curly arkadaşça tavırlarıyla, yetişkin bir kurt büyüklüğündeki bir Eskimo köpeğine yanaşmaya çalışmıştı, gerçi köpek kendisinin yarısı kadar bile değildi. Hiçbir uyarı olmamıştı, sadece yıldırım gibi bir hamle, dişlerin madeni bir sesle birbirine çarpışı, aynı derecede çevik bir geri sıçrayış ve Curly'nin yüzü gözünden dişlerine kadar yırtılmıştı.

Vurup kaçmak kurtlara özgü dövüş şekliydi, ama burada daha da fazlası vardı. Anında otuz kırk Eskimo köpeği oraya gelerek kavga edenleri kasıtlı ve sessiz bir çember içine aldı. Buck ne bu sessiz maksadı anlamıştı, ne de yalanırken gösterdikleri isteği. Curly düşmanına saldırdı, o da tekrar vurup yana sıçradı. Curly'nin bir sonraki hamlesini göğsüyle karşıladı, bunu öyle tuhaf bir şekilde yaptı ki, Curly yere yuvarlandı. Bir daha da ayağa kalkamadı. Seyreden Eskimo köpeklerinin beklediği de buydu. Hırlayıp havlayarak üzerine kapandılar ve Curly acı dolu bir çığlık atarak, tüyleri dimdik bir gövdeler yığını altında yitip gitti.

Her şey öylesine ani ve beklenmedik bir biçimde olmuştu ki, Buck şaşkınlık içinde kalakalmıştı. Spitz'in koyu kırmızı dilini alay edercesine çıkardığını ve François'nın bir baltayı savurarak köpek sürüsünün içine atladığını gördü. Sopalı üç adam köpekleri dağıtmasına yardım etti. Uzun sürmedi. Curly'nin alaşağı olduğu andan iki dakika sonra, saldırganların sonucusu da sopayla kovalanmıştı. Ama Curly orada kanlı, çiğnenmiş karların içinde cansız yatıyordu, tam anlamıyla paramparça olmuştu. Esmer melez yanında durup ona bakarak ağzına geldiği gibi küfretti. Bu görüntü sonraları defalarca Buck'ın uykularını kaçıracaktı. Demek bu işler böyleydi. Centilmenlik yoktu. Bir kere düşmeyegör, bitmiştin. Madem öyle, Buck da hiçbir zaman düşmemeye bakacaktı. Spitz bir kez daha dilini çıkartıp güldü ve o andan itibaren Buck Spitz'e karşı acı ve ölümsüz bir nefret duydu.

Curly'nin trajik ölümünün getirdiği şoku atlatamadan, Buck yeni bir şok daha yaşadı. François üzerine deri kayışlardan ve kopçalardan oluşan bir düzenek geçirdi. Bu bir koşum takımıydı, tıpkı evinde seyislerin atların üzerine koyduğunu gördüğü takımlar gibi. Tıpkı atlar gibi o da işe koşuldu; François'yı bir kızak üzerinde vadinin kıyısındaki ormana taşıyıp, ateş yakmak için bir yığın odunla geri getirdi. Koşum hayvanı haline getirildiği için gururu fazlasıyla incinmişti, ama isyan etmeyecek kadar akıllıydı, işe istekle ve ciddiyetle girişti ve her şey çok yeni ve yabancı olmasına rağmen, elinden gelenin en iyisini yaptı. François katıydı, dediklerinin anında yerine getirilmesini istiyordu ve kırbacının gücüyle dedikleri anında yerine getiriliyordu. Tecrübeli bir tekerlekçi olan Dave ise, ne zaman hata yapsa Buck'ın arka tarafını hafifçe ısıyordu. Spitz liderdi, o da aynı şekilde deneyimliydi

ve her zaman Buck'a ulaşamasa da, arada bir azarlaracasına hırlıyor veya koşumlara ustaca yüklenerek Buck'ı gitmesi gereken yola koymaya çalışıyordu. Buck çabuk öğreniyordu ve iki arkadaşıyla François'nın verdiği ortak dersler sayesinde kısa sürede ilerledi. Kampa döndüklerinde, "Ho," denince durması, "Deh," denince gitmesi ve dönemeçleri açıktan alması gerektiğini, yüklü kızak yokuş aşağı doludizgin inerken de kızağa en yakın duran tekerlekçi köpekten uzak durmayı öğrenmişti.

"Köpeklerin üçü de harika," dedi Francois Perrault'ya. "Hele şu Buck yok mu, deli gibi çekiyor. Her şeyi de anında öğreniyor."

Sevkiyatıyla birlikte bir an önce yola çıkmak için telaş eden Perrault akşamüstü iki köpek daha getirdi. Adları Billee ve Joe'ydi, ikisi kardeşti ve ikisi de Eskimo köpeği. Aynı annenin oğulları olmalarına rağmen, birbirlerinden geceyle gündüz kadar farklıydılar. Billee'nin bir kusuru varsa, o da aşırı iyi kalpli olmasıydı. Joe ise tam tersine huysuz ve içine kapanıktı, sürekli hırlıyor ve kötü kötü bakıyordu. Buck ikisini de arkadaşça karşıladı, Dave oralı olmadı, Spitz ise önce birini, sonra diğerini dövmeye çalıştı. Billee kuyruğunu yatıştırırcasına salladı, yatıştırmanın fayda etmediğini görünce koşmak için döndü ve Spitz'in keskin dişleri böğrünü sıyrınca bir çığlık attı (hâlâ yatıştırıcıydı). Ama Spitz ne kadar dönerse dönsün, Joe da dönerek karşısına çıkıyordu, yelesi kabarmış, kulakları arkaya atmış, dudakları titreyip hırlayarak, dişlerini olabileceği kadar hızla birbirine çarpıyor, gözleri şeytanca parlıyordu -kavgacı korkunun ete kemiğe bürünmüş haliydi. Öyle korkunç görünüyordu ki, Spitz onu disipline sokmaktan vazgeçmek zorunda kaldı, ama yenilgisini gizlemek için savunmasız ve acı acı bağırarak Billee'ye dönüp onu kampın sınırlarına kadar kovaladı.

Akşamleyin Perrault bir köpek daha getirdi. Bu yaşlı, uzun ince ve sıska bir Eskimo köpeği. Yüzü kavgalardan kalan yara izleriyle doluydu ve karşısındakinden saygı bekleyen, yiğitlikle parlayan tek gözü vardı. Adı Sol-leks'ti, Kızgın Olan demektir. Dave gibi o da hiçbir şey sormuyor, hiçbir şey yapmıyor, hiçbir şey beklemiyordu; ağır ağır ve kasıtlı bir biçimde ortalarına doğru yürüdüğünde Spitz bile onu rahat bıraktı. Sol-leks'in, Buck'ın maalesef keşfetme talihsizliğinde bulunduğu tuhaf bir huyu vardı. Kendisine kör tarafından yaklaşılmamasından hoşlanmıyordu. Buck bu suçu bilmeden işledi ve bu düşüncesizliği yapınca, Sol-leks'in ona dönüp omzunu kemiğe kadar üç parmak yarmasıyla dersini aldı. Bundan sonra Buck ona bir daha hiç kör tarafından yaklaşmadı ve arkadaşlıklarının sonuna kadar da bir daha hiç sorun yaşamadı. Dave gibi onun da belli ki tek istediği rahat bırakılmaktı, ancak sonraları Buck'ın da öğreneceği gibi, her birinin bundan başka, daha da tutkulu bir hırsı vardı.

O gece Buck ciddi bir uyku sorunuyla karşı karşıya kaldı. Bir mumla aydınlatılan çadır, bembeyaz düzlüğün ortasında sıcacık parlıyordu. Buck doğal olarak çadıra girince Perrault ile Francois onu küfürlerle ve mutfak eşyalarıyla öyle bir kovaladı ki, Buck şaşkınlığını bir yana bırakıp sefil bir halde dışarıdaki soğuğa kaçmak zorunda kaldı. Keskin ve soğuk bir rüzgâr esiyor, acıyan yaralı omzunu daha da acıtıyordu. Karın üstüne uzandı ve uyumaya çalıştı, ama dondurucu soğuk nedeniyle tepeden tırnağa titremeye başladı. Perişan ve acıklı bir halde diğer çadırların etrafında dolaşmaya başladı, ama bulduğu her yer birbirinden soğuktu. Bir iki kez vahşi köpekler üzerine saldırdı, ama Buck sırtındaki tüyleri kabartıp hırlayınca (çabuk öğrenirdi) köpekler onu rahat bıraktı.

Nihayet aklına bir fikir geldi. Dönüp kendi ekibindeki arkadaşlarının bu işi nasıl yaptıklarına bakacaktı. Hepsinin kaybolmuş olduğunu görünce çok şaşırıldı. Bir daha büyük kampı dolaşarak onları aradı ve tekrar geri döndü. Çadırlarda mıydılar acaba? Hayır bu olamazdı, öyle olsa kendisini

koymazlardı. Sarkık kuyruğuyla, tir tir titreyerek, perişan bir halde amaçsızca çadırın etrafında dönmeye başladı. Birden ön ayaklarının altındaki kar yarıldı ve karın içine battı. Ayaklarının altında bir şey kıpırdanıyordu. Geri sıçradı, görünmeyen ve bilinmeyen şeyden duyduğu korkuyla tüyleri kabardı ve hırladı. Ama küçük ve dostça bir havlama onu rahatlattı ve ne olduğuna bakmak için tekrar döndü. Sıcak bir hava sızıntı ısı burun deliklerine yükseldi. Billee karın altında güzelce kıvrılmış yatıyordu. Yumuşakça inliyor, iyi niyetini göstermek için kıpır kıpır kıpırdanıyordu. Hatta barış rüşveti olarak Buck'ın yüzünü sıcak, ıslak diliyle yalamaya bile cesaret etti.

Bir ders daha. Demek bu işin yolu buydu, öyle mi? Buck güvenli bir yer seçti ve güç bela kendine bir delik kazmayı başardı. Vücudunun sıcaklığı göz açıp kapayıncaya kadar küçük boşluğu doldurdu ve Buck uyudu. Çok uzun ve zor bir gün olmuştu ve Buck deliksiz, rahat bir uyku çekti; gerçi yine de hırladı, havladı ve kâbuslarla mücadele etmesi gerekti.

Uyanan kamptan gelen sesleri duyana kadar da gözlerini açmadı, ilk başta nerede olduğunu çıkaramadı. Gece boyunca kar yağmıştı ve Buck da tamamen karın içine gömülmüştü. Kardan duvarlar onu her taraftan sıkıştırıyordu ve birden müthiş bir korkuya kapıldı -tuzaktan duyulan yabancı korku. Bu kendi yaşamından atalarının yaşamına geri dönmekte olduğunu gösteren bir işaretti; zira o fazlasıyla uygar bir köpekti ve kendi tecrübelerinden tuzak nedir bilmediği için, bundan korkması da imkânsızdı. Vücudundaki bütün kaslar aniden içgüdüsel olarak kasıldı, sırtındaki ve omuzlarındaki tüyler dimdik oldu ve vahşi bir hırlamayla kör edici parlaklıktaki günün tam ortasına atıldı ve karlar göz kamaştırıcı bir bulut gibi etrafında uçtu. Daha ayağa kalkmadan önünde uzanan bembeyaz kampı gördü ve nerede olduğunu anladı. Manuel'le dolaşmaya çıktığı andan itibaren, geçen gece kendisine kazdığı deliğe varıncaya kadar başından geçen her şeyi hatırladı.

Francois onun ortaya çıkışını haykırarak selamladı. "Ben sana dememiş miydim?" diye bağırdı köpek sürücüsü Perrault'ya. "Bu Buck kesinlikle her şeyi zehir gibi öğreniyor."

Perrault ciddi bir tavırla başını sallayarak onayladı. Kanada Hükümeti'nin önemli sevkıyatlarını taşıyan bir kuryesi olarak, en iyi köpekleri almaya çalışıyordu ve Buck'ı satın almış olduğu için özellikle memnundu.

Bir saat içinde üç Eskimo köpeği daha onlara katılınca, toplam dokuz köpek oldular. On beş dakika geçmeden koşumları takmış, Dyea Kanyonu'na doğru yokuş yukarı sallanarak gidiyorlardı. Buck yola çıktığı için memnundu ve iş ağır olmasına rağmen, onu küçümseyip reddetmediğini fark etti. Bütün ekibi hareketlendiren ve ona da bulaşan hevese şaşırmıştı, bundan da şaşırtıcı olan şey ise Dave ile Sol-leks'te görülen büyük değişimdi. Bambaşka köpeklere dönüşmüşler, koşumlarla birlikte inanılmaz bir biçimde değişmişlerdi. Bütün o atalet ve ilgisizlikleri uçup gitmişti. Uyanık ve hareketliydiler, işin düzgün yürümesi için çalışmaya ve bu işi aksatacak gecikme veya karışıklık gibi şeylerden büyük rahatsızlık duymaya başlamışlardı. Kızak çekmek varlıklarının en üst ifadesi, hayatlarının tek amacı ve zevk duydukları tek şeydi sanki.

Dave tekerlekçi ya da kızak köpeği, onun önünde Buck çekiyor, arkasından Sol-leks geliyordu; ekibin geri kalanıysa önden tek sıra halinde Spitz'in liderliğinde gidiyordu.

Buck bilerek, birşeyler öğrenebilmesi için Dave ile Sol-leks'in arasına yerleştirilmişti. O ne kadar çabuk kavrayan bir öğrenciyse, onlar da o kadar iyi öğretmenlerdi. Yanlışını uzun süre devam

ettirmesine kesinlikle izin vermiyor, öğrettiklerini keskin dişleriyle zorla uygulatıyorlardı. Dave adildi ve çok bilgiliydi. Buck'ı asla sebepsiz yere ısırıyor, gerektiğinde de ısırmaktan asla kaçınmıyordu. François'nın kırbacı da ona arka çıkınca, Buck Dave'in dediklerini yapmanın ona karşılık vermekten daha kolay olduğuna karar verdi. Bir seferinde kısa bir molada Buck'ın koşum kayışları birbirine dolanıp kalkışı geciktirince hem Dave hem de Sol-leks üstüne atlayıp onu adamakıllı azarladılar. Sonuçta koşumlar daha da beter birbirine girdi, ama ondan sonra Buck koşum kayışlarını düzenli tutmaya çok dikkat etti ve gün bittiğinde işini o kadar iyi öğrenmişti ki, iş arkadaşları onu çimdiklemeyle neredeyse bıraktılar. François'nın kırbacı artık daha seyrek saklıyordu. Hatta Perrault Buck'ın ayaklarını kaldırıp onları dikkatle inceleyerek onu onurlandırdı.

O günkü yolculuk zor olmuştu, kanyondan yukarı Koyunlar Kampı'nın içinden, Scales'i ve orman sınırını geçip yüzlerce metre derinliğinde buzulların ve rüzgârın oluşturduğu kar tepelerinin karşısından devam ederek, tuzlu suyla tatlı su arasında hüznü ve ıssız Kuzey'i ürkütücü bir biçimde koruyan büyük Chilkooot Dağları'nın üzerinden geçmişlerdi. Sönmüş volkan kraterlerini dolduran göller zincirinden aşağıya inerken bayağı vakit harcadılar ve o gece geç saatlerde, binlerce altın arayıcısının ilkbaharda buzların kırılmasına karşı tekneler inşa ettiği, Bennett Gölü'nün kıyısındaki dev kampa vardılar. Buck karın içinde deliğim açıp hak ettiği yorgunluk uykusunu uyudu, ama daha uykusunu alamadan yine arkadaşlarıyla birlikte koşum takımlarına sokulup kızığa bağlandı ve soğuk karanlıkta yola koyuldu.

O gün kırk mil yol kat ettiler çünkü yol zorluydu; ama ertesi gün ve ondan sonraki günler kendi yollarını kendileri kırarak açtılar, daha sıkı çalıştılar ve daha yavaş yol aldılar. Genellikle Perrault önlerinden gidiyor, karı perdeli pabuçlarıyla sertleştirerek işlerini kolaylaştırıyordu. Kızığa yönlendiren François ara sıra onunla yer değiştiriyordu, ama bu pek sık olmuyordu. Perrault acele ediyordu. Buzla ilgili bildikleri nedeniyle kendisiyle gurur duyuyordu; bu bilgiler elzemdi, çünkü buz kimi yerlerde çok inceydi, hatta suyun hızlı aktığı yerlerde hiç buz yoktu.

Günbegün, bitmek bilmeyen günler boyunca, Buck kızığa çekip durdu. Kampı hep karanlıkta topladılar ve günün ilk ışıkları onları hep arkalarında birkaç mil bırakmış halde, yol üstünde buldu. Ve kamplarını hep karanlık bastıktan sonra kurdular, bir lokmacık balıklarını yediler ve karın içine kıvrılıp uyudular. Buck kurt gibi acıkıyordu. Günlük payı olan yedi yüz elli gramlık güneşte kurutulmuş somon balığı hiçbir işe yaramıyor gibiydi. Hiçbir zaman doymuyor, sürekli açlık sancıları çekiyordu. Oysa diğer köpekler, daha zayıf oldukları ve bu hayatın içinde doğup büyümüş oldukları için sadece yarım kilo balık yiyor, buna rağmen iyi durumda kalmayı beceriyorlar di.

Buck eski yaşamını niteleyen titizliği, müşkülpesentliği hızla kaybetti. Zarifçe yemek yemeye alışkın olduğundan, yemeklerini ondan önce bitiren diğer köpekler onun yemeğinden aşırıyorlardı. Buna karşı çıkmanın hiçbir yolu yoktu, iki üç tanesini kovalasa bile o sırada yemeği diğerlerinin boğazından aşağı inmiş oluyordu. Bunu önlemek için diğer köpekler kadar hızlı yemeye başladı. Açlık onu ne kadar zorlarsa zorlasın, kendisine ait olmayan hiçbir şeye el sürmüyordu, izliyor ve öğreniyordu. Yeni köpeklerden biri olan, akıllıca hasta numarası yapan hırsız Pike'ın Perrault'nun sırtı dönükken kurnazca bir dilim domuz pastırması çaldığını görünce, ertesi gün aynı işi kendisi taklit edip parçayı olduğu gibi mideye indirdi. Büyük patırtı çıktı, ama kimse Buck'tan şüphelenmedi; onun kabahati için, her zaman yakalanan beceriksiz Dub cezalandırıldı.

Bu ilk hırsızlığı Buck'ın düşmanca Kuzey ortamında sağ kalmaya uygun olduğunu göstermişti. Bu onun

uyum sağlama kabiliyetini, değişen koşullara kendisini ayarlayabilme yetisini gösteriyordu, bunların yokluğu zaten hızlı ve korkunç bir ölüm anlamına gelirdi. Bu hırsızlık aynı zamanda, acımasız var olma mücadelesinde anlamsız bir engel olan ahlak anlayışının çürüdüğünü veya parçalandığını da gösteriyordu. Sevgi ve arkadaşlık kanunlarının geçtiği Güney'de özel mülke ve kişisel duygulara saygı göstermek iyiydi; ama sopa ve diş kanunlarının işlediği Kuzey'de böyle şeyleri hesaba katan aptallık etmiş olur ve Buck'ın gördüklerine bakılırsa, ayakta kalmayı başaramazdı.

Elbette Buck bu sonuçlara düşünerek varmıyordu. Değişen şartlara uyumluydu, hepsi buydu ve bilinçsizce kendini yeni hayat tarzına uydurdu. Hiçbir zaman, ihtimaller ne olursa olsun, asla bir kavgadan kaçmamıştı. Ama kırmızı kazaklı adamın sopası onu çok daha kökten ve ilkel bir ruh haline sokmuştu. Uygur zamanlarında Yargıç Miller'ın süvari kamçısını savunmak gibi ahlaki bir mesele için canını verebilirdi; ama uygarlıktan artık tamamıyla kopmuş oluşu, ahlaki meselelerden uzak durma ve bu sayede postunu kurtarabilme kabiliyetiyle kendini göstermişti. Zevk olsun diye değil, midesi guruldadığı için çalışıyordu. Açıkça hırsızlık yapmıyor, sopa ve diş duyduğu saygı yüzünden gizlice ve kurnazlıkla çalışıyordu. Yani yaptığı şeyleri, onları yapmaktan daha kolay olduğu için yapıyordu.

Gelişimi (ya da gerilemesi) hızlıydı. Kasları çelik kadar sertleşti ve bütün sıradan ağırlara karşı hissizleşti. Hem içten hem dıştan tasarruf etmeye başladı. Ne kadar tiksindirici veya sindirilemez olursa olsun, her şeyi yiyebiliyordu. Bir kez yedikten sonra da midesinin asitleri yemeğinin en ufak bir parçacığını bile özümseyebiliyor, kanı bu besini vücudunun en uzak köşelerine kadar taşıyor, onu dokuların en sert ve dayanıklısı haline getiriyordu. Görüşü ve koku alma duyusu dikkat çekecek kadar keskinleşti, kulaklarıysa öyle iyi duyuyordu ki, uykusunda bile en küçük gürültüyü duyuyor ve barış haberi mi, tehlike mi olduğunu ayırt edebiliyordu. Tırnakları arasında biriken buzu dişleriyle tutarak çıkarıp atmaya, susadığında ve su deliğinin üstünde kalın bir buz tabakası olduğunda geri çekilip gergin ön ayaklarıyla ona vurarak kırmayı öğrendi. En çarpıcı özelliği de rüzgârı koklayarak bir gece önceden hava tahmininde bulunabilmesiydi. Yuvasını bir ağacın ya da yamacın yanında kazdığı sırada rüzgâr ne kadar sert eserse essin, bir sonraki rüzgâr onu mutlaka aşağıda, korunaklı ve rahat buluyordu.

Sadece deneyimleriyle öğrenmiyordu, uzun süredir ölü olan içgüdüleri de yeniden canlanmaya başlamıştı. Evcil kuşaklar üzerinden dökülüp gitti. Geçmişte soyunun genç olduğu zamanları, vahşi köpeklerin ilkel ormanın içinde sürüler halinde dolaşarak avlarını yakalayıp öldürdüklerini hayal meyal hatırlamaya başlamıştı. Kesip parçalayarak ve hızlı kurt kapanını kullanarak savaşmayı öğrenmek onun için işten bile değildi. Unutulmuş ataları bu şekilde savaşmıştı. Bunlar içindeki eski yaşama hız kazandırdı, soyunun mirasına kazınmış eski hileler onun hileleriydi. Bunlar çaba harcamadan, aramadan, sanki hep oradaymış gibi su yüzüne çıkıyordu. Ve sessiz, soğuk gecelerde burnunu bir yıldıza uzatıp bir kurt gibi uzun uzun uluduğunda, yıldıza burnunu uzatıp yüzyılların ötesinden kendi vücudunun içinden uluyanlar, toza toprağa karışmış eski atalarıydı. Buck'un nağmeleri onların da nağmeleri idi, ataları o nağmelerle kendi acılarını dile getirmişti. Bu nağmeler onlar için sessizliğin, soğukun ve karanlığın anlamıydı.

Böylece, hayatın nasıl başkalarının elinde bir kukla olduğunu anlatan eski şarkı, onun içinden geçerek yüzeye çıktı ve Buck yemden kendini buldu. Kendini buldu, çünkü insanlar Kuzey'de san bir metal keşfetmişti ve Manuel, aldığı para karısının ve kendisine benzer sürüyle küçük veledin ihtiyaçlarını bile karşılamaya yetmeyen bir bahçıvan yardımcısıydı.

İlkel Hayvanın Üstünlüğü

Buck'ın içindeki baskın ilkel hayvan güçlüydü ve kızak hayat ının kötü koşullarında gittikçe bu hayvan daha da büyüdü. Ancak bu, gizli bir büyüme idi. Yeni doğmuş kurnazlığı Buck'a kendine hâkimiyet ve kontrol gücü veriyordu. Kendim rahat hissedebilmek için yeni hayata uyum sağlamakla zaten fazlasıyla meşguldü, bu yüzden kavgaları başlatmamakla kalmayıp, mümkün olduğunca onlardan kaçınıyordu da. Tavrına belirli bir tedbirlik hâkim olmuştu, ihtiyatsızlığa ve aceleciliğe kapılmıyor, Spitz'le aralarındaki keskin nefrette sabırsızlık göstermiyor, her türlü saldırgan davranıştan kaçınıyordu.

Diğer taraftan Buck'ı tehlikeli bir rakip olarak gördüğünden olsa gerek, Spitz dişlerini göstermek için hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Hatta Buck'a gözdağı vermek için yolundan çıkıyor, sadece ikisinden birinin ölümüyle sonuçlanabilecek o kavgayı başlatmak için sürekli uğraşıyordu. Beklenmedik bir olay olmasa bu kavga yolculuğun daha başlarında gerçekleşecekti. O günün sonunda Laberge Gölü'nün kıyısında, rüzgâra açık, sefil ve kasvetli bir kamp kurmuşlardı. Aralıksız yağın kar, akkor bir bıçak gibi insanı kesen bir rüzgâr ve karanlık, onları el yordamıyla bir kamp yeri aramaya zorlamıştı. Bundan daha kötüsü olamazdı. Arkalarında kayalardan dimdik bir duvar yükseliyordu ve Perrault ile Francois, gölü kaplayan buzun üstünde ateş yakmak ve uyku tulumlarını buzun üzerine sermek zorunda kalmışlardı. Daha hafif yolculuk etsinler diye çadırlarını Dyea'da bırakmışlardı. Suyun sürüklemiş olduğu birkaç parça çalı çırpı, ancak buzlarını çözmeye yarayan ve onları akşam yemeklerini karanlıkta yemeye terk eden bir ateş sağlamıştı onlara.

Siper oluşturan bir kayaya yakın bir yerde Buck yuvasını kazdı. Yuvası öylesine rahat ve sıcaktı ki, Francois buzlarını ateş üzerinde çözmüş olduğu balıkları dağıtırken yuvasından istemeye istemeye çıktı. Kendi payını bitirip geri döndüğünde, yuvasının işgal edilmiş olduğunu gördü. Uyarı dolu bir hırıltı, yerini kapanın Spitz olduğunu gösteriyordu. O ana kadar Buck düşmanı ile sorun yaşamaktan kaçınmıştı, ama bu kadarı da fazlaydı, içindeki vahşi hayvan kükredi. Spitz'in üzerine öyle bir öfkeyle atladı ki, ikisi de şaşırıldı. Spitz daha çok şaşırılmıştı, çünkü o ana kadar hasmının alışılmadık derecede çekingen bir köpek olduğunu ve sadece ağırlığı ve koca cüssesi sayesinde ayakta kalabildiğini sanıyordu.

Francois da şaşırılmıştı, dağılmış yuvadan birbirlerine girmiş halde dışarı fırlayan köpekleri görünce meseleyi tahmin etti. "Hadi oğlum!" diye bağırdı Buck'a. "Göster gününü ona! Göster o pis hırsıza gününü!"

Spitz de kavga etmeye aynı derecede istekli idi. Büyük bir öfke ve hırs ile bağıyor, Buck'ın üzerine atlamak için ileri geri gidip onun etrafında dönerek fırsat kolluyordu. Buck'ın hırsı ve dikkati de onunkinden aşağı kalmıyordu; o da ileri geri daireler çizerek uygun anı kolluyordu. Ama tam o sırada beklenmeyen bir olay, üstünlük sağlamak için yaptıkları kavgayı, uzak bir geleceğe, miller boyunca yorucu kızak çekme işinin ötesine attı.

Perrault'dan bir küfür, bir hayvan iskeletine vurulan sopanın çıkardığı ses ve acı dolu tiz ve keskin bir ciyaklama, hengâmenin başladığını haber verdi. Bir anda kampın sınıca içeri girmiş kürklü hayvanlarla dolu olduğu anlaşıldı -açlıktan gözü dönmüş seksen ila yüz Eskimo köpeği, kampın kokusunu yakınlardaki bir Kızılderili köyünden almıştı. Köpekler Buck ile Spitz kavga ederken içeri

sızmıştı ve iki adam iri sopalarla ortalarına atladığında dişlerini gösterip karşı koydular. Yemek kokusu onları çılgına çevirmişti. Perrault köpeklerden birini kafası yiyecek kutusunun içine dalmış halde buldu. Sopasını şiddetle hayvanın sıksa kaburgalarına vurdu ve yiyecek kutusu yere devrildi. Bir anda açlıktan ölmek üzere olan yirmi kadar vahşi hayvan, ekmekle domuz pastırmasının başına üşüştü. Sopalar acımasızca üzerlerine iniyordu. Sopa yağmuru altında havladılar, uludular; ama son kırıntıyı da yutuncaya dek çılgınca mücadele etmeyi bırakmadılar.

Bütün bunlar olurken ekipteki köpekler şaşkın bir halde yuvalarından dışarı fırlamış, fırladıkları gibi de yuvaları azılı istilacılar tarafından işgal edilmişti. Buck hayatında böyle köpekler görmemişti. Sanki kemikleri derilerinden dışarı fırlayacaktı. Alev alev gözleri ve salyaları akan dişleriyle, üzerlerinden sarkan kirli postlardan ve iskeletlerden ibarettiler. Ama açlık onları deliye döndürmüş, korkunç bir hale getirmişti. Onlara karşı koymak mümkün değildi. Daha ilk saldırıda ekipteki köpekler kayalara geri püskürtüldü. Buck üç Eskimo köpeği tarafından sıkıştırılmış ve bir anda başı ve omuzları yaralanmıştı. Kargaşa muazzamdı. Billee her zamanki gibi ağlıyordu. Dave ile Sol-leks çok sayıdaki yaralarından yere kan damlar vaziyette, cesurca yan yana savaşıyordu. Joe şeytan gibi ısırıyordu. Bir Eskimo köpeğinin ön bacaklarından birini dişledi ve dişleri kemiği kırıp içine kadar girdi. Her zaman hasta numarası yapan Pike, sakatlanmış hayvanın üstüne atlayarak hızla dişlerini geçirip ani bir çekişle hayvanın boynunu kırdı. Buck, ağzından köpükler saçılan bir köpeği gırtlığından yakaladı ve dişlerini boynuna geçirince üstüne kanlar fışkırdı. Kanın ağzındaki sıcak tadı Buck'ı daha da büyük bir öfkeye sürükledi. Düşmanının üstüne atıldı ve aynı anda kendi gırtlığına da dişlerin battığını hissetti. Bu Spitz'di, haince yandan saldırıyordu.

Kampta kendi taraflarını temizlemiş olan Perrault ile Francois kızak köpeklerini kurtarmaya koştu. Açlıktan ölmek üzere olan canavarlardan oluşan vahşi grup önlerinden çekildi ve Buck da kendini kurtardı. Ama bu sadece bir anlıktı, iki adamın grubu kurtarmak için geri dönmesi gerekiyordu, çünkü Eskimo köpekleri yeniden ekibe saldırmak için geri dönmüştü. Duyduğu korkuyla cesaretlenen Billee, vahşi dairenin üzerinden sıçrayarak buzun üzerinden kaçıp uzaklaştı. Pike ve Dub da arkalarına bakmadan onu takip ettiler, ekibin geri kalanı da peşlerindeydi. Buck da onların ardından fırlamaya hazırlanırken, gözünün ucuyla Spitz'in onu yere yıkmak için üzerine atladığını gördü. Bir kez ayakları yerden kesilip bu Eskimo köpeği sürüsünün altında kaldı mı, hiçbir şansı olmazdı. Spitz'in saldırısının getirdiği şoku atlatıp, gölün üstünde kaçanlara katıldı.

Daha sonra dokuz köpek bir araya geldi ve ormanda saklanacak yer aramaya başladı. Takip edilmemelerine rağmen perişan vaziyetteydiler. Dört veya beş yerinden yaralanmamış tek bir köpek bile yoktu, kiminin yaraları da ağırdı. Dub arka ayağından ağır yaralanmıştı; Dyea'da ekibe katılan son Eskimo köpeği olan Dolly'nin ise gırtlığı fena yarılmıştı; Joe bir gözünü kaybetmişti; kulaklarından biri çiğnenip şerit şerit olmuş iyi huylu Billee ise bütün gece boyunca ağlayıp inledi. Gün ağarınca ihtiyatlı bir şekilde topallayarak kampa geri döndüler. Yağmacılar gitmişti ve

İki adamın da canı çok sıkkındı. Erzaklarının yarısı gitmişti. Eskimo köpekleri kızak kayışlarıyla çadır bezlerini yemişti. Aslında, yenilemeyecek bile olsa hiçbir şeyi çiğnemedi bırakmamışlardı. Perrault'nun geyik derisinden yapılmış bir çift mokasenini, deri kayışların parçalarını, hatta François'nın kırbacının ucundan yarım metreden uzun bir kısmı bile yemişlerdi. Francois yaralı köpeklerine bakınca kederle söylenmeye başladı.

"Ah, dostlarım," dedi şefkatle, "belki sizi kudurtur bu kadar ısırık. Belki de hepsi kuduzdu, sacredam"

Sen ne dersin, Perrault?"

Kurye şüpheyle başını iki yana salladı. Dawson ile aralarında hâlâ kızakla gidilecek dört yüz mil mesafe varken, köpekleri arasında kuduz çıkmasına göz yumamazdı. Küfredip uğraşarak geçen iki saatin sonunda koşumlar iyi kötü bir şekle sokuldu ve yaraları yüzünden kıpırdamakta zorlanan ekip, şimdiye kadar karşılaşmış oldukları, hatta Dawsonla aralarındaki mesafede karşılaşacakları en zorlu yolculuk için, acıyla kıvrınarak yola koyuldu

Thirty Mile Nehri apaçıktı. Azgın sular donu engelliyordu ve sadece girdaplarda ve durgun yerlerde buz tutmuştu. O korkunç otuz mili kapatmak için altı gün boyunca sıkı kızak çekmeleri gerekti. Korkunçtu, çünkü her adımda hem köpekler için, hem adamlar için ölüm tehlikesi vardı. Önden giden Perrault defalarca kırılan buz geçitlerden düştü ve her seferinde elindeki uzun sopası sayesinde kurtuldu. Sopayı öyle bir şekilde tutuyordu ki, ne zaman kendi vücudunun açtığı deliklere düşse, sopa da onunla birlikte düşüyordu. Ama dondurucu bir soğuk vardı, termometre sıfırın altında elliyi gösteriyordu ve suya her düşüşünde hayatta kalabilmek için, ateş yakıp giysilerini kurutması gerekiyordu.

Hiçbir şey onu yıldırılmıyordu. Zaten hiçbir şey onu yıldırmadığı için hükümet kuryesi olarak seçilmişti. Her türlü riski göze alıyordu, küçük ve kuruluştan kırışmış yüzüyle azimle soğğun içine dalıyor ve şafaktan günbatımına kadar mücadeleye devam ediyordu. Ayaklarının altında bükülüp çıtırdayan, üzerinde durmaya cesaret edemedikleri buzun donmuş kıyılarından geçiyordu. Bir seferinde kızak Dave ve Buck ile birlikte suya düştü ve dışarı çekildiklerinde ikisi de yarı donmuş ve neredeyse boğulmuş durumdaydı. Onları kurtarmak için her zamanki gibi ateş yakılması gerekti. Kaskatı buzlarla kaplanmışlardı ve iki adam onları ateşin yanacak kadar yakınında koşturdu, terletti ve buzlarını çözdü.

Bir seferinde de Spitz suya gömüldü ve peşi sıra bütün ekibi de, Buck'a gelinceye kadar sürükledi. Buck, ön pençeleri kaygan kenarda, her tarafında buzlar çatırdayıp kırılırken, var gücüyle geri çekti. Onun arkasında Dave vardı ve o da aynı şekilde geri çekti; onun da arkasında Francois kasları çatlayıncaya kadar çekiyordu.

Bir keresinde de buz hem önlerinden, hem arkalarından kırıldı ve kayaya tırmanmaktan başka kaçış yolu bırakmadı. Perrault ancak bir mucize olursa kurtulabileceklerini düşünürken, Francois da bu mucize gerçekleşsin diye dua etmekle meşguldü. Her bir sıırım, kızığın tüm kayışları ve koşumlar hep birlikte bükülerek uzun bir halat yapıldı ve köpekler bununla birer birer kayanın tepesine çekildi. Kızakla yük de geldikten sonra, Francois sonuncu olarak yukarı çıktı. Ardından inecek bir yer arayışı başladı ve nihayet iniş de halat yardımıyla yapıldı. Karanlık bastırıldığında yine nehrin üstünde, sabah yola çıktıkları noktadan sadece çeyrek mil uzaktaydılar.

Hootalinqua'ya ve sağlam buza ulaştıklarında, Buck yorgunluktan tükenmiş haldeydi. Diğer köpeklerin durumu da onunkinden farklı değildi, ama Perrault kaybedilen zamanı telafi etmek için onları sabahın erken saatlerinden geç vakitlere kadar koşturuyordu, ilk gün Big Salmon'a kadarki otuz beş mili kat ettiler, ertesi gün Little Salmon'a bir otuz beş mil daha gittiler, üçüncü günse kırk mil giderek Five Fingers'a ulaşmayı başardılar.

Buck'ın ayakları Eskimo köpeklerinininki kadar sıkı ve sert değildi. Onunkiler, son vahşi atasının bir

mağara veya nehir adamı tarafından evcilleştirildiği günden bu yana, nesiller boyunca yumuşamıştı. Bütün gün acıyla topalladı ve kamp kurulur kurulmaz yarı ölü bir vaziyette yere yattı. Çok aç olmasına rağmen balıktan kendisine düşen payı almak için yerinden kıpırdamak istemiyordu, bu yüzden Francois yemeğini ayağına getirmek zorunda kaldı. Ayrıca köpek sürücüsü her gece yemekten sonra Buck'ın ayaklarını yarım saat boyunca ovdu ve kendi mokasenlerinin üst kısımlarını feda ederek Buck'a dört tane mokasen yaptı. Bunlar Buck'ı çok rahatlatmıştı. Bir sabah Francois mokasenleri unuttu diye Buck'ın sırt üstü yatıp dört ayağını birden yalvarırcasına havada salladığını ve onlar olmadan yerinden kıpırdamayı reddettiğini gören kırışık yüzlü Perrault bile bir anlığına sırtıttı. Daha sonraları Buck'ın ayakları yola alışıp sertleşti ve aşınmış pabuçlar da atıldı.

Bir sabah Pelly'ye koşumlarını takarlarken, hiçbir zaman, hiçbir konuda göze çarpmayan Dolly, bir anda kuduruverdi. Duyan tüm köpeklerin tüylerini korkudan diken diken eden bir biçimde, bir kurt gibi uzun uzun ve dokunaklı bir şekilde uluyarak vaziyetini belli ettikten sonra, dosdoğru Buck'ın üzerine atladı. Buck bir köpeğin böyle kudurdüğünü hiç görmemişti, kudurmaktan korkmak için bir nedeni de yoktu; ama korkması gerektiğini biliyordu ve panik içinde ondan kaçtı. Var gücüyle dümdüz koşuyordu, Dolly de soluk soluğa ve ağzından köpükler saçarak hemen bir adım arkasından geliyordu. Buck öyle korkuyla koşuyordu ki, Dolly onu yakalayamıyordu; Dolly de öyle çılgınca koşuyordu ki, Buck ondan uzaklaşamıyordu. Buck adanın ortasındaki ağaçların içine daldı, aşağıya adanın ucuna kadar koştu, başka bir adaya giden buzlarla kaplı bir arka geçitten ikinci, oradan üçüncü bir adaya geçti, ana nehre geri döndü ve ümitsizce nehri geçmeye çalıştı. Bütün bunlar olurken, arkasına bakmasa da, Dolly'nin hırıltı ısını sadece bir adım gerisinde duyabiliyordu. Francois çeyrek mil öteden Buck'a seslendi ve Buck süratle gerisingeri döndü, Dolly'den hâlâ sadece bir adım öndeydi, nefesi kesilmişti ve tek ümidi François'nın onu kurtarmasıydı. Köpek sürücüsü baltayı elinde hazır tutuyordu ve Buck ok gibi onun yanından geçer geçmez, baka kudurmuş Dolly'nin kafasına büyük bir şiddetle indi.

Buck bitkin, nefes nefese, gücü kalmamış bir halde kızağa çöktü. Spitz'in beklediği fırsat da buydu. Buck'ın üstüne atlayıp dişlerini karşı koyamayan düşmanına iki kez geçirdi ve etini kemiğine kadar yırtıp ayırdı. Ardından François'ın kırbağı indi ve Buck Spitz'in o zamana kadar ekipteki köpeklerden birinin almış olduğu en kötü kırbağ darbesini yediğini görünce memnun oldu.

"Şeytanın teki bu Spitz," dedi Perrault. "Lanet günün birinde o Buck'ı öldürecek."

"Ama Buck da iki şeytana bedel," diye karşılık verdi Francois. "Devamlı izlediğimden biliyorum. Gör bak, günün birinde öfkeden deliye dönecek ve bu Spitz'i çiğnediği gibi karın ortasına tükürecek. Kesinlikle. Biliyorum bunu."

O andan sonra aralarında savaş vardı artık. Lider köpek ve ekibin herkes tarafından tanınmış efendisi olarak Spitz, bu tuhaf Güneyli köpeğin kendi üstünlüğüne bir tehdit oluşturduğunu hissediyordu. Buck onun için gerçekten de tuhaf bir köpekti, çünkü onca Güneyli köpek görmüş olmasına rağmen, hiçbiri kampta ve yolda fazla başarılı olamamıştı. Hepsi aşırı narindi, ağır işten, soğuktan ve açlıktan ölüyorlardı. Oysa Buck diğerlerinden farklıydı. Sadece o dayanmış ve gelişmiş, güç, vahşet ve kurnazlıkta bir Eskimo köpeğiyle başa baş gitmişti. Ayrıca lider olabilecek bir köpekti ve onu tehlikeli yapan şey, kırmızı kazaklı adamın elindeki sopanın, onun liderlik arzusundan körü körüne kabadayılığı ve tedbirsizliği tamamıyla çıkartıp atmış olmasıydı. Son derece kurnazdı ve ilkel bir sabırla uygun anın gelmesini beklemeyi biliyordu.

Liderlik için çatışma vaktinin gelmesi kaçınılmazdı. Buck bunu istiyordu, istiyordu, çünkü bu onun doğasında vardı, çünkü kızak çekmenin verdiği o isimsiz, anlaşılmaz gurur pençesine almıştı onu -o gurur ki, köpekleri son nefeslerine kadar kızakta tutuyor, onları koşum takımında seve seve ölecek kadar cezbediyor ve koşumdan kesilip çıkartılırlarsa kalplerini kırıyordu. Tekerlek köpeği olarak Dave'in, var gücüyle çekerken Sol-leks'in duyduğu gurur buydu; kamp toplanırken onları ele geçiren, onları ters ve asık yüzlü vahşi hayvanlardan mücadelecî, istekli, hırslı varlıklara dönüştüren; gün boyunca onları kamçılıyıp, geceleri kamp kurulunca yok olup, onları yeniden hüznü huzursuzluklarına ve mutsuzluğa döndüren gurur. Bu gurur Spitz'i ayakta tutuyor, onun koşumlarda hata yapan, kaytaran veya sabahları koşumları takma vaktinde saklanan kızak köpeklerini dövmesine neden oluyordu. Aynı şekilde, onun Buck'tan olası bir lider olarak korkmasına neden olan da bu gururdu. Çünkü bu gurur Buck'ta da vardı.

Öbürünün liderliğini gayet açıkça tehdit ediyordu. Onunla cezalandırmak istediği, işten kaytaran köpeklerin arasına giriyordu. Bunu da kasten yapıyordu. Bir gece çok şiddetli kar yağmıştı ve sabahleyin, hep hasta numarası yapan Pike ortalıklarda gözükmedi. Bir karış karın altında güzelce saklanmıştı. Francois seslenerek onu aradı, ama bulamadı. Spitz hiddetten çılgına dönmüştü. Öfkeyle kampı dolandı, onun olabileceği her deliği kokladı ve kazdı, öyle fena hırlıyordu ki, Pike bunu duyup saklandığı yerde titredi.

En sonunda Pike yerinden çıkartılıp Spitz onu cezalandırmak için üzerine atlayınca Buck da aynı derecede öfkeyle aralarına girdi. Bu öylesine beklenmedik bir biçimde, öylesine kurnazca yapılmış bir şeydi ki, Spitz geri savruldu ve ayakları yerden kesildi. Sefil bir halde titremekte olan Pike, bu açık başkaldırıdan cesaret alarak devrik liderinin üstüne atladı. Centilmenliği çoktan bir tarafa atmış olan Buck da Spitz'in üstüne atladı. Ancak, olaya kıkır kıkır gülse de adaleti yerine getirirken ödün vermeyen Francois, bütün gücüyle kırbacını Buck'a indirdi. Bu Buck'ı yere serilmiş hasmından alıkoyamadı ve kırbacın dipçiği devreye girdi. Darbelerden yarı afallamış bir halde Buck geriye püskürtüldü ve kırbaç üstüne tekrar tekrar indi, bu sırada Spitz de birçok kusur işlemiş olan Pike'ı adamakıllı cezalandırıyordu.

Sonraki günlerde, Dawson'a gittikçe yaklaştıkları sırada, Buck hâlâ Spitzle suçluların arasına giriyordu, ama bunu Francois ortalıkta yokken, kurnazca yapıyordu. Buck'ın gizli ayaklanması sonucunda ekipte genel bir itaatsizlik havası ortaya çıktı ve gittikçe büyüdü. Dave ile Sol-leks bundan etkilenmemişti, ama ekibin geri kalanı gittikçe kötüleşiyordu. Artık işler düzgün yürümüyordu'. Sürekli bir tartışma ve nifak havası vardı. Hep bir sorun, sorunun arkasında da hep Buck vardı. François'yı bayağı uğraştırıyordu, çünkü köpek sürücüsü iki köpek arasında er ya da geç gerçekleşeceğini bildiği ölüm kalım savaşının sürekli bilincindeydi ve birçok geceler başka köpeklerin arasındaki dalaşma ve kavga seslerini duyup, Buck'la Spitz olduklarından korkarak uyku tulumundan dışarı fırlıyordu.

Fakat bu fırsat ortaya çıkmadı ve hâlâ büyük kavganın beklentisi içinde, kasvetli bir akşamüstü Dawson'a vardılar. Burada bir sürü adamla sayısız köpek vardı ve Buck'ın gördüğü kadarıyla, hepsi de iş başındaydı. Köpeklerin çalışması işlerin doğal düzeniymiş görünüyordu. Gün boyunca uzun ekiplerle ana caddeyi bir aşağı bir yukarı turladılar, geceleyin de çanları caddede çalmaya devam etti. Kulübe için kütük, ateş yakmak için odun da taşıdılar, bunları madenlere çıkardılar ve Santa Clara Vadisi'nde atlar ne iş yapıyorsa, hepsini yaptılar. Buck ara sıra Güneyli köpeklere de rastladı,

ama genelde köpeklerin çoğu vahşi kurt Eskimo köpeği cinsindedir. Her gece düzenli olarak dokuzda, on ikide ve üçte, bir gece şarkısı, esrarengiz ve ürkütücü bir melodi tutturuyorlardı ve Buck da buna katılmaktan zevk duyuyordu.

Başının üstünde soğuk alevlerle yanan kutup ışıklarıyla, buz dansında sıçrayan yıldızlarla ve kar örtüsünün altında donmuş ve uyuşmuş toprakla, Eskimo köpeklerinin bu şarkısı hayata bir meydan okuma olabilirdi. Ne var ki, şarkı minör gamdaydı; uzun uzadıya ulumalar ve yarı hıçkırıklarla daha ziyade hayattan, varoluşun verdiği acılardan bir yakınmaydı. Eski bir şarkıydı, soyun kendisi kadar eski -genç dünyanın, hüznü olduğu bir günde bestelenmiş ilk şarkılarından. Buck'a böylesine tuhaf biçimde dokunan yakınma, sayısız neslin açılarıyla örülmüştü. Sızlanıp ağladığında, bir zamanlar vahşi atalarında olan yaşam acısıyla ve soğukla karanlığın, bir zamanlar onların da hissettiği korkunçluğu ve gizemiyle ağlıyordu. Ve bundan etkilenebilmesi, ocağın yanında ve çatının altında yaşadığı devirleri geride bırakıp, yaşamın uluma çağlarındaki ilkel başlangıcına kulak kabartmasının göstergesiydi.

Dawson'a girmelerinden yedi gün sonra, Yukon Yolu'na giden Barracks'ın dik kıyısından aşağı indiler ve Dyea ile Salt Water'a doğru kızak çekmeye başladılar. Perrault postayı getirdiklerinden daha acele götürür gibiydi; yolculuk gururu onu da sarmıştı ve yılın yolculuk rekorunu kırmayı hedefliyordu. Pek çok konuda avantajlı sayılırdı. Bir haftalık mola köpeklerin yeniden kuvvetlerini kazanmasını sağlamış, onları tam olarak forma sokmuştu. Bölgede açtıkları yol, kendilerinden sonra geçen yolcularla iyice sertleşmişti. Ayrıca polis de iki üç yerde köpeklerle insanlar için yiyecek depolamıştı ve böylece yolcular daha hafif seyahat edebiliyordu.

İlk gün Sixty Mile'a vardılar ki, bu da elli millik bir yol demektir; ikinci günse Yukon Nehri'nden yukarı Pelly'ye doğru hızla gittiler. Ama bu muhteşem koşuları Francois açısından büyük sorunlar ve sıkıntılarla dolu geçmişti. Buck'ın başını çektiği, içten içe büyüyen isyan ekibin dayanışmasını bozmuştu. Artık koşumlarda tek bir köpek gidiyormuş gibi değildi. Buck'ın asilere verdiği cesaret, hepsini her türlü kötü davranışa sürüklemişti. Artık Spitz korkulacak büyük bir lider değildi. Eskiden ondan duyulan korku kayboldu ve diğerleri onun otoritesine karşı çıkan eşitleri haline geldi. Pike bir gece ondan yarım balık çaldı ve Buck'ın koruması sayesinde balığı midesine indirdi. Başka bir gece de Dub ve Joe, Spitz'le kavga ettiler ve Spitz'in hak ettikleri cezayı vermekten vazgeçmesini sağladılar. Hatta iyi huylu Billee bile eskisi kadar iyi huylu değildi ve artık eski günlerdekinin yarısı kadar bile yalvarırcasına sızlanmıyordu. Buck ise tehdit dolu bir biçimde hırslanıp tüylerini kabartmadan Spitz'in yanına bile yaklaşmıyordu. Gerçekte, davranışları zorbalanmaya başlamıştı, Spitz'in gözlerinin önünde kasıla kasıla dolaşıyordu.

Disiplinin bozulması aynı şekilde diğer köpeklerin birbirleriyle ilişkilerini de etkiliyordu. Kendi aralarında her zamankinden daha fazla kavga ve münakaşa ediyorlardı, öyle ki, kimi zaman kamp uluyan bir tımarhaneye dönüşüyordu. Sadece Dave ile Sol-leks değişmemişti, gerçi onlar da bitmek bilmeyen hırgürden aksileşmişti. Francois yabancı dilde barbarca küfürler savuruyor, faydasız bir öfkeyle karın üstünde tepmiyor, saçını başını yoluyordu. Kırbacı devamlı köpeklerin arasında saklıyor, ama bunun hiçbir faydası olmuyordu. Arkasını döner dönmez yine başlıyorlardı. O Spitz'i kırbacıyla desteklerken, Buck da ekibin geri kalanına arka çıkıyordu. Francois bütün bu sorunların ardında Buck'ın olduğunu, Buck da onun bunu bildiğini biliyordu; ama Buck bir kez daha suç üstü yakalanmayacak kadar akıllıydı. Koşumlarda sadakatle çalışıyordu, çünkü kızak çekme işi ona

gerçekten zevk vermeye başlamıştı, ama arkadaşlarının arasında kurnazca hır çıkarmak ve koşumları birbirine dolamak daha büyük bir zevkti.

Bir gece yemekten sonra Talkeetna ağzındayken Dub bir kutup tavşanı yakaladı, tökezledi ve onu elinden kaçırdı. Bir anda bütün ekip çığlık çığığa bağirmaya başladı. Yüz metre kadar uzakta Kuzeybatı Polisi'nin bir kampı vardı ve orada bulunan, hepsi de Eskimo köpeği olan elli köpek de kovalamacaya katıldı. Tavşan nehir aşağı son hızla koşup, donmuş yatağından yukarı çıkarak ufak bir dereye yöneldi. Kardan yüzeyde kolayca koşuyor, köpeklerse bütün güçlerini harcayarak onu kovalıyordu. Buck altmış güçlü köpekten oluşan sürünün başını çekiyor, bir dönemeçten diğerine koşsa da, tavşanı bir türlü yakalayamıyordu. Hırsla inleyerek var gücüyle koşmaya başladı, muhteşem vücudu donuk beyaz ay ışığının altında en önde, adım adım, ok gibi gidiyordu. Ve adım adım, soluk beyaz bir hayalet gibi, kutup Belli dönemlerde insanları gürültülü şehirlerden çıkarıp ormana yönelten ve onları kimyasallar sayesinde fırlatılan kurşun saçmalarla avlanmaya sürükleyen o eski içgüdülerin tüm kıpırtıları, kana susamışlık, öldürmenin verdiği zevk -Buck'ın hissettikleri de bunlardı, ama bunları insanlardan farklı olarak, çok daha yakından hissediyordu. Sürünün en önünde koşuyor, yabancı canlı eti yakalayıp, kendi dişleriyle öldürüp, burnundan gözlerine dek sıcak kanla yıkanmak istiyordu.

Hayatın zirvesini imleyen ve ondan sonra yaşamın daha ötesine yükselemeyeceği bir esriklik anı vardır. Yaşamın çelişkisi öyledir ki, birisi en canlı halindeyken bu esriklik gelir ve canlı olduğunu tamamen unutturur ona. Bu esriklik, yaşamın bu unutulmuş, alevlerle kaplanarak dalıp giden, kendinden geçen sanatçılarda, cehenneme dönmüş bir savaş alanında savaş çılgınlığına kapılarak, düşmanına aman vermeyen askerlerde olur. Sürünün başında eski kurt çığığını haykırarak, ay ışığında hızla önünde koşan canlı yiyeceğini var gücüyle kovalarken bu Buck'a da oldu.

Doğasının derinliklerim ve kendinden daha da derinde olan, ta Zamanın rahmine kadar uzanan kısımlarını dile getiriyordu, içlerinde ölümden başka her şey olan, ateşli ve şaha kalkmış, kendisini hareketle ifade eden, yıldızların altında ve cansız toprağın üstünde sevinçle uçan her bir kasın, eklem ve sinirin kusursuz coşkusu, yaşamın saf kabarıışı ve var oluşun yükselişi avcuna almıştı onu.

Ancak olağanüstü ruh hallerinde bile soğuk ve hesapçı davranan Spitz gruptan ayrıldı ve derenin açıktan kıvrıldığı yerden kestirme gitti. Buck bunu bilmiyordu ve hâlâ önünde uçar gibi giden tavşanın soluk hayaletinin peşi sıra kavşaktan döndüğünde, başka ve daha büyük bir soluk hayalet yukarıdaki yamaçtan tam tavşanın yolunun üzerine atladı. Bu Spitz'di. Tavşan dönemedi ve beyaz dişler belkemiğini havada kırarken, vurulan bir insanın bağırabileceği kadar yüksek sesle bağırdı. Yaşam çığığının Yaşamın doruğundan aşağı, Ölümün ellerine indiğim duyunca Buck'ın arkasındaki bütün grup zevk içinde bir cehennem çığığı attı.

Buck bağırmadı. Kendini tutamayıp Spitz'e atıldı, omuz omza öyle sert girdi ki, onun boynunu ıskaladı. Toz gibi karların üstünde defalarca döndüler. Spitz hiç devrilmemiş gibi yeniden ayağa kalkarak Buck'ı omzundan yaralayıp geri sıçradı. Kıvrılan ve hırıldayan etsiz ve kalkık dudaklarla ayağını daha sağlam basacak bir yer bulmak için gerilerken, dişleri iki kez, bir kapanın çelik dişleri gibi birbirine çarptı.

Buck bir anda anladı. Vakit gelmişti. Ölümüneydi. Hırslayarak, kulakları arkada, avantaj yakalamak için dikkatle fırsat kollayarak birbirlerinin etrafında dönerlerken, yaşadığı sahne Buck'a hiç de

yabancı gelmiyordu. Hepsini hatırlıyordu sanki -beyaz ormanlar, toprak, ay ışığı ve dövüşün heyecanı. Beyazlığın ve sessizliğin üzerinde ölümcül bir durgunluk vardı. En ufak bir esinti bile yoktu -hiçbir şey hareket etmiyor, yaprak bile kıvıldamıyordu, gözle görülen solukları buz gibi havada yavaşça yükselip asılı kalıyordu. Kutup tavşanının işini iki dakikada bitirmişlerdi, bu köpekler kötü kurtlardı ve şu anda da ikisinin çevresinde beklenti dolu bir çember oluşturmuşlardı. Onlar da kendileri gibi sessizdi, sadece gözleri parlıyor ve soludukları hava yavaşça yukarı doğru sürükleniyordu. Buck için eski zamanların bu sahnesi, yeni ya da yabancı bir şey değildi. Sanki işler

Spitz tecrübeli bir dövüşçüydü. Spitzbergen'den Kuzey Kutbu'na, Kanada ve Barrens'a varıncaya kadar her türlü köpeğin üstesinden gelmiş, onlara liderlik etmeyi başarmıştı. Öfkesi sertti, ama hiçbir zaman körü körüne değildi. Parçalama ve yok etme tutkusu içindeyken, hiçbir zaman düşmanın da kendisi gibi parçalama ve yok etme tutkusu içinde olduğunu aklından çıkarmazdı. Kendisi bir hamleyi karşılamaya hazır olmadan hamleye kalkışmaz, kendini savunmaya hazır olmadan asla saldırıya geçmezdi.

Buck dişlerini büyük beyaz köpeğin boynuna geçirmeye çalışıyordu ama nafiye. Dişleri yumuşak et bulmak için nereye atılsa Spitz'in dişleriyle karşılaşıyordu. Dişler birbirine çarpıyor, dudaklar kesilmiş, kanıyordu, fakat Buck hasmının savunmasını delemiyordu. Daha sonra ısınmaya başladı ve Spitz'i dört bir yandan hamlelerle çevirdi. Birkaç kez, yaşamın yüzeye yakın köpürdüğü o kar beyazı gırtlığa ulaşmaya çalıştı, ama her seferinde Spitz onu yaralayıp geri kaçtı. Buck onu boynundan yakalayacakmış gibi hamle yaparken birden başını geri çekip yandan dolanmaya ve devirebilmek için omzunu Spitz'in omzuna çarpmaya çalıştı. Ama bunun yerine her seferinde Buck'ın omzu yaralandı ve Spitz kolayca geri kaçtı.

Spitz sapasağlamdı, Buck'ın üstünden ise oluk oluk kanlar akıyordu. Zorlukla nefes alabiliyordu. Kavga gittikçe ümitsiz bir hal almaya başlamıştı. Bütün bu zaman zarfında da kurtlara benzeyen köpeklerden oluşan sessiz çember, hangi köpeğin yenilip yere düşeceğini görmek için beklemişti. Buck dönerken Spitz hamle yaptı, Buck sendeledi, az kalsın düşüyordu. Bir keresinde de Buck üste çıktı ve altmış köpeklik çemberin hepsi birden hamleye hazırlandı, ama Spitz neredeyse havadayken kendini topladı ve çember yeniden susup beklemeye devam etti.

Fakat Buck'ı diğerlerinden üstün kılan bir özelliği vardı -hayal gücü. İçgüdüleriyle dövüşürdü, ama kafasını kullanarak da dövüşebilirdi. Eski omuz numarasını yapacakmış gibi bir hamle yaptı, ama son anda eğilip kara yattı ve aşağıdan daldı. Dişleri Spitz'in ön ayağında kenetlendi. Kırılan kemiğin çatırtısı duyuldu ve beyaz köpek üç ayağı üzerinde ona karşı koymaya çalıştı. Buck üç kez onu yere yıkmaya çalıştı, ardından aynı numarayı tekrar yaptı ve hasmının sağ ön ayağını kırdı. Spitz duyduğu acıya ve çaresizliğine rağmen, ayakta kalabilmek için çılgınca bir mücadele veriyordu. Sessiz çemberin parıldayan gözleri, dışarı sarkmış dilleri ve yükselen gümüş rengi soluklarıyla üzerine doğru geldiğini gördü, tıpkı geçmişte buna benzer çemberlerin yenilmiş düşmanların üzerine geldiklerini gördüğü gibi. Tek fark vardı, bu sefer yenilen kendisiydi.

Durumu ümitsizdi. Buck acımasızdı. Affetmek daha yumuşak iklimlere özgüydü. Buck son hamle için harekete geçti. Çember, Eskimo köpeklerinin soluklarını hemen yanında hissedeceği kadar daralmıştı. Onları görebiliyordu, Spitz'in arkasında ve yanlarda, gözler üzerine sabitlenmiş, yaylanıp sıçramak için gerilmişlerdi. Bir duraklama oldu. Bütün hayvanlar taş kesilmişti sanki. Sadece Spitz ileri geri sendelerken titriyor, tüylerini kabartıyor, gelmek üzere olan ölümü korkutup kaçırmaya çalışırcasına

korkunç ve tehdit dolu seslerle hırlıyordu. Buck bir hamle yapıp geri çekildi; ama hamleyi yaparken nihayet tam omuz omza gelmişti. Spitz gözden kaybolurken karanlık çember, ay ışığının aydınlattığı karda bir nokta haline geldi. Buck durdu ve seyretti. O, avını öldürmüş başarılı şampiyon, üstün ilkel canavardı. Ve bu hoşuna gitti.

Liderliği Kim Kazandı

"Yaa, ben dememiş miydim? Bu Buck'ın iki şeytan olduğunu söylerken doğru diyordum."

Ertesi sabah Spitz'in kayıp, Buck'nı da yaralarla kaplı olduğunu gören François'nın söyledikleri bunlardı. Buck'ı ateşin yanına getirip ışıkta yaraları gösterdi.

"O Spitz canavar gibi dövüşür," dedi Perrault yarıklar ve kesikleri incelerken.

"Ama bu Buck da iki canavara bedel," diye cevapladı François. "Artık her şey yoluna girer.

Spitz gitti, kavga bitti, orası kesin."

Perrault kamp eşyalarını toplarken, köpek sürücüsü de köpeklere koşumlarını takmaya başladı. Buck, eskiden Spitz'in lider olarak durduğu yere doğru yürüdü, ama ona aldırmayan François, gıpta edilen o pozisyona Sol-leks'i yerleştirdi. Ona göre ekipte kalan en iyi lider köpek Sol-leks'ti. Buck öfkeyle Sol-leks'in üstüne atladı, onu geriye iterek yerine geçti.

"Şuna da bak!" François bacaklarına neşeyle vurarak bağırdı. "Şu Buck'a da bakın! Spitz'i öldürdü diye işi alacağım sanıyor."

"Def ol buradan!" diye bağırdı, ama Buck yerinden kıpırdamayı reddediyordu.

François Buck'ı ensesinden tuttuğu gibi kenara çekip, tüm tehdit dolu hırlamalarına rağmen onun yerine Sol-leks'i koydu. Yaşlı köpek bundan hoşlanmamıştı ve Buck'tan korktuğunu da açıkça belli ediyordu. François dediğim dedikti, ama o sırtını döner dönmez Buck tekrar Sol-leks'in yerine geçiverdi. Sol-leks de hiç karşı çıkmıyor, eski yerine dönmek istiyordu.

François çok kızdı. "Şimdi görürsün gününü, Allahın belası!" diye bağırdı ve elinde kalın bir sopayla geri geldi.

Buck kırmızı kazaklı adamı hatırlayarak yavaşça geri çekildi ve Sol-leks tekrar öne geçirilince onun yerini almaya çalışmadı. Ama tam sopanın ulaşabileceği mesafenin biraz açığında dönüp durmaya başladı, sertçe ve öfkeyle hırlıyor ve dönerken de François savurursa kaçabilsin diye sopayı izliyordu, çünkü sopalarla ilgili dersini almıştı.

Sürücü işine devam etti ve Buck'ı Dave'in önündeki eski yerine koymaya hazır olunca ona seslendi. Buck iki üç adım geri çekildi. François üstüne gitti, Buck bunun üzerine daha da geri çekildi. Bir süre böyle devam ettikten sonra François Buck'nı dayak yemekten korktuğunu düşünerek sopayı yere bıraktı. Ama Buck açıktan açığa isyan halindeydi. Onun derdi sopadan kaçmak filan değil, liderlikti. Bu onun hakkıydı. Bileğinin hakkıyla kazanmıştı ve liderlikten aşağısı onu tatmin etmeyecekti.

Perrault yardıma geldi. Aralarında Buck'ı bir saate yakın koşturdular. Ona sopalar fırlattılar. Buck kaçtı. Ona da, sülalesine de, kendinden önceki ve sonraki nesillerine de, en uzak akrabalarına varıncaya kadar küfrettiler ve Buck'nı vücudundaki her tüye ve damarlarındaki her damla kana sövdüler, Buck da küfürlere hırlayarak ve onların uzağında durarak karşılık verdi. Kaçmaya

çalışmıyor, kampın etrafında dönerek geri çekiliyordu, istediği yerine getirilecek olursa geri dönüp iyi bir köpek olacağını açıkça belli ediyordu.

Francois oturup kafasını kaşdı. Perrault saatine bakıp küfrü koyverdi. Vakit geçiyordu, bir saat önce yola çıkmış olmaları gerekirdi. Francois tekrar kafasını kaşdı. Başını iki yana salladı ve mahcup bir şekilde kuryeye dönüp sırttı, kurye de yenildiklerini gösterircesine omuzlarını silkti. Francois Sol-leks'in durduğu yere gitti ve Buck'ı çağırdı. Buck köpeklerin güldüğü gibi güldü, ama gelmedi. Francois Sol-leks'in koşumlarını çözdü ve köpeği arkaya, eski yerine bağıladı. Ekip kesintisiz bir sırayla koşumda duruyordu, yola çıkmaya hazırıldı. Buck için en önden başka yer kalmamıştı. Francois bir kez daha onu çağırdı, Buck bir kez daha güldü ve gelmedi.

"Sopayı bırak," dedi Perrault.

Francois denileni yaptı, bunun üzerine Buck zafer dolu bir gülüşle koşarak geldi ve ekibin başındaki yerini aldı. Koşumları takıldı, kızıağın ayaklarının buzu kırıldı ve iki adam koşar durumda nehir yolunun üstünde hızla yola koyuldu.

Köpek sürücüsü iki şeytan diyerek Buck'a iltifat etmişti, ama daha sabahtan Buck'ı hafife almış olduğunu anladı. Buck liderliğin gerektirdiği görevleri bir anda üstlenmiş ve nerede bir karara varılması, hızlı düşünülüp hızlı eyleme geçilmesi gerekse, François'nın bir dengini görmediği Spitz'den bile daha üstün olduğunu göstermişti.

Ama Buck'ın asıl hüneri, kuralları belirlemek ve ekip arkadaşlarının buna uymasını sağlamaktı. Dave ile Sol-leks liderlikteki değişimi umursamıyordu. Bu onların işi değildi. Onların işi kızakta çalışmak, hem de çok çalışmaktı. Kendileri için içinde olmadığı sürece neler döndüğünü umursamıyorlar di. Onlara kalsa iyi huylu Bilice bile düzeni sağlayabildiği sürece liderleri olabilirdi. Ancak ekibin geri kalanı Spitz'in son günlerinde zaptedilemez bir hal almıştı ve Buck onları yeniden hizaya sokmayı başarınca ikisi de çok şaşdı.

Buck'ın hemen arkasında kızak çeken ve göğsündeki kayışa vücut ağırlığının mecbur kaldığından bir gram bile fazlasını asla koymayan Pike, ne zaman işten kaytarsa derhal ve defalarca dürtüldü, ilk gün sona erdiğinde, hayatında çekmemiş olduğu gibi kızak çekiyordu. Kamptaki ilk gece suratsız Joe adamakıllı cezalandırıldı -Spitz'in daha önceyi hiç yapmayı beceremediği bir işti bu. Buck iri cüssesiyle onu rahatça alt etti ve dişlemeyi kesip, merhamet dilemek için yalvarmaya başlayana kadar da onu hırpalamayı bırakmadı.

Ekibin genel havası hemen toparlanmıştı. Eski zamanlardaki dayanışma tekrar canlandı ve köpekler koşumlarda yemden tek köpekmiş gibi koşmaya başladı. Rink Rapids'de iki yerli Eskimo köpeği Teek ve Koono da ekibe katıldı ve Buck'ın onları eğitip işe alıştırmaya hızı François'mn nefesini kesti.

"Hayatımda bu Buck gibi köpek görmedim!" diye bağırdı. "Yok, hiç görmedim! Bin dolarlık köpek bu! Sen ne dersin, Perrault?"

Perrault onaylarcasına başını salladı. O sırada rekorun önündeydi ve günbegün mesafe kazanıyordu. Yol mükemmel bir durumdaydı, düzgün ve sertti ve onları uğraştıracak yeni yağmış kar da yoktu. Hava fazla soğuk değildi. Hava sıcaklığı sıfırın altında elli dereceye düşmüştü ve yol boyunca da o

derecede kaldı. Adamlar dönüşümlü olarak koşup kızıağı sürerken, köpekler de nadiren aldıkları molalar haricinde ilerlemeye devam ediyordu.

Thirty Mile Nehri kısmen buzlarla kaplanmıştı ve vaktiyle girmek için on gün harcadıkları yerden bir gün içinde çıkmayı başardılar. Bir koşuda Laberge Gölü'nün ayağından Whitehorse Çağlayanı'na kadar altmış millik bir mesafe kat ettiler. Marsh,

Tagish ve Bennet (yetmiş mil uzayan göller) bölgesinden öyle hızlı geçtiler ki, koşma sırası gelmiş olan adam, bir halatın ucunda kızıağın arkasından koşmak zorunda kaldı, ikinci haftanın son gününde de Beyaz Geçit'in üstünden geçip Skagway'ın ve ayaklarının altındaki gemilerin ışıklarıyla deniz kıyısına indiler.

Rekoru kırmışlardı. On dört gün boyunca her gün kırk mil civarında yol gitmişlerdi. Perrault ile Francois üç gün boyunca Skagway'ın ana caddesinde göğüslerini kabarta kabarta bir aşağı bir yukarı dolaştılar. Herkes onlara içki ısmarlamak istiyordu. Ekip ise köpek terbiyecilerinden ve kızak sürücülerinden oluşan hayranlık dolu bir kalabalığın sürekli merkezinde kaldı. Daha sonra üç dört kötü Batılı adam kasabayı altüst etmek istedi, bu yüzden tuzluk gibi delik deşik edildiler ve halkın ilgisi daha başka kahramanlara yöneldi. Ardından resmi emirler geldi. Francois Buck'ı yanına çağırdı ve ona sımsıkı sarılarak üstünde ağladı. Buck'ın Francois ve Perrault'yu son görüşü oldu bu. Diğer insanlar gibi, onlar da Buck'ın hayatından bir daha girmemek üzere çıktılar.

Buck ile arkadaşlarını iskoç bir melez satın aldı ve bir düzine başka köpek ekibiyle birlikte, o bıkkınlık verici Dawson yolunu geri gitmeye başladılar. Bu seferki koşu hızlı değildi, rekor kırma vakti de değildi. Bu sefer her gün ağır bir işleri ve ağır bir yükleri vardı, çünkü bu, Kutbun gölgesi altında altın arayan adamlara dünyadan haberler taşıyan posta katarıydı.

Buck durumdan hoşlanmamıştı, ama işini gayet düzgün yaptı, Dave ve Sol-leks gibi işiyle gurur duydu ve diğer arkadaşlarının da, gurur duysalar da duymasalar da üzerlerine düşeni yaptıklarını gördü. Tekdüze bir hayattı, makine gibi bir düzenle devam ediyordu. Günler birbirinin neredeyse aynısıydı. Her sabah belirli bir saatte aşçılar uyanıyor, ateş yakılıyor ve kahvalt ı yapılıyordu. Daha sonra kimileri kampı toplarken diğerleri köpeklere koşum takıyor ve daha karanlık azalıp şafak işareti vermeden bir saat kadar önce yola koyulmuş oluyorlardı. Kamp, geceleri kuruluyordu. Kimileri çadır kuruyor, kimileri ateşlik odun ve yataklar için çam dallan kesiyor, geri kalanlar da aşçılara su veya buz taşıyordu. Ayrıca köpeklere de yemek veriliyordu. Köpekler için günün tek özelliği buydu. Gerçi balık yendikten sonra bir saat kadar filan, sayıları yüze yakın olan diğer köpeklerle etrafta dolaşmak da hiç fena sayılmazdı. Aralarında hırslı dövüşçüler de vardı, ama en cesurlarıyla yaptığı üç dövüş Buck'ı liderliğe yükseltti. Öyle ki, ne zaman tüylerini kabartıp dişlerini gösterse, yolundan çekiliyorlardı.

Belki de en sevdiği şey ateşin yanında yatmaktı, arka ayaklarını alt ına kıvrıyor, ön ayaklarını öne doğru uzatıyor, kafasını kaldırıyor, hülyalı gözlerle alevleri izliyordu. Kimi zaman Yargıç Miller'ın güneşli Santa Clara Vadisi'ndeki büyük evini, betonarme havuzu, Meksikalı tüysüz Ysabel'i ve Japon buldoğu Toots'u düşünüyordu; ama onlardan ziyade kırmızı kazaklı adam, Curly'nin ölümü, Spitz'le yaptığı büyük kavga ve yediği ya da yemek istediği güzel yiyecekler aklına geliyordu. Sıla özlemi çekmiyordu. Güneş ülkesi onun için sisli ve uzaktı, bu tur anıların artık onun üzerinde gücü yoktu. Daha önce hiç görmediği şeylerin ona tanıdık gelmesini sağlayan kalıtsal anıları ise çok daha

güçlüydü; sonraki günlerde nükseden içgüdüler (atalarının anılarından başka bir şey değilken zamanla kendi alışkanlıkları haline gelmişlerdi) daha da ilerde içinde hızlanıp canlanmıştı.

Bazen orada kıvrılmış yatar ve hayaller kurarak alevlere bakarken, sanki alevler başka bir ateşten geliyormuş gibi oluyordu ve kendisi de bu diğer ateşin yanında kıvrılmış yatarken, önünde duran melez aşçıdan daha başka bir adam görüyordu. Bu adamın bacakları daha kısa, kolları daha uzundu, kasları yuvarlak ve şişkin olmaktan ziyade tel tel ve düğümlü gibiydi. Saçları uzundu ve keçeleşmişti, kafası da gözlerden itibaren geriye doğru eğimliydi. Tuhaf sesler çıkartıyor ve karanlıktan çok korkuyormuş gibi görünüyor, sürekli dikkatle karanlığa bakıyordu. Diziyile ayakları arasına gelen elinde, ucuna sıkıca ağır bir taş parçası takılmış bir sopayı sımsıkı tutuyordu. Sırtından aşağı sarkan lime lime ve ateşten hafifçe yanmış bir deri parçası haricinde çıplaktı, ama vücudu çok kıllıydı. Bazı yerlerinde, göğsüyle omuzlarında ve kollarıyla uyluklarının dışa bakan alt taraflarında bu kıllar neredeyse kürk gibiydi. Adam dik durmuyordu, gövdesi kalçasından öne doğru eğik, bacakları dizlerinden kıvrıktı. Vücudunda neredeyse kedi gibi tuhaf bir yaylanma veya esneklik ve görünen ve görünmeyen şeylerden sürekli korkarak yaşayan birinin çevikliği vardı.

Bu kıllı adam kimi zaman ateşin yanında, başını bacaklarının arasına koyarak bağdaş kurup uyurdu. Böyle durumlarda dirsekleri dizlerinin üstünde, elleriyse sanki kıllı kollarıyla yağmurdan korunmak istermiş gibi, başının üstünde kenetlenirdi. Ve bu ateşin ötesinde, etraflarını çevreleyen karanlıkta, Buck ikişer ikişer kor gibi yanan birçok kömür parçası görürdü, bunlar hep ikişer ikişer olurdu. Buck bunların büyük av hayvanlarının gözleri olduğunu bilirdi. Onların vücutlarının çalılarının içinden geçerken çıkardığı çıtırtıları ve geceleri çıkardıkları sesleri duyardı. Ve Yukon Nehri'nin kıyısında tembel gözlerle ateşi izleyip hayallere dalmışken, diğer dünyadan gelen bu ses ve görüntüler sırtındaki tüyleri kabartır, omuzlarının arasında ve ensesindeki tüyleri ise diken diken ederdi. Sonra alçak sesle ve ezilircesine inler ya da yumuşakça hırlamaya başlar ve melez aşçı ona bağırdı, "Hey Buck, uyan!" Bunun üzerine diğer dünya kaybolur ve gerçek dünya yemden gözlerinin önüne gelir, uykudan uyanmış gibi esner ve gerinirdi.

Arkalarındaki postayla birlikte zor bir yolculuktu ve ağır iş onları çok yıpratmıştı. Dawson'a vardıklarında zayıflamışlardı, kötü durumdaydılar ve on gün veya hiç olmazsa bir hafta dinlenmeye ihtiyaçları vardı. Ama iki gün içinde dışarıya gidecek mektupları yüklenmiş, Barracks'dan Yukon kıyısına doğru iniyorlardı. Köpekler yorgundu, sürücüler homurdanıyordu, bu da yetmezmiş gibi, her gün kar yağıyordu". Bu durum yolu yumuşat ıyordu, ki bu da kızığın ayakları için daha büyük bir engel ve köpeklerin kızığı çekerken daha fazla zorlanması anlamına geliyordu. Ama sürücüler iyi insanlardı ve köpekler için ellerinden geleni yaptılar.

Her gece ilk iş olarak köpeklere bakılıyordu. Sürücülerden önce köpekler yemek yiyor, kendi köpeklerinin ayaklarıyla ilgilenmeden önce hiçbir sürücü uyku tulumuna girmiyordu. Bunlara rağmen köpeklerin gücü gittikçe azaldı. Kış başından beri bin sekiz yüz mil yol gitmiş, bütün o yorucu mesafe boyunca bir de kızak çekmişlerdi ve bin sekiz yüz mil de kolay iş sayılmazdı.

Buck dayanıyor, arkadaşlarını çalışmaya teşvik ediyor ve disiplini sağlıyordu, ama kendisi de çok yorulmuştu. Billee artık istisnasız her gece uykusunda ağlayıp inliyordu. Joe her zamankinden daha suratsızdı, Sol-leks'in ise yanına bile yaklaşılıyordu, ne kör tarafından, ne de diğer tarafından.

Ama hepsinden çok acı çeken Dave'di. Ona birşeyler olmuştu. Daha suratsız ve aksi olmuştu, kamp

kurulup kurulmaz yuvasını kazıyordu ve sürücüsü onu orada doyuruyordu. Bir kez koşum takımından çıkıp yattı mı, ertesi sabah koşum takma vakti gelinceye kadar bir daha ayağa kalkmıyordu. Bazen koşumlardayken, kızıağın aniden durmasıyla sarsıldığında veya kızıağı çekmeye başlamak için koşumları zorlarken, acıyla bağıyordu. Sürücüsü onu muayene etti, ama hiçbir şey bulamadı. Bütün sürücüler bu durumla ilgilenmeye başladı. Yemeklerini yerken ve yatmadan önce son pipolarını içerken bu konuyu konuşuyorlardı. Bir gece konsültasyon yaptılar. Dave yuvasından ateşin yanına getirildi ve birçok kez acıyla bağırana kadar köpeğin değişik yerlerine bastırdılar, içinde bir sorun vardı, ama hiçbir kırık kemik bulamadılar ve sorunun ne olduğunu çözemediler.

Cassiar Bar'a varıldığında Dave öylesine halsizdi ki, koşumlarda sürekli düşüyordu, iskoç melez mola verdi ve onu ekipten çıkarıp bir sonraki köpeği Sol-leks'i kızıağa bağladı. Niyeti Dave'i dinlendirmek, kızıağın arkasından boş koşmasını sağlamaktı. Çok hasta olmasına rağmen Dave koşumdan çıkarılmaya çok içerledi, koşumlar çözülürken homurdanıp hırladı ve onca zaman bulunduğu ve hizmet verdiği pozisyonun Sol-leks tarafından işgal edildiğini görünce, kalbi kırılmış bir halde ağlamaya başladı. Kızak çekmekten duyduğu gurur nedeniyle, ölümüne hastalanmış olsa da, başka bir köpeğin onun işini yapmasına katlanamıyordu.

Kızak gitmeye başlayınca sert yolun yanındaki yumuşak karda bata çıka yürümeye başladı. Sol-leks'e dişlerini gösteriyor, üstüne giderek onu diğer taraftaki yumuşak kara doğru atmaya çalışıyordu, koşumlarının içine atlamaya ve onunla kızıağın arasına girmeye çabalıyor, bütün bunları yaparken de keder ve acıyla inliyor, havlıyor, bağıyordu. Melez onu kırbaçla kovalamaya çalıştı, ama Dave üzerine inen kırbaça aldırmadı bile, sürücünün de daha sert vurmaya içi kaldırmadı. Dave kızıağın arkasından, yolda rahatça yürümeyi reddediyordu, yumuşak karda kızıağın yanından bata çıka yürümeye devam etti, ama burada da yürümek öyle zordu ki, en sonunda yorgunluktan tükendi. Yere düştü ve kalkamadı, kızaklardan oluşan uzun kafile yanından yaylanarak geçerken kederle uluyordu.

Kuvvetinin son damlasıyla arkadan sendeleyerek gelmeyi başardı, daha sonra kafile bir mola daha verdi. Dave diğer kızakların yanından debelenerek yürüyüp kendi kızıağına kadar geldi ve Sol-leks'in yanında durdu. Sürücüsü arkasındaki adamdan piposuna ateş almak için bir süre oyalandı. Daha sonra dönüp köpeklerini yemden yola başlattı. Köpekler yola koyulup koşumlara yüklenince dikkat çekici bir hafifleme fark ettiler, endişeyle kafalarını çevirince şaşkınlıktan durdular. Sürücü de şaşkıncı, kızak yerinden oynamamıştı. Manzarayı görsünler diye arkadaşlarını çağırdı. Dave Sol-leks'in koşumlarının her ikisini de ısırıp koparmıştı ve tam kızıağın önünde, kendi yerinde duruyordu.

Gözleriyle orada kalmak için yalvarıyordu. Sürücü donup kalmıştı. Arkadaşları, bu yüzden ölecek olsa bile işten çıkarıldığı için köpeklerin kalbinin kırılabileceğini söylediler, hatta duyduklarına göre kızak çekmek için fazlasıyla yaşlı veya yaralı köpekler, koşumlardan çıkarılınca ölebiliyordu. Hem Dave nasıl olsa ölmek üzereydi. Bu yüzden ona acıyıp, huzurlu ve mutlu biçimde, koşum takımlarının içinde ölmesine karar verdiler. Böylece Dave tekrar koşumlara alındı ve tıpkı eskisi gibi gururla çekmeye başladı, ama içindeki sancısı nedeniyle defalarca bağırmaktan kendini alamadı. Defalarca yere düştü ve koşumlarda sürüklendi, bir seferinde de kızak üzerinden geçti ve ondan sonra arka ayaklarından biri yüzünden topallamaya başladı.

Ama kampa varıncaya kadar dayandı, daha sonra sürücüsü ona ateşin yanında bir yer yaptı. Sabah olduğunda yola çıkamayacak kadar halsizdi. Koşumları takma vakti geldiğinde emekleyerek sürücüsüne doğru gitmeye çalıştı. Çırpınıp kasılarak büyük çabalarla ayağa kalkmayı başardı,

sendeledi ve yere yığıldı. Daha sonra yerde yavaşça ileri doğru solucan gibi kıvrılarak arkadaşlarının koşumlarının bulunduğu yere gitmeye çalıştı. On ayaklarını uzatıp, tutunup çeker gibi bir hareketle vücudunu öne sürüklüyor, daha sonra tekrar ön ayaklarını uzatıp kendini birkaç santim daha ileri çekiyordu. En sonunda kuvveti tükendi ve son arkadaşları onu karda nefes nefese kalmış, kendilerine doğru özlemle bakarken gördü. Kederle uluyan sesini ise, nehir kıyısındaki bir ağaç kümesini geçip gözden kaybolana kadar duymaya devam ettiler.

Burada kabile durduruldu, iskoç melez yavaşça arkalarında bıraktıkları kamp yerine doğru geri yürümeye başladı. Adamlar konuşmayı kesmişti. Bir silah sesi duyuldu. Adanı koşarak geri geldi. Kırbaçlar sakladı, çanlar neşeyle çaldı, kızaklar yine yaylanarak yola koyuldu; ama Buck ve diğer tüm köpekler nehir kıyısındaki ağaçların arkasında neler olduğunu biliyordu.

Kızak Çekmenin Zorluğu

Dawson'dan ayrıldıktan otuz gün sonra Salt Water Postası, Buck ve arkadaşlarının önderliğinde Skagway'e vardı. Perişan haldeydiler, çok yorulmuş, bitip tükenmişlerdi. Buck yetmiş kilodan elli yedi kiloya düşmüştü. Arkadaşları daha hafif olmalarına rağmen ona oranla daha fazla kilo kaybetmişlerdi. Hep hasta numarası yapan Pike sahtekâr zamanlarında sık sık başarıyla ayağı yaralanmış numarasını yaparken, şimdi gerçekten topallıyordu. Sol-leks de topallıyordu ve Dub'ın kürek kemiği burkulmuştu.

Hepsinin ayakları korkunç derecede şişmişti. Ayaklarında hiçbir yaylanma, sıçrama gücü kalmamıştı. Ayakları yere ağır ağır basıyor, vücutlarını sarsıyor, günün yol yorgunluğunu iki katına çıkarıyordu. Ölümüne yorgun olmaları dışında bir sorunları yoktu. Bu ölümüne yorgunluk da kısa süreli zorlanmadan gelen ve birkaç saat dinlenmekle geçirilecek türde değildi; bu aylardır kızak çekmekten, kuvvetlerinin yavaşça ve uzun süredir tükenmesinden gelen bir yorgunluktu. Takatleri, kullanacakları yedek güçleri kalmamıştı. Hepsini, en ufak kırıntısını bile kullanmışlardı. Her kas, her lif, her hücre ölümüne yorgundu. Bunun da sebebi vardı. Beş aydan kısa bir süre içinde iki bin beş yüz mil yol gitmişlerdi, bunun son bin sekiz yüz milinde ise sadece beş günlük mola vermişlerdi. Skagway'e vardıklarında bacakları neredeyse tutmuyordu. Koşumları güçlkle gergin tutabiliyor, yokuş aşağı indikleri yerlerde kızağın önünden zar zor kaçabiliyorlardı.

Skagway'in ana caddesinden aşağıya yalpalayarak giderlerken sürücü onları, "Çekmeye devam zavallı şiş ayaklılar," diye cesaretlendirmeye çalışıyordu.

"Bu son artık. Sonra uzun bir molamız olacak. Tabii ya. Uu-upuzun bir mola."

Sürücüler uzun bir mola olacağından emindi. Onlar da iki gün molayla iki bin mil gitmişti ve mantığa ve sağduyuya göre sıkı bir dinlenmeyi hak etmişlerdi. Ama Klondike'a öylesine çok insan akın etmişti ve bunların uzaklarda öyle çok sevgilisi, eşi ve yakını vardı ki, postalar dağ gibi birikmişti; üstüne üstlük bir de resmi yazışmalar vardı. Yol için, kızakta işe yaramayacak bu köpeklerin yerine Hudson Körfezi'nden taze köpekler gelmeliydi, işe yaramayanlardan kurtulmak lazımdı ve köpekler de dolar karşısında fazla değerli olmadıklarından, satılacaklardı.

Üç gün geçti, bu sırada Buck ve arkadaşları gerçekten de ne kadar yorgun ve halsiz kalmış olduklarını bir kez daha anladılar. Dördüncü günün sabahında Amerikalı iki adam gelip onları koşum takımlarıyla beraber, çok az bir paraya satın aldı. Adamlar birbirine Hal ve Charles diye hitap ediyordu. Charles orta yaşlarda açık tenli, zayıf, sulu gözlü bir adamdı ve gizlemekte olduğu gevşekçe sarkan dudağa eğim veren, heyecanla yukarı kıvrılan bir bıyığı vardı. Hal on dokuz yirmi yaşlarında bir gençti, belinde kartuşlarla oldukça göze çarpan kemerde büyük bir Colt's tabancası ve bir av bıçağı vardı. Bu kemer onun en göze çarpan şeyiydi. Onun toyluğunu -katıksız ve anlatılmaz toyluğunu gösteriyordu, iki adam da belli ki o civarlardan değildi ve hangi akla hizmet Kuzey'de bir maceraya atıldıkları anlaşılır gibi değildi.

Buck pazarlık edildiğini duydu, adamla devlet görevlisi arasında para alışverişini gördü ve iskoç melezle posta katarı sürücülerinin de, tıpkı Perrault, Francois ve diğerlerinin gittiği gibi hayatından çıkıp gitmekte olduklarını anladı. Ekip arkadaşlarıyla beraber yeni sahiplerinin kampına götürüldüğünde Buck'ın gördüğü iş pasaklı ve baştan savmaydı. Çadır yarım yamalak kurulmuş,

bulaşıklar yıkanmamıştı, her şey darmadağındı; bir de kadın vardı. Adamlar ona Mercedes diyordu. Charles'ın karısı ve Hal'ın kız kardeşiydi -tam bir aile saadeti.

Buck onları cadın sökerken ve kızağı yüklerken kaygıyla ve dikkatle izledi. Çok çaba harcıyorlardı, ama işi bildiklerini belli eden bir sistemleri yoktu. Çadır rulo yapılmış, olması gerekenden üç kat daha büyük, devasa bir yığın haline getirilmişti. Teneke kap kaçak yıkanmadan toplanmıştı. Mercedes sürekli, akrabası olan adamlar gibi düzensizce ayak altında dolaşüyor, durmaksızın itiraz ediyor, nasihat veriyordu. Adamlar k ızağın önüne giysilerle dolu bir çuval koyduklarında Mercedes önce bunun arka tarafa gitmesi gerektiğini söyledi; adamlar çuvalı arkaya yükleyince bu sefer de çuvalın üzerine birkaç parça eşya daha koydu, daha sonra sağda sola bulduğu birkaç öteberinin o çuvaldan başkasına giremeyeceğine karar verdi ve böylece çuval yeniden yere indirildi.

Yandaki bir çadırdan çıkıp onları bir süredir izlemekte olan üç adam sırtarak birbirine göz kırpyordu.

"Bayağı yükünüz var anlaşılın," dedi adamlardan biri. "Gerçi bunu söylemek bana düşmez, ama sizin yerinizde olsam o çadırı yola götürmezdim."

"Hayatta olmaz!" diye bağırdı Mercedes, ellerini zarif bir şekilde üzüntüyle havaya kaldırarak. "Çadırsız nasıl yaparım? Mümkün değil!"

"İlkbahardayız, havalar soğumaz ki artık," diye cevap verdi adam.

Mercedes kararlılıkla başım iki yana salladı ve Charles ile Hal son eşyaları da dağ gibi yığının tepesine yükledi.

"Bunun gideceğini mi sanıyorsunuz?" diye sordu adamlardan biri.

"Niye gitmeyecekmiş?" diye kestirip attı Charles.

"Tamam tamam," dedi adam hemen uysalca. "Sadece merak etmiştim, hepsi o. Biraz fazla ağır görünmüştü de."

Charles sırtını döndü ve yükü bağladığı halatı becerebildiği kadar aşağı çekip sıkılaştırdı, ki esasen hiç de becerememişti.

"Tabii köpekler de bütün gün boyunca arkalarında bu dev gibi yükü yürür," diye onayladı ikinci adam.

"Elbette," dedi Hal buz gibi bir kibarlıkla, bir elinde dizginler, diğeriyle de kırbacı savuruyordu. "Deh!" diye bağırdı. "Hadi çekin!"

Köpekler göğüs kayışlarına asıldı, birkaç saniye var güçleriyle zorladılar, sonra gevşettiler. Kızağı yerinden oynatamıyorlardı.

"Tembel hayvanlar, şimdi gösteririm onlara günlerini!" diye bağırarak kırbacını köpeklere vurmak için kaldırdı.

Ama Mercedes ağlayarak araya girdi, "Ah Hal, bunu yapmamalısın," diyerek kırbacı yakalayıp, elinden çekip aldı. "Zavallı hayvanlar! Şimdi ya yolun devamında onlara kötü davranmayacağına söz verirsin, ya da surdan şuraya gitmem."

"Amma çok şey biliyorsun köpekler hakkında," diye küçümseyerek güldü ağabeyi. "Rahat bıraksana beni. Bunlar tembel diyorum sana, iş yapmaları için kırbaçlaman şart. Onlar bundan anlıyor, istediğine sor. Git o adamlardan birine sor."

Mercedes dönüp yalvarırcasına adamlara baktı, tatlı yüzünde, kötü bir şey görmüş ve karşı koyamamış gibi, bir hoşnutsuzluk okunuyordu.

Adamlardan biri cevap verdi, "Doğrusunu isterseniz, takatleri kalmamış. Yorgunluktan bitmişler, mesele bu. Molaya ihtiyaçları var."

"Molanın cam cehenneme," dedi Hal tüysüz dudaklarıyla. Mercedes bu küfrü duyunca acı ve üzüntüyle iç çekti.

Ne var ki, Mercedes ailesine fazlasıyla bağlı bir yaratıktı ve bir anda kardeşini savunmaya geçti. "Boş ver o adamı," dedi iğneli bir tavırla. "Köpeklerimizi süren sensin, sence en doğrusu neyse onu yap."

Bir kez daha Hal'ın kırbacı köpeklerin üzerine indi. Köpekler göğüs kayışlarına asıldılar, ayakları sert karı kazıdı, karın içine girdi ve tüm kuvvetleriyle itmeye çalıştılar. Kızak sanki demir atılmış gibi milim bile kıpırdamıyordu, iki kere denedikten sonra nefes nefese, sessizce durdular. Kırbaç vahşice saklıyordu, Mercedes yine araya girdi. Buck'ın önünde diz çöktü, gözleri yaşlarla doluydu, ellerini Buck'ın boynuna doladı.

"Ah zavallı hayvanlar sizi," diye bağırdı şefkatle. "Neden sıkı çekmiyorsunuz? O zaman kırbaçlanmazsınız." Buck ondan hoşlanmamıştı, ama şu anda ona karşı koyacak hali yoktu, Mercedes de onun için günlük sefil işinin bir parçasıydı.

Ters bir şey söylememek için dişlerini sıkkan izleyicilerden biri dayanamayıp konuştu.

"Size ne olacağı umurumda bile değil, ama köpeklerin hatırına söyleyeyim, bu kızığın buzunu kırarsanız onların işini çok daha kolaylaştırmış olursunuz. Kızığın ayakları donmuş. Ağırlığınıza sağa ve sola, öne doğru atın ve kızığın buzunu kırın."

Üçüncü kez denendi, ama bu sefer tavsiyeye uyarak Hal donup karla kaynaşmış kızak ayaklarının buzunu kırdı. Aşırı yüklü devasa kızak ileri gitmeye başladı, Buck ile arkadaşları kırbaç yağmurunun altında çılgınca mücadele ediyordu. Otuz metre kadar ileride yol kıvrılıp dik bir yokuşla ana caddeyle birleşiyordu. Kurşun kadar ağır olan kızığın ayakta tutabilmeyi ancak tecrübeli biri becerebilirdi, ama Hal böyle biri değildi. Dönemece geldiklerinde savruldular, kızak devrildi ve gevşek bağlanmış yükün yarısı yerlere döküldü. Köpekler durmadı bile. Hafiflemiş kızak da arkalarından yan yatmış halde gidiyordu. Köpekler kötü muamele ve insafsız yük nedeniyle kızgındı. Buck'ın tepesi atmıştı. Koşmaya başladı, ekip de peşi sıra, liderini takip ediyordu. Hal, "Hoo! Hoo!" diye avazı çıktığı kadar bağıırıyordu, ama köpekler oralı bile olmadı. Devrilmiş kızak Hal'ın üstünden

geçti ve köpekler caddeye fırlayıp, Skagway'in neşesine neşe katarak, yükün geri kalanını da döke saça kentin en işlek caddesi boyunca koştular.

İyi kalpli kentliler köpekleri yakaladı ve etrafa saçılmış eşyaları topladı. Tavsiyeler de verdiler. Dawson'ı görmek istiyorlarsa yükü yarıya indirip köpeklerin sayısını iki katına çıkarmalarını söylediler. Hal, kız kardeşi ve kayınbiraderi isteksizce dinledi, sonra çadırlarını kurdular ve eşyalarını elden geçirdiler. Ortaya çıkan konserve yiyecekler herkesi güldürdü, çünkü Uzun Yol'da konserve yiyecek, hayallerde görülecek bir şeydi. "Battaniyeler otele yakışır," dedi kahkahalarla gülerek yardım eden adamlardan biri. "Bunlar ın yarısı bile fazla, atın bunları. O çadırı da atın, şu tabak çanağı da. Hem kim yıkayacak ki bunları? Pulmanda mı gittiğinizi sanıyorsunuz siz Allahaşkına?"

Gereksiz eşyaların insafsızca atılması bu şekilde devam etti. Giysi valizleri yere fırlatılıp birer birer atılırken Mercedes bağıra çağıra ağladı. Hep ağlıyordu zaten, ama atılan her elbisesi için ayrıca bir kez daha ağladı.

Ellerini dizine dolamış, dayanacak gücü kalmamış gibi ileri geri sallanıyordu. Bir düzine Charles gelse yerinden bir milim bile kıpırdamayacağı iddia ediyordu. Herkese ve her şeye yalvardı, en sonunda gözlerini silip, yolculukta yanlarında bulunması şart olan eşyaları bile atmaya koyuldu. O hızla kendi eşyalarını atmayı bitirdiğinde, eşiyle ağabeyinin eşyalarına da dalıp fırtına gibi içlerinden geçti.

Bu da bittikten sonra, yarıya indirilmiş haliyle bile, yükleri hâlâ dev gibi bir yığındı. Charles ile Hal akşam çıkıp altı Yabancı köpek satın aldılar, ilk ekipteki altı köpekle ve rekor yolculukta Rink Rapids'de alınan Eskimo köpekleri Teek ile Koonna ile birlikte, ekip toplam on dört köpeğe çıkmıştı. Ama Kuzey'e ayak bastıklarından beri alışmış olmalarına rağmen Yabancı köpekler pek bir işe yaramıyordu. Üç tanesi kısa tüylü av köpeğiydi, bir tanesi Newfoundland cinsiydi, diğer ikisi de belirsiz bir cinsten melez köpeklerdi. Bu yeni gelenler hiçbir şey bilmiyor gibi görünüyordu. Buck ve yol arkadaşları onlara bıkkınlıkla baktılar ve Buck onlara yerlerini ve ne yapmalarını gerektiğini hızla öğretse de, ne yapmaları gerektiğini öğretmeyi başaramadı. Kızak çekmeyi sevmiyorlardı, iki melez hariç diğerleri, kendilerini aniden içinde buldukları yabancı ve vahşi ortam ile maruz kaldıkları kötü davranışlar nedeniyle şaşkındı ve şevkleri kırılmıştı, iki melezde zaten hiç şevk yoktu, onların kırılacak tek şeyleri kemikleriydi.

İki bin beş yüz mil aralıksız yolculuk etmekten, yorgun düşmüş eski ekip, ümitsiz ve perişan haldeki yeni gelenlerle bir araya gelince, manzara hiç de iç açıcı değildi. Ama iki adam çok neşeliydi. Kendileriyle çok da gurur duyuyorlardı. On dört köpekle, bu işi havasıyla yapıyorlardı. Geçitte Dawson'a gelen veya

Dawson'dan çıkan diğer kızakları görmüşlerdi, ama hiçbir kızakta böyle on dört köpek görmemişlerdi. Esasen Kuzey Kutbu'ndaki yolculukların doğasında on dört köpeğin bir kızığı çekmemesinin bir nedeni vardı, bu neden de tek bir kızığın on dört köpeğin yiyeceğini taşıyamamasıydı. Ama Hal ile Charles bunu bilmiyordu. Yolculuğu ellerinde kurşunkalemle planlamışlardı, bir köpeğe şu kadar yiyecek, şu kadar köpek, şu kadar gün, tamam bitmişti. Mercedes de omuzlarının üstünden hesaba bakmış ve çok iyi anlamış gibi başını sallamıştı, her şey o kadar basitti ki.

Ertesi sabah geç saatlerde Buck caddede, uzun ekibin başında gidiyordu, içinde hiç canlılık yoktu, ne kendisinde ne de arkadaşlarında arzu ve istek vardı. Ölü gibi yorgun başlıyorlardı yola. Buck Salt Water'la Dawson arasındaki mesafeyi dört kez gitmişti, aynı yolu bir kez daha, bitkin ve yorgun gideceğini bilmek canını çok sıkıyordu. Canı çalışmak istemiyordu, hiçbir köpeğin canı istemiyordu. Yeni köpekler çekingendi ve korkmuşlardı, eskiler ise sahiplerine güvenmiyordu.

Buck belli belirsiz bu iki adam ve kadına güvenilmeyeceğim hissediyordu. Hiçbir şeyin yolunu yordamını bilmiyorlardı ve günler geçtikçe bunu öğrenmeyi de beceremedikleri onaya çıktı. Her işleri laçkaydı, düzen veya disiplinleri yoktu. Yarım yamalak bir kamp kurmak gecelerinin, o kampı toplayıp kızağı yüklemeleri de sabahlarının yarısını alıyordu. Üstelik kızağı öyle beceriksizce yüklemiş oluyorlardı ki, gün boyu ikide bir durup yükü yeniden düzeltmeleri gerekiyordu. Bazı günler on mil bile yol alamıyor, kimi günler yola bile çıkamıyorlardı. Ve bir gün bile köpek-yemek hesaplamaları yaparken başkalarının temel olarak aldığı mesafenin yarısından fazlasını kat edemediler. Eninde sonunda köpeklerin yiyeceği yetmeyecekti. Ama onlar ellerindeki yiyeceği bol keseden dağıtarak, öğünlerin daha küçük verileceği o günü daha da yaklaştırdılar. Kronik açlık nedir bilmediklerinden ufacık bir kırıntıyı bile sonuna kadar kullanmaya alışkın olmayan Yabancı köpeklerin iştahları korkunçtu. Bunun üzerine bir de bitkin Eskimo köpekleri kızağı takatsiz çekmeye başlayınca, Hal normal porsiyonların çok küçük olduğuna karar verdi ve onları iki katına çıkardı. Bu da yetmezmiş gibi, Mercedes güzel gözlerinde yaşlarla ve sesi titreyerek, Hal'ı köpeklere daha da fazla yemek vermesi için kandırmayı beceremeyince, yiyecek çuvallarından balık çalarak köpekleri gizlice beslemeye başladı. Ama Buck'a ve Eskimo köpeklerine gereken balık değil, molaydı. Daha yavaş gitmelerine rağmen, çektikleri ağır yük kuvvetlerini şiddetle tüketiyordu.

Ardından yiyecek kıtlığı geldi. Hal bir gün bir de baktı ki, köpeklerin yiyeceğinin yarısı gitmişti ve yolun daha sadece dörtte birini gidebilmişlerdi ve ne hatırla ne de parayla başka köpek yemeği bulunabilirdi. Böylece normal porsiyonu bile iyice kısararak her gün daha fazla yol kat etmeye çalıştı. Kız kardeşiyle kayınbiraderi de onu destekliyordu, ama yüklerinin ağırlığından ve kendi beceriksizliklerinden sinirlenmişlerdi. Köpeklere daha az yemek vermek sorun değildi, ama onların daha hızlı gitmelerini sağlamak imkânsızdı. Hem sabahları daha erken kalkıp yola koyulmayı becerememeleri de, daha uzun süre yolculuk etmelerini engelliyordu. Köpekleri nasıl çalıştıracaklarını bilmedikleri gibi, kendileri de nasıl çalışacaklarından bihaberdi.

İlk giden Dub oldu. Habire yakalanıp cezalandırılan zavallı ahmak bir hırsız olmasına rağmen, güvenilir bir işçi de olmuştu. Burkulmuş omzu tedavi edilmediği, kendisi de hiç dinlenemediği için durumu giderek kötüleşti ve sonunda Hal onu büyük Colt's tabancasıyla vurdu. Kuzey'de Yabancı köpeklerin Eskimo köpekleri kadar yemek verildiğinde açlıktan öldükleri söylenirdi. Buck'ın altındaki, Eskimo köpeklerinin bile yemeğinin yarısını alan altı Yabancı köpeğin de ölmekten başka yapabileceği hiçbir şey yoktu, ilk ölen Newfoundland cinsi köpekti, ardından üç tane kısa tüylü av köpeği gitti, iki melez köpek hayata daha sıkı sarılmıştı, ama sonunda onlar da öldü.

Bu sırada üç kişide Güney'in vermiş olduğu bütün hoş tavırlar ve nezaket yok olmuştu. Hiçbir cazibesi ve romantizmi kalmayan Kutup yolculuğu, onların erkeklik ve kadınlığı için fazla sert bir gerçeklik olmaya başlamıştı. Mercedes köpeklere ağlamayı kesti, zaten kendisine ağlamakla ve kocası ve kardeşiyle kavga etmekle fazlasıyla meşguldü. Kavga edemeyecek kadar yorgun oldukları görülmüyordu hiç. Asabiyetleri mutsuzluklarından doğmuş, onunla birlikte büyümüş, onu sollamış,

çok ötesine geçmişti. Sıkı çalışan ve çok acı çeken, ama yumuşak ve nazik konuşan insanlara gelen o fevkalade yolculuk sabrı, bu iki adamla kadına uğramamıştı. Onlarda bu tür bir sabrın zerresi bile yoktu. Kaskatıydılar ve acı çekiyorlardı; kasları ağrıyor, kemikleri sızlıyordu. Bu yüzden sözleri de sivrileşmişti ve sabah uyandıkları andan gece yatıncaya kadar sadece ters laflar ediyorlardı.

Charles ile Hal, Mercedes'ten ne zaman fırsat bulsalar dalaşıyorlardı. Herkes payına düşenden daha fazla iş yaptığından emindi ve her biri bu inancını her fırsatta dile getiriyordu. Mercedes kimi zaman kocasının, kimi zaman kardeşinin yanındaydı. Bunun sonunda adamakıllı ve bitmek bilmeyen bir aile kavgası oluyordu. Kimin ateş için birkaç parça odun keseceğinden başlayan bir tartışma (sadece Charles ile Hal'ı ilgilendiren bir tartış maydı) göz açıp kapayıncaya kadar ailenin geri kalanına sığıyor; babalar, anneler, amcalar, kuzenler, binlerce mil uzaklardaki insanlar, hatta ölmüşler bile işin içine giriyordu. Hal'ın sanat veya dayısının yazdığı türden tiyatro oyunları hakkındaki görüşlerinin birkaç parça odun kesmekle ne ilgisinin olabileceği akıl alır gibi değildi, yine de kavga hem bu yönde, hem Charles'ın politik önyargıları yönünde ilerliyordu. Bir Yukon ateşi yakmanın Charles'ın dedikoducu ve yalancı kız kardeşiyle ne alakası olabileceğini de tek bilen Mercedes'ti. Mercedes bu konuyla ilgili bin bir yorumda bulunup rahatlar, aklına gelmişken tatsız ve tuhaf bir biçimde eşinin ailesine özgü diğer huylarla ilgili de söylenip dururdu. Bütün bunlar olurken ateş hâlâ yakılmamış, kamp daha doğru düzgün kurulmamış, köpekler de aç kalmış oluyordu.

Mercedes'in sızlanmasına neden olan bir konu daha vardı -cinsiyeti. Güzeldi, tatlıydı ve hayatı boyunca el üstünde tutulmuştu. Ama kocasıyla kardeşinin ona hali hazırdaki davranışı, el üstünde tutmaktan başka her şeydi. Çaresiz olmayı âdet edinmişti. Adamlar ondan şikâyet ediyordu. Kendisine göre en önemli olan cinsiyet koşulu reddedildikçe ve suçlandıkça, o da adamların hayatını cehenneme çevirmeye başladı. Artık köpeklerle ilgilenmiyordu, her tarafının ağrıldığını ve yorgun olduğunu söyleyerek, kızığın üstünde oturarak gitmekte inat ediyordu, iyiydi, hoştu, ama tam altmış kilo çekiyordu -bitkin ve açlıktan kıvranan hayvanların çektiği yükü iyice dayanılmaz bir hale getirmişti. Günlerce bu şekilde kızığın üstünde gitti, en sonunda köpekler koşumların içinde yere yığıldılar ve kızak durdu. Charles ile Hal kızaktan inip yürümesi için ona yalvardılar, yakardılar, ayaklarına kapandılar. Bütün bunlar olurken Mercedes de ağlayıp sızlanıyor ve Tanrı'dan onların kabalıklarını cezalandırmasını diliyordu.

Bir seferinde onu kızaktan kaba kuvvetle indirdiler. Bunu bir daha asla yapmadılar, çünkü Mercedes şımarık bir çocuk gibi ayaklarını sürttükten sonra yol üzerine çöküp oturdu. Kızak yoluna devam etti, ama Mercedes yerinden kıpırdamadı. Üç mil gittikten sonra kızığın yükünü boşalttılar, Mercedes'i almak için geri döndüler ve yine kaba kuvvetle onu yeniden kızığın üstüne koydular.

Kendi sefaletlerinin büyüklüğünden, hayvanların çektiği acılara karşı hissizdiler. Hal'ın diğerleri üzerinde de uyguladığı teorisine göre, insan sertleşmeliydi. Bu teorisini kız kardeşine ve kayınbiraderine de aşılama çalıştı. Bunu başaramayınca teorisini sopayla köpeklerin kafasına kakmaya başladı. Five Fingers'da köpeklerin yiyeceği bitti ve dişsiz yaşlı bir Kızılderili kadın onlara, Hal'ın kalçasındaki büyük av bıçağının yanında duran Colt's tabanca karşılığında, birkaç kilo donmuş at derisi vermeyi teklif etti. Bu deri, yiyeceğin yerine pek geçecek gibi değildi, alt 1 ay önce sığır yetiştiricilerinin açlıktan ölen atlarından yüzülmüştü. Donmuş haliyle daha çok galvanize demir şeritlere benziyor ve köpekler bunu midesine indirdiğinde, ince ve gıdasız deri tellere ve mide bulandırıcı ve hazmedilemeyen kısa kıllar yumağına dönüşüyordu.

Buck ekibinin başında, bütün bunların içinden tıpkı bir kâbustaymış gibi, topallayarak geçiyordu. Çekebildiği zaman kızıağı çekiyordu, daha fazla çekemediğinde yere düşüyor, kırbaç veya sopa darbeleriyle zar zor ayağa kalkıyordu. O güzel kürkündeki bütün canlılık ve parıltı gitmişti. Tüyleri porsumuş ve kirlenip sarkmış, Hal'ın sopasının onu morarttığı yerlerde kurumuş kanlarla lekelenmişti. Kasları eriyip düğümlü şeritlere dönüşmüş, ederi kaybolmuştu, iskeletindeki her kaburga ve kemik, boşlukta kırışan gevşek postta açıkça belli oluyordu, insanın içini burkan bir görüntüydü, ama Buck'ın içi burkulmazdı. Kırmızı kazaklı adam bunu kanıtlamıştı.

Buck nasılsa, arkadaşları da aynı durumdaydı. Ortalıkta dolaşan birer iskelettiler. Buck da dahil olmak üzere, toplam yedi köpektir. Büyük sefaletlerinde, kırbaç veya sopa darbelerine duyarsızlaşmalardı. Sopayla vurulunca gelen acı sönük ve uzaktı, tıpkı gözlerinin gördüğü ve kulaklarının işittiği şeylerin sönük ve uzak olması gibi. Yarı canlı, hatta çeyrek canlı bile sayılmazlardı. Yaşam kıvılcımlarının içinde zayıfça titreştiği kemik torbalarından başka bir şey değillerdi. Ne zaman mola verilse ölü gibi koşumlarının içinde yere yığılıyorlardı, yaşam kıvılcımları bile kararıp soluyor, sönmeye yüz tutuyordu. Ardından sopa veya kırbaç üzerlerine inmeye başlayınca, kıvılcım zayıfça yemden titremeye başlıyor ve titreyerek yürümeye devam ediyorlardı.

Günün birinde iyi kalpli Billee düştü ve kalkamadı. Hal tabancasını satmıştı, o nedenle baltayı alıp koşumların içinde yatan Billee'nin kafasına indirdi, daha sonra koşumlarını keserek cesedi çıkarıp kenara sürükledi. Buck da arkadaşları da bunu gördü, bunun onların başına da çok yakında geleceğini biliyorlardı. Ertesi gün Koona öldü ve sadece beş köpek kaldılar: Joe kötü hallerini çoktan geride bırakmıştı; Pike kötürüm, topal ve sadece yarı bilinçli haldeydi ve artık hasta numarası yapacak hali kalmamıştı; Sol-leks tek gözüyle, hâlâ kızak çekme işine sadık ve kızıağı çekmek için çok az kuvveti kaldığından keyifsizdi; Teek, o kış o kadar uzağa yolculuk etmemişti ve şimdi en yeni köpek olarak kaldığı için daha çok sopa yiyordu; ve Buck, hâlâ ekibin başında, ama artık ekibi disipline sokmuyor, sokmaya da çalışmıyordu, günün yarısında bitkinlikten gözü hiçbir şeyi görmez haldeydi. Yola bile ancak onu hayal meyal görerek, ayaklarıyla belli belirsiz hissederek devam edebiliyordu.

Nefis bir bahar havası vardı, ama ne köpekler, ne de insanlar bunun farkındaydı. Güneş her gün biraz daha erken doğuyor ve biraz daha geç batıyordu. Sabahın üçünde şafak söküyor, akşam saat dokuza kadar da alacakaranlık sürüyordu. Uzun gündüz saatleri, pırıl pırıl güneş ışığıyla dopdoluydu. Ürpertici kış sessizliği, yerini uyanmakta olan yaşamın büyük ilkbahar mırıltılarına bırakmıştı. Dört bir yanlarından gelen bu mırıltılar yaşam sevinciyle dopdoluydu. Bu ses yaşayan ve yeniden hareket eden, ölü gibi kalmış ve uzun kış ayları boyunca yerinden kıpırdamamış şeylerden geliyordu. Çamların içinde özsular yürüyordu. Söğütler ve kavaklar genç filizler veriyor, çalılar ve sarmaşıklar taptaze ve yemyeşil giysilerini giyiyordu. Geceleri cırcırböcekleri ötüyor, gündüzleri her türlü sürüngen güneşe doğru fırlıyordu. Keklikler ve ağaçkakanlar ormanda uğuldayıp takırdıyorlardı. Sincaplar sohbet ediyor, kuşlar cıvıl cıvıl ötüyor, başlarının üzerinde ise, gökyüzünü ikiye bölermiş gibi sırayla uçarak güneyden gelen yaban kazları bağırıyordu.

Her tepenin eteklerinden akan suyun damlama sesleri, görünmeyen pınarların şırıltı ısı geliyordu. Her şey açılıyor, bükülüyor, çatırdıyordu. Yukon, kendisini bastırıp kısıtlayan buzdu kırarak özgürlüğüne kavuşmaya çalışıyordu. Altın Yukon, üstten güneş, birlikte buzdu eritiyorlardı. Buzda hava delikleri oluşuyor, yarıklar ortaya çıkıp açılıyor, buzun ince kısımları büyük parçalar halinde suya düşüyordu.

Ve uyanan yaşamın tüm bu açılışının, yırtılışının ve çarpıntısının ortasında, pırıl pırıl parlayan güneşin altında ve yumuşacık esen meltemlerin arasında, iki adam, bir kadın ve Eskimo köpekleri, ölüm yolcuları gibi sendeleyerek ilerliyordu.

Düşen köpekler, ağlayarak kızak süren Mercedes, durmadan küfürler savuran Hal ve dalgın gözleri sulanan Charles ile birlikte, Beyaz Nehir'in ağzında bulunan John Thornton'ın kamp yerine düşse kalka girdiler.

Durdukları anda köpeklerin hepsi vurulup ölmüş gibi yere yığıldı. Mercedes gözlerini kurulayarak John Thornton'a baktı. Charles dinlenmek için bir kütüğün üstüne oturdu. Kaskatı kesildiğinden çok yavaş ve zorlukla oturmuştu. Konuşma işini Hal üstlendi. John Thornton huş ağacı gövdesinden yontmuş olduğu balta sapına son şeklim vermekteydi. Yontarken bir yandan onları dinledi, sorularına tek heceli cevaplar verdi ve sorulursa tavsiyede bulundu. Bu cins insanları iyi bilirdi ve verdiği tavsiyelerin dinlenmeyeceğinden kesinlikle emindi.

"Bize yukarıda dediler ki, yolun dibi çöküyormuş ve yapacağımız en iyi şey yatıp dinlenmekmiş," dedi Hal, Thornton'ın iyice incelmış buzun üzerinde şanslarını zorlamamaları yönündeki tavsiyesine cevap olarak. "Bize Beyaz Nehir'e kadar gidemezsiniz, de demişlerdi, ama geldik işte." Bu son cümlede, alaycı bir zafer tınısı seziliyordu.

"Doğru demişler," diye cevapladı John Thornton. "Buzun dibi her an çökebilir. Sadece budalalar, budala şansıyla onu geçmeyi başarabilir. Size açık açık söyleyeyim, bana Alaska'nın bütün altınlarını dahi verseler, o buzun üzerinde postumu tehlikeye atmam."

"Çünkü sen budala değilsin, sanırım," dedi Hal. "Neyse fark etmez, biz Dawson'a gidiyoruz." Kırbacını açtı. "Kalk ayağa, Buck! Hey! Kalk dedim sana! Çek hadi!"

Thornton bıçakla elindeki sapı yontmaya devam etti. Bir budalayla yapacağı budalalıkların arasına girmenin hiçbir işe yaramayacağını biliyordu. Hem iki üç budalanın eksik ya da fazla olması bir şey değiştirmezdi.

Ama ekip emre uyup kalkmadı. Onları ayaklandırmak için kırbacın gerektiği aşamaya çoktan varmışlardı. Kırbaç acımasız görevini yerine getirmek için her taraflarında saklıyordu. John Thornton bir şey söylememek için dudaklarını ısırды, ilk sürünerek kalkan Sol-leks oldu. Ardından Teek kalktı. Ve acıyla havlayarak Joe ayaklandı. Pike acıyla çaba harcıyordu. Tam iki kere yarı kalkmışken yine düştü, üçüncüde ayağa kalkmayı başardı. Buck çaba harcamadı. Düştüğü yerde sessizce yatıyordu. Kırbaç tekrar tekrar üstüne indi, ama Buck ne sızlandı, ne de karşılık verdi. Thornton defalarca bir şey söyleyecekmiş gibi ağzını açtı, sonra vazgeçti. Gözlerini bir nem kapladı ve kırbaçlama devam ederken, ayağa kalkıp kararsızca bir ileri bir geri yürümeye başladı.

İlk kez Buck iş yapmıyordu, bu da Hal'ı öfkeden kudurtmak için yeterli bir sebepti. Kırbacı bırakıp eline sopayı aldı. Buck üstüne şimdi daha da ağır inen darbe yağmuru altında, kalkmayı reddediyordu. O da istese arkadaşları gibi zar zor ayağa kalkabilirdi ama, onlardan farklı olarak, kalkmamaya karar vermişti. Yaklaşan ölümü hayal meyal hissedebiliyordu. Bunu nehir kıyısına vardıklarında da kuwetle hissetmiş, bu histen bir daha kurtulamamıştı. Ayaklarının altında gün boyu hissettiği ince ve çürük buzdan sonra, sahibinin onu sürmeye çalıştığı önlerindeki buzda, felaketin çok

yaklaştığını hisseder gibiydi. Yerinden kıpırdamayı reddetti. Öyle çok acı çekmiş ve bunları öylesine aşmıştı ki, sopalar canını fazla acıtmıyordu artık. Darbeler üzerine inmeye devam ederken içindeki yaşam kıvılcımını titredi ve iyice küçüldü. Neredeyse sönecekti. Kendisini tuhaf bir şekilde uyuşmuş hissediyordu. Çok uzak bir mesafeden, dövüldüğünü biliyordu. Son acı hisleri de gitti. Artık hiçbir şey hissetmiyordu, ama sopanın vücuduna değişimini hafifçe duyabiliyordu. Ama artık vücudu kendisine ait değildi, öylesine uzak görünüyordu ki...

Aniden, uyarıda bulunmadan, anlaşılmayan ve daha çok bir hayvaninkini andıran bir haykırıyla John Thornton, sopayı indirip duran adamın üstüne atladı. Hal, bir ağaç üzerine düşmüş gibi geri savruldu. Mercedes bir çığlık attı. Charles düşünceli düşünceli baktı, sulu gözlerini ovuşturdu, ama kaskatı kesilmiş olduğundan ayağa kalkmadı.

John Thornton Buck'ın başında durdu, kendini kontrol etmek için büyük bir mücadele veriyor, öfkeden konuşamıyordu.

"Bu köpeğe bir daha vurursan, seni öldürürüm," diyebildi en sonunda boğuk bir sesle.

"O benim köpeğim," diye cevap verdi Hal, ağızındaki kanı silip ayağa kalkarken. "Çekil yolundan, yoksa gebertirim seni. Ben Dawson'a gidiyorum."

Thornton onunla Buck arasında duruyor, yolundan çekilmeye hiç niyeti olmadığını açıkça gösteriyordu. Hal uzun av bıçağını çekti. Mercedes çığlık atıyor, ağlıyor, gülüyor, karmaşık isterik tepkiler veriyordu. Thornton baltanın sapıyla Hal'ın parmaklarına vurdu ve bıçak yere düştü. Hal bıçağı almaya çalışırken parmaklarına bir daha vurdu. Sonra eğilip bıçağı aldı ve iki harekette Buck'ın koşumlarını kesti.

Hal'ın dövülecek hali kalmamıştı. Zaten elleri, daha doğrusu kolları kız kardeşiyle doluydu; öte yandan, Buck da ölmek üzere olduğundan kızığı çekemezdi. Birkaç dakika sonra kıydan uzaklaşarak aşağıya nehre doğru ilerlemeye başladılar. Buck onların gittiğini duyarak, izlemek için kafasını kaldırdı. Pike önde gidiyordu, Sol-leks tekerlekteydi, aralarında Joe ile Teek vardı. Hepsi de topallıyor ve sendeliyordu. Yüklü kızığı Mercedes sürüyordu. Hal kızığa yön veriyor, Charles da arkalarından sendeleyerek geliyordu.

Buck onları izlerken, Thornton yanına diz çöktü ve sert, şefkatli elleriyle kırık kemik olup olmadığına baktı. Bir sürü yara bere ve korkunç bir açlık haricinde hiçbir şey olmadığını anladığı sırada, kızak çeyrek mil ötedeydi. Köpek ve adam kızığın buzun üstünde sürünerek gidişini izlediler. Birden kızığın arka ucu, tıpkı bir çukura girer gibi dibe düştü ve ona sıkıca tutunmuş Halle birlikte öne doğru havaya savruldu. Charles dönüp geri koşmak için bir adım attı, ama buz parçası olduğu gibi yarıldı ve köpeklerle insanlar ortadan kayboldu. Görülen sadece dipsiz bir delikti. Yolun dibi çökmüştü.

John Thornton ile Buck birbirine baktılar.

"Zavallı şeytan seni," dedi John Thornton ve Buck onun elini yaladı.

Bir Adamın Sevgisi Uğruna

John Thornton'un ayağı geçen Aralık ayında donduğunda arkadaşları ona rahat bir yer hazırlayıp iyileşmesi için bırakmış, kendileri de Dawson'a gitmek için bir sal yapmak üzere ağaç kesmeye, nehrin yukarısına doğru gitmişti. Thornton Buck'ı kurtardığı sırada hâlâ hafifçe topallıyordu, ama havalar ısındıkça hafif topallaması bile geçti. Ve Buck oracıkta, nehir kıyısında uzun ilkbahar günleri boyunca yatarak, akan suyu izleyerek, tembelce kuşların cıvıltılarını ve doğanın mırıltılarını dinleyerek, yavaş yavaş yeniden kuvvetini kazandı.

Üç bin mil gittikten sonra dinlenmek ona çok iyi gelmişti ve doğrusunu söylemek gerekirse, yaraları kapanır, kasları şişer ve kemikleri yeniden etlerle kaplanmaya başlarken, Buck tembelce yayılmaktan başka hiçbir şey yapmadı. Aslında hepsi -Buck, John Thornton, Skeet ile Nig- kendilerini Dawson'a taşıyacak olan salın gelmesini beklerken aylıklık ediyorlardı. Skeet, Buckla hemen arkadaş olan bir ırlanda seteriydi. Buck ölmek üzereyken Skeet'in ilk yaklaşımlarını geri çevirememişti. Skeet'te bazı köpeklerde olan doktorluk becerisi vardı ve tıpkı yavrularını yıkayan bir anne kedi gibi, o da Buck'ın yaralarını yaladı ve temizledi. Düzenli olarak her sabah Buck kahvaltısını bitirdikten sonra kendine vazife edindiği işini yapıyordu; öyle ki, bir süre sonra tıpkı Skeet'in Thornton'un yaptığı yardımları araması gibi, Buck da onunkileri istekle beklemeye başlamıştı. Aynı derecede dost canlısı olan, ama bunu daha az gösteren Nig ise kocaman siyah bir köpekti, birinin koku alma duyusu çok iyi olan, diğerinin vücudu iri olan iki farklı tazy cinsinin bir karışımıydı. Gözlerinin içi gülüyordu ve son derece iyi huylu bir köpekti.

Bu köpeklerin kendisim kıskanmaması Buck'ı şaşırttı. John Thornton'un nezaket ve hoşgörüsünden paylarına düşeni almış gibiydiler. Buck kuvvetlendikçe onu bin bir türlü komik oyuna sokmaya başladılar. Thornton da kendini tutamayıp oyunlara katılıyordu ve böylece Buck nekahet döneminden kolayca çıkarak yepyeni bir hayata başladı. Hayatında ilk kez sevgiyi, gerçek ve tutkulu sevgiyi tadıyordu. Bunu Güney'de, güneşli Santa Clara Vadisi'nde Yargıç Miller'in evinde hiç hissetmemişti. Yargıcın oğullarıyla ava çıkması, dolaşması bir iş ortaklığıydı; yargıcın torunlarıyla ilişkisi gösterişli bir bekçilik ve yargıcın kendisiyle olan ilişkisi de resmi ve ağırbaşlı bir arkadaşlıktı. Ama yanıp tutuşan, hayranlık, çılgınlık dolu bir sevgiyi içinde uyandıran insan, John Thornton olmuştu.

Bu adam onun hayatını kurtarmıştı, evet bu önemliydi. Ama onun da ötesinde bu adam ideal bir efendiydi. Başka adamlar köpeklerinin rahat etmesini görev olarak görür ve onlara iş yapsınlar diye bakardı. Thornton ise kendi çocuklarıymış gibi, bakmaktan kendini alıkoyamadığı için köpeklerine bakıyordu. Ve daha ötesini de yapıyordu. Asla nazik bir selamı veya neşeli bir sözü ihmal etmiyordu. Köpeklerle oturup uzun bir sohbete girmek (buna gevezelik diyordu) ona da köpekler kadar büyük bir keyif veriyordu. Buck'ın kafasını sertçe ellerinin arasına alıp başını onunkine dayar, onu ileri geri sallar, bir yandan da Buck'a, ona sevgi sözcükleri gibi gelen kaba isimlerle söverdi. Buck bu sert kucaklamadan ve mırıldanan küfürlerden daha büyük bir mutluluk bilmiyordu ve her ileri geri sallandığında kalbi göğsünden dışarı fırlayacakmış gibi büyük bir coşku hissediyordu. Bırakıldığında da arka ayaklarının üstünde, ağzı güler, gözleri sevgi dolu, gırtlığı çıkmayan bir sesle titrer halde kıpırdamadan durduğunda, John Thornton hayranlıkla bağırdı, "Tanrım! Neredeyse konuşacaksın!"

Buck sevgisini gösterirken karşısındakini neredeyse yaralardı. Sık sık Thornton'un elini ağzına alıp öyle kuvvetli sıkıyordu ki, dişlerinin izi uzun süre adamın elinde kalıyordu. Tıpkı Buck'ın küfürleri

sevgi sözcükleri olarak görmesi gibi, adam da bu yalandan ısırtığı okşamaymış gibi görüyordu.

Ancak çoğu zaman, Buck sevgisini hayranlıkla ifade ediyordu. Thornton ona dokunduğunda veya onunla konuştuğunda mutluluktan çılgına dönmesine rağmen bunları aramıyordu. Burnunu Thornton'ın elinin altına sokuşturup okşanıncaya kadar dürten Skeet'in veya sessizce sokulup koca kafasını Thorntonin dizine dayayan Nig'in aksine, Buck onu uzaktan hayran hayran seyretmekle yetinebiliyordu. Saatlerce hevesli ve uyanık biçimde Thornton'ın ayaklarının dibinde yatıyor, uzun uzun yüzüne bakıp onu inceliyor, gelip geçen her ifadeyi, her hareketi veya yüzündeki her değişikliği, son derece büyük bir dikkat ve ilgiyle takip ediyordu. Ya da duruma göre daha uzakta, yanda veya arka tarafta yatıyor, adamın silüetini ve vücudunun hareketlerini izliyordu. Ve aralarındaki ilişki öylesine sıkıydı ki, Buck'ın bakışının gücüyle John Thornton dönüp arkasına bakar ve konuşmadan, tıpkı Buck'ın kalbinin parıltısı gibi onun da kalbinin parıltısı gözlerinden yansıyarak, bakışa cevap verirdi.

Kurtarıldıktan sonra uzunca bir süre Buck, Thornton'ın gözünün önünden uzaklaşmasından hoşlanmadı. Çadırdan çıktığı andan itibaren tekrar içeri girene dek Buck onun ayaklarının dibinden ayrılmıyordu. Kuzey'e geldiğinden beri gelip geçmiş tüm sahipleri ona hiçbir sahibin kalıcı olamayacağı korkusunu aşılamışlardı. Thornton'ın da tıpkı Perrault, Francois ve melez iskoç gibi hayatından çıkıp gideceğinden korkuyordu. Geceleri rüyalarında bile bu korku peşini bırakmıyordu. Böyle zamanlarda uykuyu bir yana bırakıp, gecenin soğukunda çadırın kapısına gidip, orada durarak sahibinin nefes alıp verişlerini dinliyordu.

Ancak içinde yumuşak ve uygar etkiyi ifade eden John Thornton'a duyduğu büyük sevgiye rağmen, Kuzeyin içinde uyandırmış olduğu ilkelliğin izi de canlı ve etkin kalmıştı. Ocağın yanında ve bir çatı altında yaşamının vermiş olduğu sadakat ve bağlılık hâlâ vardı, ancak vahşilik ve hinliğini de yitirmemişti. Nesillerce uygarlığın işaretleriyle damgalanmış yumuşak huylu Güneyli bir köpekten ziyade, John Thornton'ın ateşinin yanında oturmak için yabanın içinden çıkıp gelmiş, yaban hayata ait bir vahşiydi o. Duyduğu çok büyük sevgi nedeniyle bu adamdan hiçbir şey çalamazdı, ama başka her kamptaki her adamdan çalarken bir an bile düşünmez, çalarken gösterdiği kurnazlıkla da yakalanmadan kalırdı.

Yüzü ve gövdesi bir sürü köpeğin diş izleriyle doluydu. Her zamanki kadar ateşli, her zamankinden daha akıllıca dövüşüyordu. Skeet ile Nig dövüşmeyecek kadar iyi huylu köpeklerdi -hem onlar John Thornton'a aitti. Ama cinsi ne olursa olsun ve ne kadar cesur olursa olsun yabancı bir köpek ya derhal Buck'ın üstünlüğünü kabul edecek ya da korkunç bir düşmanla ölüm kalım savaşına girmek zorunda kalacaktı. Buck acımasızdı. Sopa ve diş yarasını çok iyi öğrenmişti ve Ölüme giden yolda düşmanına karşı hiçbir avantajı kaçırmıyor, düşmanından hiçbir zaman kaçmıyordu. Bu işi Spitz'ten ve polisle postanın en iyi dövüşen köpeklerinden öğrenmişti ve dövüşte orta yol diye bir şeyin olmadığını iyi biliyordu. Ya sahip olacak ya da sahiplenilecekti, affetmek zayıflıktı, ilkel yaşamda affetmeye yer yoktu.

Yanlış anlaşılıyor, korku olduğu sanılıyordu ve bu tür yanlış anlamalar ölümle sonuçlanıyordu. Öldür ya da öl, ye ya da yem ol, kanun buydu ve Buck da zamanın derinliklerinden gelen bu emre itaat ediyordu.

Gördüğü günlerden ve aldığı soluklardan daha yaşlıydı. Geçmişini gelecekle bağlıyor ve

ardındaki sonsuzluk onun içinden güçlü bir ritimle çarpıyor, o da tıpkı gelgitler ve mevsimler gibi, bu ritimle birlikte savruluyordu. Kendisi John Thornton'un ateşinin yanında yatan geniş göğüslü, beyaz dişli ve uzun tüylü bir hayvandı; ama ardında, kendisini sıkıştıran ve harekete geçiren, yediği etin lezzetini tadan, içtiği suya susayan, rüzgârı onunla birlikte koklayan, ormandaki yabani hayatın çıkardığı sesleri onunla birlikte dinleyip ne olduklarını söyleyen, ruh hallerini belirleyen, hareketlerini yöneten, yattığı zaman onunla birlikte uykuya dalan ve onunla beraber rüya görüp, onun ötesinde rüyalar görüp, bizzat rüyalarının parçası olan tüm köpek türlerinin, melez kurtların ve vahşi kurtların gölgeleri vardı.

Bu gölgeler onu öyle kuvvetle çağırıyordu ki, her geçen gün insanoğlu ve onun istekleri Buck'tan daha da uzaklaşıyordu. Ormanın derinliklerinden bir ses çağırıyordu ve Buck o gizemli ve cazip çağırışı ne zaman duysa, sırtını ateşe ve etrafındaki ayak basılmış toprağa dönüp ormana dalmak zorunda olduğunu hissediyor, nereye veya neden gittiğini bilmeden ilerliyor, ormanın derinliklerinden gelen çağrı buyururcasına duyulmaya devam ederken, nerede olduğunu veya neden orada olduğunu bile düşünmüyordu. Ama ne zaman yumuşak ve ayak basılmamış toprağa ve yemyeşil gölgelere adım atsa, John Thornton'a duyduğu sevgi onu yine ateşin yanına geri döndürüyordu.

Onu tutan sadece Thornton'du. insanlığın geri kalanının Buck'ın gözünde en ufak bir değeri yoktu. Gelip geçen yolcular onu övüyor ya da okşuyordu, ama o hepsine soğuk davranıyor, üzerine fazla düşen biri olursa da, kalkıp gidiyordu. Thornton'un ortakları Hans ve Pete uzun süredir beklenen salın üstünde çıkıp geldiklerinde Buck, Thornton'un arkadaşları olduklarını öğrenene kadar onları görmezden geldi; ondan sonra da yaptıkları iyi davranışları kendilerine lütufta bulunmuş gibi kabul ederek, ses çıkarmadan onlara tahammül etti. Onlar da Thornton gibi hoşgörülü, ayakları yere basan, basit düşünen ve olayları net gören insanlardı ve daha sallarıyla Dawson'daki bıçkıevinin oradaki büyük anafora girer girmez Buck'ı ve huylarını anladılar ve Skeet ile Nig ile olduğu gibi bir samimiyet kurmak için üstelemediler.

Buck'ın Thornton'a duyduğu sevgi ise gittikçe büyüyordu. Yaz yolculuğunda Buck'ın sırtına yük yerleştirebilen tek kişi oydu. Thornton istedikten sonra Buck için hiçbir şey zor değildi. Bir gün (saldan kazandıkları parayla Dawson'dan ayrılıp Tanana Nehri'nin kaynağına doğru gitmişlerdi) adamlarla köpekler, dümdüz aşağı, yüz metre aşağıdaki çıplak kayalıklara doğru inen bir uçurumun tepesinde oturuyorlardı. John Thornton uca yakın oturuyordu, Buck da hemen arkasındaydı. Thornton'un aklına düşünceşizce bir fikir geldi ve aklındaki denemek için Hans ile Pete'in dikkatini çekerek izlemelerini istedi. "Atla, Buck!" diye emir verdi, kolunu uçuruma doğru uzatarak. Bir an sonra tam uçta Buck'ı yakalamış durdurmaya çalışıyordu. Hans ile Pete de onları güvenli bir yere geri çekmeye uğraşıyordu.

"Çok tuhaf," dedi Pete olay bittikten ve tekrar konuşabilmeye başladıktan sonra.

Thornton başım iki yana salladı. "Hayır, bu müthiş bir şey, aynı zamanda da korkunç. Biliyor musun, bazen beni korkutuyor."

"O etraftayken sana dokunan adam olmak istemem," diye sözünü bitirdi Pete, başıyla Buck'ı işaret ederek.

Yıl bitmeden Pete'in endişeleri Circle City'de gerçeğe döndü. Asabi ve kötü huylu bir adam olan

"Kara" Burton, çaylağın biriyle meyhanede kavgaya tutuşmuş, Thornton da iyi niyetle onları ayırmak için aralarına girmişti. Buck her zamanki gibi bir köşede yatıyordu, başını pençelerinin üstüne koymuş, sahibinin tüm hareketlerini izliyordu. Burton uyarıda bulunmadan doğrudan omuzdan vurdu. Thornton dönerek savruldu ve barın önündeki raya tutunarak ancak düşmekten kurtulabildi.

İzleyenlerin duyduğu bir havlama değil, daha çok kükremeye benzer bir sestir ve Buck'ın gövdesinin yerden fırlayarak havada yükselip Burton'ın boynuna uçtuğunu gördüler. Adam içgüdüleriyle kolunu öne doğru atarak hayatını kurtarabildi, ama üzerinde Buck'la geriye doğru yere savruldu. Buck adamın koluna geçirdiği dişlerim açıp, yeniden adamın boynuna yöneldi. Bu sefer adam boynunun sadece bir kısmını kapatabildi ve boğazı yarıldı. Bir anda oradaki herkes Buck'ın üzerine üşüştü ve hayvanı oradan uzaklaştırdılar, ama bir doktor kanamayı muayene ederken bir yandan Buck ileri geri dolaşarak gizlice fırsat kolluyor, öfkeyle uluyor, içeri dalmaya çalışıyor ve bir dolu düşmanca sopa tarafından geri püskürtülüyordu. Hemen orada yapılan bir "madenci toplantısı"nda köpeğin saldırmaya tahrik edilmiş olduğuna karar verince Buck serbest bırakıldı. Ama bir kere nam salmıştı ve o günden sonra ismi Alaska'daki bütün kamplara yayıldı.

Buck aynı yılın sonbaharında John Thornton'ın hayatını çok daha farklı bir şekilde kurtardı. Üç ortak Forty Mile Nehri'nin en hızlı akan yerinde uzun ve dar bir kayık ve sırıkla aşağı iniyorlardı. Hans ve Pete kıyı boyunca giderek, ince bir Marala halatıyla ağaçtan ağaca ilerleyip kayığın yolunu kesiyordu. Thornton ise kayıkta kalmış, bir sırık yardımıyla kayığın inişine yardım ediyor ve kıyıya doğru bağırarak emirler veriyordu. Kıyıda duran Buck, endişe ve telaşla kayığı izliyor, gözlerini sahibinden bir an bile ayırmıyordu.

Nehrin içinin kayalarla dolu olduğu ve bunların suyun yüzünden zar zor seçilebildiği özellikle tehlikeli bir noktada, Hans ipi saldı. Thornton kayığı akıntıda sırıkla idare etmeye çalışırken, Hans halatın bir ucu elinde, kayık kayalardan kurtulduğunda onu halatla durdurabilsin diye kıyı boyunca aşağı doğru koştu. Kayık kayalardan kurtuldu ve akıntıyla nehir aşağı son hızla giderken Hans ipi çekerek kayığı durdurdu, ama bunu fazlasıyla ani yapmıştı. Kayık alabora olup kıyıya doğru sürüklendi ve Thornton kayıktan fırlayarak, nehrin en berbat kısmına, suların hiçbir yüzücünün sağ çıkamayacağı kadar azgın aktığı noktaya doğru sürüklendi.

Buck anında fırlamıştı; yüz metre kadar sonra çılgın bir girdabın ortasında Thornton'a yetişip, onun önüne geçti. Thornton'ın kuyruğunu tuttuğunu hissedince kıyıya yöneldi ve muhteşem kuvvetinin tamamını kullanarak, var gücüyle yüzmeye başladı. Ama kıyıya doğru gidişleri yavaştı, akıntı yönünde ise çok hızlı gidiyorlardı. Aşağıdan, akıntının daha da hızlandığı ve suyun dev bir tarağın dişleri gibi aralardan çıkan kayalar tarafından parçalanıp püskürtüldüğü yerden, ölümcül bir gürleme sesi geliyordu. Son dik yokuşun başında suyun çekişi öyle kuvvetliydi ki, Thornton kıyıya ulaşmanın imkânsız olduğunu anladı.

Sertçe bir kayayı sıyırdı, bir ikinciye çarpıp yaralandı ve üçüncü bir kayaya ezici bir güçle bindirdi. Kayanın kaygan yüzeyini iki eliyle kavradı, Buck'ı bıraktı ve çağlayan suyun gürültüsünün üstünden bağırarak: "Git Buck, git!"

Buck tutunamamış, akıntıyla sürüklenmeye başlamıştı. Ümitsizce mücadele ediyor, ama geri gidemiyordu. Thornton'ın emrini tekrarladığını duyunca biraz suyun üstüne çıktı, ona son bir kez bakar gibi başını yukarı kaldırdı, ondan sonra da itaat ederek kıyıya doğru döndü. Kuvvetli

yüzüyordu ve tam da yüzmenin artık olanaksızlaştığı ve felaketin başladığı noktada Pete ve Hans tarafından kıyıya çekildi.

Bir adamın o çılgın akıntı da kaygan bir kayanın üstünde birkaç dakikadan fazla asılı kalamayacağını biliyorlardı. Thornton'ın tutunduğu yerin oldukça yukarısında bir noktaya son hızla koşular. Kayığı durdurmak için kullandıkları halatı, boğmaması ve yüzmesini engellememesi için dikkatle Buck'ın boynuna ve omuzlarına bağladılar ve onu akıntıya fırlattılar. Buck cesurca atlamıştı, ama tam akıntının içine atlamamıştı. Hatasını fark ettiğinde artık çok geçti, o sırada Thornton onunla aynı hizadaydı ve Buck çaresizce akıntıyla yanından sürüklenip geçerken sadece altı kulaç ötesindeydi.

Hans hemen, kayıkmiş gibi Buck'un ipini çekti. Akıntının sürüklemesiyle kendisini sıkkan halat yüzünden Buck suyun altına çekildi ve vücudu kıyıya çarpıp dışarı çekilinceye kadar da suyun altında kaldı. Yarı boğulmuş durumdaydı. Hans ile Pete hemen üstüne atılarak ona solunum yaptırmaya ve yuttuğu suyu çıkartmaya çalıştı. Buck sendeleyerek kalktı ve düştü. Thornton'ın zayıf sesini duydular, sözcükleri seçememelerine rağmen onun dayanma noktasının sonunda olduğunu biliyorlardı. Sahibinin sesi Buck'ın üzerinde elektrik çarpması etkisi yapmıştı.

Ayağa fırlayıp adamların önünde, suya son atladığı noktaya doğru koştu.

Halat bir kez daha bağlandı ve Buck suya atıldı ve yine, bu kez tam akıntının ortasına atıldı. Bir kez hesapta yanılmıştı, aynı hatayı tekrarlamayacaktı. Hans hiçbir gevşemeye izin vermeden halatı koyveriyor, Pete de halatın dolanmasını engelliyordu. Buck Thornton'ın arkasında tam onun hizasına gelinceye kadar durdu, sonra döndü ve bir ekspres tren kadar hızla aşağı, dimdik onun üzerine doğru gitmeye başladı. Thornton onun geldiğini gördü ve Buck arkasındaki akıntının tüm gücüyle bir şahmerdan gibi ona tosladığı anda uzanıp iki kolunu birden onun sert tüylü boynuna doladı. Hans halatı ağacın etrafına doladı ve Buck ile Thornton suyun altına çekildi. Boğuşarak, soluksuz kalarak, bazen biri bazen diğeri suyun yüzünde, nehrin sivri kayalar ve köklerle dolu dibine çarpa çarpa, çekilerek kıyıya döndüler.

Thornton, Hans ve Pete'in güçlkle uzattığı, akıntıyla sürüklenmiş bir ağaç gövdesine tutunarak kıyıya çıktı. Gözlerim açar açmaz Buck'a bakındı, zayıf ve cansız görünen vücudunun başında Nig uluyor, Skeet ise ıslak yüzüyle kapalı gözlerini yalıyordu. Thornton yara bere içinde olmasına rağmen Buck'ın yanına gidip vücudunu dikkatle inceledi ve kaburgalarından üçünün kırılmış olduğunu gördü.

"Buraya kadar," dedi. "Tam burada kamp kuruyoruz." Buck'ın kaburgaları iyileşinceye ve Buck yeniden yola çıkabilinceye kadar da kamp kurdular.

O kış Dawson'da Buck, belki o kadar kahramanca olmasa da, adını Alaska'da çok daha fazla duyuran ve tanınmasını sağlayan başka bir iş başardı. Bu iş üç adamı özellikle sevindirdi, çünkü onun sağladığı kazanca çok ihtiyaçları vardı ve henüz madencilerin gitmemiş olduğu, el değmemiş Doğu'ya doğru uzun süredir istedikleri yolculuğa çıkmalarını sağladı. Konu Eldorado Barı'ndaki bir sohbette açılmıştı. Adamlar en sevdikleri köpekleri hakkında atıp tutuyorlardı. Rekoru nedeniyle Buck bu adamların hedef tahtasıydı ve Thornton da cesaretle onu savunmak zorunda kalmıştı. Yarım saatin sonunda adamlardan biri köpeğinin iki yüz elli kiloluk bir kızağı başlatıp onunla yürüebileceğini iddia etti, ikinci bir adam kendi köpeği için üç yüz kilo dedi, bir üçüncü de üç yüz elli.

"Hah! o da bir şey mi!" dedi John Thornton. "Buck beş yüz kilo başlatır."

"Buzunu da kırar, otuz metre de çeker mi?" diye sordu Matthewson, üç yüz elliyle övünen zengin maden yataklarının kralı.

"Buzunu da kırar, otuz metre de çeker," dedi John Thornton havalı bir tavırla.

"iyi o zaman," dedi Matthewson yavaşça ve herkesin duyabileceği şekilde, "Bin dolarına bahse girerim, yapamaz, işte." Bunları söylerken Bolonya sosisi ebatlarında bir kese alt ın tozunu barın üstüne küt diye indirdi.

Kimseden çıt çıkmadı. Thornton'ın blöfü, şayet blöfse, işe yaramıştı. Sıcak kanın yüzüne hücum ettiğini hissedebiliyordu. Çenesi onu aldatmıştı. Buck'ın beş yüz kiloyu çekip çekemeyeceğini bilmiyordu. Yarım ton! Bunun büyüklüğü Thornton'ı afallattı. Buck'ın gücüne son derece güveniyordu ve pek çok kez onun böyle bir yükü çekebilecek kapasitede olduğunu düşünmüştü, ama hiçbir zaman şimdiki gibi, on adamın gözleri sessizce ve beklentiyle ona dikilmişken bu olasılıkla yüzleşmemişti. Hem ne kendisinin, ne de Hans ile Pete'in bin doları vardı.

"Dışarıda bir kızağım duruyor, üzerinde de yirmi beş çuval un var," diye devam etti Matthewson kaba bir açıklıkla, "yani işin o kısmını dert etme."

Thornton cevap vermedi. Ne diyeceğini bilmiyordu. Düşünme gücünü kaybetmiş ve tekrar düşünmeye başlamasını sağlayacak şeyi arayan biri gibi, adamlar ın suratlarına boş boş baktı. Bir Mastodon kralı ve eski dostlarından biri olan Jim O'Brien gözüne çarptı. Bu onun için bir işaretti, hayatında hayal bile etmemiş olduğu şeyi yapması için onu harekete geçirir gibiydi.

"Bana bir binlik borç verir misin?" diye sordu neredeyse fısıltıyla.

"Tabii ki," diye cevap verdi O'Brien, Matthewson'ın kesesinin yanına dev gibi bir keseyi indirerek. "Ama, John, hayvanın o numarayı yapabileceğine pek inanmıyorum, bilesin."

Eldorado'daki herkes testi görmek için dışarı çıktı. Masalar bomboş kalmıştı, kumarbazlar ve krupiyeler bile sonucu görmek ve bahis oynamak için gelmişti. Kürklü ve eldivenli yüzlerce adam, mesafe bırakarak kızağın etrafına dizildi. Matthewson'ın beş yüz kilo unla dolu kızağı birkaç saattir orada duruyordu ve buz gibi soğukta (sıfırın altında altmış) kızağın ayakları donarak sertleşmiş, buza yapışmıştı. Adamlar Buck'ın kızağı yerinden kımıldatamayacağı üzerine bire iki bahse giriyordu. "Buzu kırmak" lafi üzerine bir tartışma çıktı. O'Brien kızağın buzunu kırmanın Thornton'ın ayrıcalığı olduğunu, Buck'ın sadece kızağı durağan halden harekete geçirmesinin yeterli olacağını söyledi. Ama Matthewson bahiste, kızağın ayaklarını donmuş karın kısılcısından kurtarmanın da dahil olduğunda ısrar ediyordu. Bahis yapılırken şahit olmuş adamların da çoğu Matthewson'un tarafını tutunca, Buck'a karşı bahisler bire üçe çıktı.

Bahsi kabul eden yoktu. Hiç kimse Buck'ın bu işi becerebileceğine inanmıyordu. Thornton ne olup bittiğini anlamadan, kuşkuyla dolu bir halde bahse girmeye itilmişti; şimdi bir de önündeki normal ekpte on tane köpek karın içinde kıvrılmış haliyle duran kızağa, somut gerçeğe bakınca iş gözüne iyice imkânsız göründü. Matthewson zafer sarhoşluğu içindeydi.

"Üç bir!" diye bağırdı. "Bu durumda bin dolar daha koyar ım ortaya, Thornton. Ne diyorsun?"

Thornton'ın şüphesi yüzünden okunuyordu ama savaşçı ruhu kabarmıştı -olasılıkların üstüne çıkan, imkânsız kabullenmeyi bilmeyen ve savaş ığı dısında hiçbir şey duymayan savaşçı ruh. Hans'la Pete'i yanına çağırđı. Keseleri küçüktü ve kendininkiyle beraber üç ortak sadece iki yüz dolar toplayabilmişti. Kaderlerinin en kötü dönemlerinden birinde tüm sermayeleri bu kadardı, ama bunu da hiç tereddüt etmeden Matthewson'un altı yüzüne karşı ortaya koydular.

On köpeklik ekip kızaktan çözüldü ve Buck kendi koşumlarıyla kızığa bağlandı. Heyecan dalgasını anlamış ve her nasılsa John Thornton için çok önemli bir şey yapması gerektiğini hissetmişti. Muhteşem görünüşü üzerine hayranlık dolu sesler yükseldi. Mükemmel durumdaydı, bir gram bile gereksiz eti yoktu ve yetmiş beş kiloluk ağırlığı, olduğu gibi yiğitlik ve mertlikten ibaretti. Tüyleri ipek gibi parlıyordu. Boynundan aşağıya, omuzlarının arasında yelesi sakin durmasına rağmen yan yana kabarıyor ve her hareketinde kalkıyor gibi görünüyordu, aşırı dinçlikten her tüyü ayrı ayrı canlı ve hareketliydi sanki. Geniş göğsü ve kuvvetli ön ayakları vücuduyla tam olarak oranlıydı, buradaki kasları derisinin altında sıkı yuvarlaklar şeklinde görünüyordu. Birkaç adam bu kasları elleyip çelik gibi sert olduklarını söyledi, bunun üzerine bahisler bire ikiye indi.

"Bayım! Bayım!" diye kekeledi son hanedanlığın üyelerinden biri, bir Skookum Benches kralı. "Size onun için sekiz yüz dolar veririm bayım, denmeden önce bayım, bu haliyle sekiz yüz."

Thornton başını iki yana salladı ve Buck'ın yanına yürüdü. "Ondan uzak durmalısın," diye itiraz etti Matthewson. "Rahat hareket etsin, açıl biraz."

Kalabalık sessizleşti, sadece boş yere bire iki bahis öneren kumarbazların sesleri duyuluyordu. Herkes Buck'ın muhteşem bir hayvan olduğu konusunda hemfikirdi, ama yirmi adet yirmi beş kiloluk çuval, keselerinin ağızını açmak için birazcık fazlaydı.

Thornton Buck'ın yanında dizlerinin üstüne çömeldi. Buck'ın kafasını ellerinin arasına alıp yanağını yanağına dayadı. Âdeti olduğu üzere Buck'ı oyun olsun diye sallamadı, yumuşak sevgi küfürleri de mırıldanmadı; bunların yerine onun kulağına fısıldadı. "Beni sevdiğin için, Buck. Beni sevdiğin için," diye fısıldadı. Buck zaptedilmiş hevesle inledi.

Kalabalık merakla izliyordu, iş gittikçe esrarlı bir hal alıyordu. Sanki bir sihirbazlıktı. Thornton ayağa kalktığında Buck eldivenli elini dişlerinin arasına aldı, bastırđı ve yavaşça, istemeye istemeye yine bıraktı. Bu, konuşma diliyle değil, sevgi diliyle verdiği cevaptı. Thornton iyice geri çekildi.

"Haydi, Buck," dedi.

Buck koşumları gerdi, sonra onları birkaç santim gevşetti. Böyle öğrenmişti.

"Sağ!" Thornton'ın sesi gergin sessizlikte keskince cınladı.

Buck sağa yüklendi ve kayışların gevşekliğini alan ve ani bir sarsıntıyla yetmiş beş kiloluk ağırlığını kontrol altına alan bir atılışla hareketini tamamladı. Yük sallandı ve kızığın ayaklarının altından ince bir çatırtı geldi.

"Sol!" diye emir verdi Thornton.

Buck aynı manevrayı bu kez sola doğru yineledi. Çatırtı kırılma sesine dönüştü, kızak ekseninde hafifçe döndü ve kızak ayakları birkaç santim yana kayarak sürtündü. Kızağın buzu kırılmıştı. Herkes nefesini tutmuştu, kimse nefes almadığının farkında bile değildi.

"Şimdi, ÇEK!"

Thornton'ın emri tabanca sesi gibi patladı. Buck ileri atıldı, ciğerlerinin tüm gücüyle koşumları gerdi. Harcadığı olağanüstü çaba nedeniyle tüm vücudu kasılmıştı, kasları gümüş rengi tüylerinin altında canlı şeyler gibi kasılıyordu, iri göğsü iyice yere yaklaşmıştı, başı ilerde ve aşağıdaydı, ayakları ise büyük bir çabayla hareket ediyor, pençeleriyle sertleşmiş karda birbirine paralel oyuklar açıyordu. Kızak sallandı ve titredi, ileri doğru biraz hareket etti. Ayaklarından biri kayınca bir adam yüksek sesle inledi. Ardından kızak, hızla art arda gelen silkinmelere benzer bir görüntüyle, ama bir daha hiç durmadan, sendeleyerek ilerlemeye başladı... yarım santimetre... bir santimetre... iki santimetre... Silkinmeler gözle görülür şekilde kayboldu, kızak hız kazandıkça Buck onları düzeltti, sonunda düzgün bir şekilde kayarak ilerlemeye başladı.

Adamlar yutkunup yemden nefes almaya başladılar, bir an için nefes almamış olduklarının farkında bile değillerdi. Thornton arkadan koşuyor, Buck'ı kısa, neşeli sözcüklerle cesaretlendiriyordu. Mesafe önceden ölçülmüştü ve Buck otuz metrenin sonunu belirleyen odun yığınına yaklaştıkça bir alkış başladı ve gittikçe büyüdü, büyüdü ve Buck odunları da geçip emir üzerine durunca bir gürelemeye dönüştü. Herkes kendinden geçmişti, Matthewson bile. Şapkalar, eldivenler, havalarda uçuyordu. Herkes birbirinin elini sıkıyordu, kimin kimle el sıkıştığı önemli değildi ve herkes coşkuyla bağırışıp duruyordu.

Thornton ise Buck'ın yanına diz çöktü. Başını başına dayadı ve ileri geri salladı. Koşup gelenler onun Buck'a küfrettiğini duydu, ona uzun uzun, coşkuyla, yumuşak ve sevgi dolu küfretti.

"Bayım! Bayım!" diye kekeledi Skookum Bench kralı. "Onun için bin dolar veririm size bayım, binlik bayım. Bin iki yüz bayım!"

Thornton ayağa kalktı. Gözleri yaşlıydı. Gözyaşları açık açık yanaklarından aşağı akıyordu. "Bayım," dedi Skookum Bench kralına. "Hayır, bayım. Cehennem dibine kadar yolunuz var, bayım. Sizin için yapabileceğim en iyi şey budur, bayım."

Buck Thornton'ın elini dişlerinin arasına aldı. Thornton onu ileri geri salladı. Ortak bir dürtüyle hareket eder gibi, izleyenler saygı dolu bir mesafe bırakarak geri çekildiler ve bir daha da aralarına girme düşüncesizliğini göstermediler.

Çağrının Sesi

Buck, John Thornton için beş dakika içinde bin altı yüz dolar kazanınca, sahibinin bazı borçlarını ödemesini ve ortaklarıyla beraber, hikâyesi en az ülkenin kendisi kadar eski olan efsanevi kayıp madeni bulmak üzere Doğu'ya doğru yola çıkmasını da mümkün kılmıştı. Orayı pek çok adam aramıştı, ama pek azı bulabilmişti; gidip de dönemeyenlerin sayısı ise bir hayli fazlaydı. Bu kayıp maden trajediye bulanmış, gizemle örtülmüştü, ilk gideni kimse bilmiyordu.

En eski rivayet bile ona ulaşamıyordu. En başından beri orada eski ve derme çatma bir kulübe vardı. Birçok adam ölürken bu kulübenin ve yerini belirlediği alanda bulunan madenin üzerine yeminler etmiş, iddialarını Kuzey'de bilinen tüm altın ayarlarından büyük külçelerle pekiştirmişlerdi.

Ama hiçbir canlı adam bu hazine evini yağmalayamamıştı ve ölümler de zaten ölüydü, işte bu nedenle John Thornton, Pete ile Hans, Buck ve yarım düzine başka köpekle birlikte, kendileri kadar becerikli adamlarla köpeklerin başaramadığını başarmak üzere Doğu'ya, bilinmeyene doğru yola çıktılar. Kızakla Yukon'dan yukarı yetmiş mil gittiler, sola Stewart Nehri'ne saptılar, Mayo ve McQuestion'i geçtiler ve kıtanın belkemiğini oluşturan görkemli zirvelerin arasında ip gibi dolaşan Stewart Nehri küçücük bir dere haline gelinceye kadar da bu yoldan ayrılmadılar.

John Thornton, insanlardan veya doğadan fazla şey bekleyen biri değildi. Yabani hayattan korkusu yoktu. Bir avuç tuz ve bir tüfikle vahşetin ortasına dalabilir, dilediği yerde, dilediği kadar ya sayabilirdi. Acelesi olmadığından, tıpkı Kızılderililer gibi akşam yemeğini gündüz yol üstünde avlar, yiyecek bulamayınca da tıpkı Kızılderililer gibi er ya da geç yiyeceğini bulacağından emin olarak, yoluna devam ederdi. Böylece Doğu'ya yaptıkları bu büyük yolculukta menüleri sadece etten, kızaktaki yükleri de cephaneye ve alet edevattan ibaretti ve zaman kartı sınırsız gelecek üzerine çekilmişti.

Buck için bu avlanmalar, balık tutmalar ve yabancı yerlerde bitmek bilmeyen yolculuk, sınırsız bir zevkti. Haftalarca yola devam ediyor, sonunda da haftalarca akıllarına esen yerde kamp kuruyorlardı. Köpekler etrafta keyifle dolaşıyor, adamlar donmuş çamur ve çakılların üzerinde ateşle delikler açıyor ve ateşin sıcaklığında sayısız kirli tava yıkıyorlardı. Kimi zaman aç kalıyor, kimi zaman ziyafetten bayram ediyorlardı, hepsi de avın bolluğuna ve kısmetine bağlıydı. Yaz geldi ve köpeklerle adamlar yüklerini sırtlandılar, mavi dağ göllerinin içinden sollarıyla geçtiler ve eski çağlardan beri orada bulunan ormandan testereyle kestikleri kütüklerden yapılmış ince uzun kayıklarla bilinmeyen nehirleri çıktılar veya indiler.

Aylar boyunca oradan oraya, Kayıp Kulübe doğruysa bir zamanlar birilerinin olduğu, haritalarda yer almayan ıssız ve uçsuz bucaksız toprakların içinde dönüp dolaştılar. Yaz fırtınalarında dağları aştılar; çıplak dağların üzerinde, ağaçlarla hiç erimeyen karların arasında, kutuplardaki gece yarısı güneşinin altında tir tir titrediler, sürüyle tatarcık ve sineğin ortasında derelere indiler ve buzulların gölgesinde Güneylilerin sahip olmakla övünebileceği kadar olgun ve enfes çilekler ve çiçekler topladılar. Sonbahara doğru hüznü ve sessiz, tuhaf bir göller bölgesine girdiler. Burada eskiden yabani kuşlar olmuştu, ama bir zamanlar onların olduğu yerlerde artık hayat yoktu, hatta en ufak bir hayat belirtisi bile yoktu. Sadece soğuk rüzgârlar esiyordu, korunaklı yerlerde buzlar oluşmuştu ve ıssız sahillerde dalgaların melankolik sesleri duyuluyordu.

Bir kış daha, bir zamanlar oradan geçmiş adamların silinmiş izlerini takip ederek yürüdüler. Bir seferinde ormanın içinde açılmış işaretli bir patıkaya rastladılar ve Kayıp Kulübe'ye çok yaklaştıklarım sandılar. Ama yol hiçbir yerde başlamıyor, hiçbir yerde bitmiyordu ve yolu yapan adamlar da, yolu niye yaptıkları da bir sır olarak kaldı. Başka bir sefer de, zamanla harabeye dönmüş bir av kulübesine rastladılar ve çürümüş battaniyelerin parçalarının arasında John Thornton namlulu bir çakmaklı tüfek buldu. Bunun Kuzeybatının ilk günlerinden kalma bir Hudson Bay Company tüfeği olduğunu söyledi, o zamanlar böyle bir tüfek, kendi boyunca üst üste yığılmış kunduz postları değerindeydi. Hepsi de buydu. Bir zamanlar kulübeyi inşa etmiş ve tüfeği battaniyelerin arasına bırakmış adama dair en ufak bir ipucu yoktu.

Bir kez daha bahar geldi ve yolculuklarının sonunda Kayıp Kulübe'yi olmasa da, geniş bir vadide, altının bulaşık kabının dibinde sapsarı tereyağı gibi parıldadığı sıg bir alüvyon maden yatağını buldular. Arayışları bitmişti artık. Çalıştıkları her gün onlara altın tozu ve külçelerle binlerce dolar kazandırıyor ve her gün de çalıştılar. Altınlar her biri geyik derisinden yirmi beşer kiloluk çuvallara konup, ladin ağacının tomruklarından yapılmış kulübenin dışında odun gibi istifleniyordu. Deli gibi çalıştılar. Onlar hazineyi dağ gibi yükseltirken günler de birbirini kovalıyordu.

Ara sıra Thornton'ın avladığı hayvanların etlerini taşımak haricinde köpeklerin yapacağı hiçbir iş yoktu ve Buck ateşin yanında dalıp giderek saatler geçiriyordu. Artık pek yapacak işi de olmadığı için kısa bacaklı kıllı adamın görüntüsü gittikçe daha sık gözlerinin önüne gelmeye başlamıştı ve yarı kapalı gözlerle ateşe bakarken, Buck hatırladığı o diğer dünyada onunla birlikte geziniyordu.

Bu diğer dünyanın en önemli özelliği korkuymuş gibi görünüyordu. Kıllı adamı ateşin yanında, başını dizlerinin arasına almış ve ellerini başının üzerinde kenetlemiş halde uyurken izlediğinde, Buck onun huzursuzluk içinde uyduğunu, ikide bir sıçrayarak uyandığını ve uyandığı sıralarda korku dolu bakışlarla karanlığı tarayıp, ateşe daha çok odun attığını görüyordu. Deniz kenarında yürüdüklerinde kıllı adam kabuklu deniz hayvanları toplayıp onları hemen yerken bile, gözleri dört bir yanda gizli tehlikeleri arar, bacakları tehlike ortaya çıkar çıkmaz rüzgâr gibi koşmaya hazır, tetikte beklerdi. Ormanın içinden sessizce sürünerek giderlerdi, Buck kıllı adamın hemen arkasından yürürdü ve ikisi de uyanık ve tetikte olurdu, ikisinin de kulakları seğirir, hareket eder ve burun delikleri titrerdi, çünkü adam da Buck kadar keskin duyar ve koku alabilirdi. Kıllı adam ağaçlara zıplayabilir ve ağaçların üzerinde de yerdeki kadar hızlı hareket edebilirdi; kollarıyla daldan dala kimi zaman birkaç metre ileriye sallanır, dalların birini bırakıp diğeri tutarken asla düşmez, tutacağı yerleri asla ıskalamazdı. Aslına bakılırsa, ağaçların arasında da kendini yerde olduğu kadar evinde hisseder gibiydi. Buck kıllı adamın üstüne tündüğü ağaçların altında nöbet tuttuğu geceleri hatırlıyordu, adam ağaca sıkıca tutunarak uyurdu.

Kıllı adamın görüntülerine çok yakın bir biçimde, ormanın derinliklerinden hâlâ gelen çağrı duyuluyordu. Bu çağrı Buck'a büyük bir huzursuzluk veriyor, içini tuhaf arzularla dolduruyordu. Belli belirsiz, tatlı bir mutluluk hissediyor ve ne olduğunu bilmediği bir şeye karşı delice bir arzu ve coşku hissediyordu. Bazen çağrıya uyup ormana dalıyor, elle tutulabilir bir şeymiş gibi çağrıyı arıyor, ruh haline göre usulca veya asice havlıyordu. Serin orman yosununa veya uzun otlar ın yetiştiği kara toprağa burnunu daldırıyor, kesif toprak kokularını alınca sevinçle burnundan soluyor; ya da saklanır gibi mantarlarla kaplı ağaç gövdelerinin arkasında saatlerce çömelip, etrafında hareket eden ve ses çıkaran her şeyi can kulağıyla dinliyor ve gözlüyordu. Belki de bu şekilde yatarak anlamadığı o

çağrıyı hazırlıksız yakalamayı umuyordu. Ama bütün bu farklı şeyleri neden yaptığım bilmiyordum. Bunları yapmaya mecburdu ve nedenini de umursamıyordu.

Dayanılmaz dürtüler onu avuçlarına almıştı. Gündüz sıcağında kampta yatarken birdenbire kafası kalkar, kulakları dikilir, dikkatle bir şeyi dinler ve aniden ayaklanıp koşmaya başlar ve bu şekilde saatlerce ormandaki patikalardan ve karabaşların kümелendiği açık düzlüklerden geçerdi. Kurumuş dere yataklarında koşmaktan, sessizce sürünerek ormandaki kuşları gizlice gözlemekten keyif alıyordu. Kimi zaman bütün gün keklükleri sıçrarken veya çalılımlı çalılımlı yürürken izleyebildiği sık çalılıklarda yatarı. Ama en çok yaz gecelerinin donuk alacakaranlığında koşmayı, ormanın alçak sesli ve uykulu mırıltılarını dinlemeyi, insanın kitap okuması gibi işaret ve sesleri okumayı ve onu çağırın -ister uykuda, ister uyanık olsun, her zaman onu çağırın o gizemli şeyi aramayı seviyordu.

Bir gece sıçrayarak uykudan uyandı, gözleri ateşliydi, burun delikleri titriyor ve etrafı kokluyor, yelesi dalga dalga kabarıyordu. Ormandan çağrı gelmişti (ya da sadece tek notası, çünkü çağrıda pek çok nota vardı), bu seferki hiç olmadığı kadar belirgin ve kesindi -upuzun bir ulumaydı bu, bir Eskimo köpeğinin ulumasına hem benziyor, hem benzemiyordu. Buck da bu sesi, daha önceden duymuş olduğu bir ses gibi tanıdı. Uyuyan kampın içinden koşarak hızla ve sessizce ormana daldı. Sese yaklaştıkça yavaşlamaya başladı, her hareketine dikkat ediyordu. Sonunda ağaçların arasında bir açıklığa geldi ve bakınca sağrısının üzerinde dikilmiş, burnunu gökyüzüne doğru uzatmış uzun, zayıf bir orman kurdu gördü.

Çıt çıkarmamıştı, buna rağmen kurt ulumayı kesti ve Buck'ın varlığını hissetmeye çalıştı. Buck yarı sürünür durumda, vücudu kaskatı kesilmiş, kuyruğu düz ve gergin, ayakları olağandışı bir ihtiyatla yere basarak, ağır ağır, azamete açıklığa doğru yürüdü. Her bir hareketi, hem tehdit, hem de dostluk ifade ediyordu. Avlanarak beslenen vahşi hayvanların buluşmasını belirleyen tehdit dolu bir anlaşmaydı bu. Ama kurt onu görünce kaçtı. Buck peşine düştü, vahşi adımlarla onun önüne geçmeye çalışıyordu. Onu dere yatağında çıkmaz bir yola sürükledi, ağaç gövdeleri yolu tıkamıştı. Kurt kendi etrafında dönmeye başladı, tıpkı Joe ve bütün köşeye sıkıştırılmış Eskimo köpekleri gibi arka ayaklarının üzerinde dönüyor, hırlayıp tüylerini kabartıyor, dişlerini sürekli ve hızla birbirine çarpıyordu.

Buck saldırmadı, onun etrafında döndü ve dostça hamlelerle çevresini sardı. Kurt şüphelenmiş ve korkmuştu, çünkü Buck onun üç katı ağırlığındaydı ve kendisi Buck'ın omzuna bile gelmiyordu. Bir fırsatını bulup yine fırlayıp kaçtı ve kovalamaca kaldığı yerden devam etti. Birkaç kez köşeye sıkıştırıldı ve aynı şeyler tekrarlandı, gerçi kurt pek formunda sayılmazdı, yoksa Buck onun bu kadar kolay önüne geçemezdi. Buck, başı gövdesiyle aynı hizaya gelinceye kadar koşuyor, onu köşeye sıkıştırıp etrafında dönerken, kurt ilk fırsatta yine kaçıyor.

Ama sonuçta Buck sebatının ödülünü aldı, çünkü ondan zarar gelmeyeceğini anlayan kurt en sonunda onunla koklaşmaya başladı. Ardından arkadaş oldular ve vahşi hayvanların vahşiliklerine zıt, biraz ürkek, biraz utangaç bir şekilde oynadılar. Bir süre böyle devam ettikten sonra kurt açıkça bir yere gittiğini gösterir şekilde yola koyulmaya başladı. Buck'a da açıkça gelmesini işaret etti ve böylece ikisi birlikte yan yana donuk renkli alacakaranlıkta, dere yatağından dümdüz yukarı koşarak derenin çıktığı vadiye girdiler ve suyun yüzeye çıktığı soğuk tepelerde koşular.

Suyun karşı yamacında, geniş ormanlık alanların ve birçok ırmağın bulunduğu düz bir alana geldiler.

.Bu büyük ormanlık alanların içinde saatlerce durmaksızın koşular, güneş yükseliyor ve gündüzün sıcaklığı hissedilmeye başlıyordu. Buck delicesine mutluydu. Nihayet çağrıya cevap vermiş olduğunu biliyor, ormanda yaşayan kardeşinin yanında, çağrının gelmiş olduğu yere doğru koştuğunu biliyordu. Eski anılar hızla zihninde canlanıyor ve eskiden bunların gölgesi olduğu gerçekleri canlandırdığı gibi, şimdi de bunları canlandırıyor. Bu işi o diğer, hayal meyal hatırladığı dünyada bir yerlerde daha önce de yapmıştı. Şimdi de açıklıklarda özgürce koşarak, ayaklarının altında ayak basılmamış topraklar ve başının üstünde engin gökyüzüyle, işte yeniden yapıyordu.

Su içmek için bir dere kenarında durdular ve Buck durunca John Thornton'ı hatırladı. Oturdu. Kurt yeniden çağrının geldiği yöne doğru yola koyuldu, sonra Buck'ın yanına geldi, burnuyla kokluyor ve onu teşvik edici hareketler yapıyordu. Ama Buck geri döndü ve ağır ağır yürümeye başladı. Neredeyse bir saat boyunca vahşi kardeşi usulca ağlayarak onun yanında koştu. Ardından yere oturdu ve burnunu yukarı kaldırıp ulumaya başladı. Çok hazin bir ulumaydı, Buck dosdoğru yoluna devam ederken uluma gittikçe zayıfladı, zayıfladı ve en sonunda hiç duyulmaz oldu.

Buck kampa ok gibi dalıp delice bir coşku ve sevgiyle üstüne atladığında, John Thornton akşam yemeğini yiyordu. Buck onu yere devirdi, üstüne çıktı, yüzünü yaladı, elini ısırıldı. John Thornton'ın deyişiyle "maskaralık yapıyordu"; o da Buck'u ileri geri sallayıp, sevgiyle küfürler savurdu.

İki gün iki gece Buck kamptan dışarı adımını atmadı ve Thornton'ı gözünün önünden bir an olsun ayırmadı. Çalışırken onu takip etti, yemek yerken, battaniyesini gece üstüne örtüp sabahleyin açarken, hep onu izledi. Ama iki gün sonra ormandan gelen çağn her zamankinden daha buyurgan bir şekilde duyulmaya başladı. Buck'ın huzursuzluğu geri geldi ve vahşi kardeşinin, dere yatağının ötesindeki gülümseyen toprakların ve geniş ormanlık alanlarda yan yana koşularının anıları aklına üşüştü. Yeniden ormana gitmeye başladı, ama vahşi kardeşi artık gelmiyordu ve uzun geceler boyunca uyumayıp etrafı dinlemesine rağmen, o kederli ulumayı bir daha duyamadı.

Geceleri dışarıda uyumaya başladı, bir gitti mi günlerce kamptan uzakta oluyordu, bir defasında dere yatağının başını geçip ormanlar ve nehirler bölgesine kadar gitti. Burada bir hafta kadar dolaşarak vahşi kardeşinin taze izlerini aradı, ama bulamadı. Yolculuk ederken avlanıyor ve âdeta hiç yorulmayan, rahat ve uzun adımlarla koşuyordu. Bir yerlerden denize dökülen geniş bir ırmakta somon balığı avladı ve bu ırmağın kıyısında büyük bir siyah ayı öldürdü; o da balık avlarken sivrisinekler yüzünden kör olmuştu ve çaresizce ve korkunç bir halde, ormanın içinde öfkeyle dolaşıyordu. Bu haliyle bile zorlu bir dövüş olmuş, Buck'ın vahşiliğinin gizli kalmış son kırıntılarını da uyandırmıştı, iki gün sonra avına geri dönüp bir düzine kutup porsuğunun leşin başında kavga ettiğim görünce onları saman çöpü gibi dağıttı. Kaçanlar arkalarında artık kavga edemeyecek iki arkadaşlarını bırakmıştı.

Kana duyduğu açlık her zamankinden daha güçlüydü artık. O öldüren, avlanan bir yaratıktı, canlılar sayesinde yaşıyordu, kimsenin yardımı olmaksızın tek başına, kendi ayakları üzerinde, sadece güçlü olanın sağ kalabildiği, düşmanca bir ortamda utkunca yaşamına devam ediyordu. Bütün bunlar yüzünden kendisiyle büyük bir gurur duymaya başladı ve bu gurur onun dış görünümüne de yansdı. Tüm hareketlerinde, her bir kasının hareketinde kendini gösteriyor, tavırlarında kendini belli ediyor ve zaten muhteşem olan kürkünü daha da muhteşem hale getiriyordu. Ağzıyla burnunun ve gözlerinin üstündeki kahverengi leke ve göğsünün ortasından aşağı inen beyaz tüyler olmasa, türünün en büyüğünden daha büyük, dev bir kurt sanılabilirdi.

Sen Bernard babasından cüssesini ve ağırlığını almıştı, ama bu cüsse ve ağırlığa şekil veren, çoban köpeği annesi olmuştu. Bütün kurtlardan daha büyük olması haricinde ağızyla burnu uzun kurtlarınkı gibiydi ve biraz daha genişçe olan kafası da büyük ölçekli bir kurt kafasıydı.

Kurnazlığı kurt kurnazlığıydı ve vahşi bir kurnazlıktı; zekâsı çoban köpeği ve Sen Bernard zekâsıydı; bütün bunların üstüne bir de okulların en acımasızında geçirdiği tecrübeler gelince, vahşi dünyada dolaşan herhangi bir hayvan kadar korkunç bir yaratık haline gelmişti. Sadece etle beslenen etobur bir hayvan olarak son derece güçlenmiş, yaşamının zirvesinde canlılık ve dinçlikle dolup taşmaktaydı. Thornton sırtını okşadığında elinin geçtiği yerlerden çatırtılar ve kıvılcımlar geliyor, her bir tüy bu dokunuşla gizli çekim gücünü açığa çıkarıyordu. Her parçası, beyni ve vücudu, sinir dokuları ve kas lifleri, en hassas dereceye ayarlanmıştı ve bütün parçalar arasında mükemmel bir denge ve ayar vardı. Eylem gerektiren görüntüler, sesler ve olaylarda şimşek hızıyla tepki veriyordu. Bir hamleden kaçınmak veya hamle yapmak için bir Eskimo köpeği ne kadar hızlı atlıyorsa, o bunun İki katı kadar hızlıydı. Hareketi görüyor veya sesi duyuyor ve başka bir köpeğin sırf görmek veya duymak için harcayacağı süreden daha kısa süre içinde karşılığını veriyordu. Algılama, karar verme ve harekete geçme işlerim aynı anda yapıyordu. Esasen algılama, karar verme ve harekete geçme işleri art arda geliyordu, ama aralarındaki süre öylesine kısaydı ki, hepsi aynı anda gerçekleşiyormuş gibi görünüyordu. Kasları dirimle dolup taşıyor, çelik yaylar gibi keskince harekete geçiyordu. Yaşam onun içinden muhteşem bir bollukla, sevinçle ve şahlanarak akıyordu; öyle ki, kendinden geçtiği bir anda dışarı fişkırtıp tüm dünyayı cömertçe kaplayacak gibiydi.

"Dünyaya böyle bir köpek daha gelmemiştir," dedi John Thornton bir gün, ortakları Buck'ın kamptan çıkışını izlerken.

"Onu yarattıktan sonra kalıbı kırmışlar," dedi Pete.

"Kesinlikle! Bence de öyle," diye onayladı Hans.

Onu kamptan çıkarken görmüşlerdi, ama ormanın mahremiyetine girer girmez ondaki ani ve korkunç değişimi görmediler. Artık yürümüyordu. Bir anda yabana ait bir yaratık halini almıştı; yumuşak, kedi adımlarıyla sinsice ilerleyen, karaltıların arasında bir görünüp bir kaybolan bir gölgeydi. Nerede nasıl saklanacağını, yılan gibi karnının üstünde sürünmeyi ve hamle yapıp sokmayı biliyordu. Bir kartavüğünü yuvasından alabilir, tavşanı uyurken öldürebilir ve ağaçlara uçarken bir an geciken küçük çizgili sincapları havada yakalayabilirdi. Ona göre ne göllerdeki balıklar yeterince hızlıydı, ne de yuvalarını onaran kunduzlar yeterince uyanık. Zevk için değil, yemek için öldürüyordu; ama tercihen kendi öldürdüğünü yiyordu. Böylece yaptığı işlerde gizlice eğlenceler yaratmaya başladı. Sincapları kısırmaktan keyif duyuyordu. Tam yakalayacakmış gibi yapıp sonra da serbest bıraktığında, sincaplar cıvıldayarak ölüm korkusuyla ağaçların en tepelerine kaçıyor.

Sonbahar yaklaştıkça etrafta Kanada geyiklerinin sayısı arttı. Kışı geçirmek için daha aşağıda kalan, kışın daha yumuşak geçeceği kapalı vadilere doğru inmeye başladılar. Buck sürüden ayrılmış bir geyik yavrusunu yere yıkmıştı bile; ama gözü daha büyük ve zorlu bir avdaydı, buna da günün birinde dere yatağının başında rastladı. Yirmi geyikten oluşan bir sürü, nehirler ve ormanlar bölgesinden gelmişti ve liderleri de bir erkek geyikti. Öfkeli hali ve iki metrenin üzerindeki boyuyla, Buck'ı bile tatmin edebilecek kadar zorlu bir rakipti. On dört dala ayrılan ve genişliği iki metreyi bulan palmiye biçimindeki koca çatal boynuzlarını oraya buraya tosluyor, küçük gözleri kötü kötü, haşın bir ışıkla

parlıyordu. Buck'ı görünce hiddetle kükredi.

Geyiğin yan tarafında, böğrünün hemen önünden tüylü bir okun ucu çıkıyordu. Öfkeli ve vahşi halinin nedeni büyük ihtimalle buydu, ilkel dünyanın eski av günlerinden gelen içgüdüyle hareket eden Buck, geyiği sürüden ayırmaya koyuldu. Kolay bir iş değildi. Geyiğin önünde havlıyor, etrafında hoplayıp zıplıyor, bu sırada koca çatal boynuzların ve tek darbeye kendisini ezebilecek korkunç genişlikteki toynakların erişemeyeceği mesafede durmaya çalışıyordu. Geyik, sivri dişli tehlikeye sırtını dönüp gidemedi ve sinir krizlerine kapılmaya başladı. Böyle anlarda Buck'a saldırıyor, Buck kurnazca geri çekiliyor, kaçamıyormuş gibi onu kandırmaya devam ediyordu. Ama geyik bu şekilde sürüdeki arkadaşlarından ayrıldığında, genç geyiklerden iki üç tanesi de Buck'a saldırıp,

Vahşetin, sonsuz saatler boyunca örümceği ağında, yılanı bükümlerinde, panteri pususunda tutan bir sabrı vardır. Yaşamın kendisi kadar azimli, yorulmak bilmeyen, inatçı olan bu sabır, özellikle canlı yiyeceğini avlarken yaşamda görülür. Ve sürünün peşini bırakmaz, yürüyüşünü geciktirir, genç erkek geyikleri sinirlendirir, daha büyümemiş yavrularının yanındaki dişileri endişelendirir ve yaralı geyiği umutsuz bir öfkeyle deliye döndürürken, Buck'ta da bu sabır vardı. Bu durum yarım gün devam etti. Buck kendini çoğaltmak için dört bir yandan saldırdı, sürüyü tehdit dolu bir kasırgayla kuşattı, arkadaşlarının yanına gelir gelmez kurbanını yine onların yanından ayırdı ve avlayan yaratıkların sabrından daha az olan, avlanan yaratıkların sabrını tüketti.

Gün tükenir, güneş kuzeybatıdaki yatağına doğru ilerlerken (karanlık geri gelmişti ve sonbahar geceleri altı saat olmuştu), genç geyikler kuşatılmış liderlerinin yardımına koşmak için gittikçe daha isteksizce adım atmaya başlamışlardı. Kuzeyden gittikçe yaklaşan kış nedeniyle daha aşağı düzlüklere gidiyorlardı ve onları yollarından alıkoyan, bu yorulmak nedir bilmeyen yaratığı başlarından hiç atamayacak gibiydiler. Üstelik tehlikede bulunan, sürünün ya da genç erkek geyiklerin hayatı değildi. Sürüden sadece birinin hayatı isteniyordu ki, bu da kendi hayatlarından daha önemsizdi ve en sonunda geçiş bedelini ödemeye razı oldular.

Alacakaranlık çökerken yaşlı geyik başı öne eğik durmuş, kaybolan ışıktaki hızlı adımlarla uzaklaşan arkadaşlarını izliyordu -tanıdığı dişiler, babalık ettiği yavrular, liderlik ettiği geyikler.

Onları takip edemiyordu, çünkü burnunun dibinde, gitmesine izin vermeyen acımasız dişli felaket hoplayıp zıplıyordu. Yarım tondan yüz elli kilo daha ağırdı; uzun ve güçlü bir hayatı olmuş, yaşamı dövüşler ve mücadelelerle geçmişti. Ve sonunda ölümle, boyu kendisinin kalın dizlerinin bile üstüne çıkmayan bir yaratığın dişlerinde karşılaşıyordu.

O günden sonra Buck avını gece gündüz yalnız bırakmadı, ona bir an bile dinlenme fırsatı tanımadı; ne ağaçların yapraklarını, genç huş ağaçlarının ve söğütlerin taze sürgünlerini yemesine izin verdi, ne de geçtikleri şırıl şırıl akan incecik derelerde içini kavuran susuzluğunu biraz olsun gidermesine. Geyik sık sık ümitsizlik içinde bir anda fırlayıp kaçmaya çalışıyordu. Buck böyle zamanlarda onu durdurmaya kalkışmıyor, rahat adımlarla arkasından gidiyordu. Oyunun gidişatından memnundu; geyik hiçbir şey yapmazsa yere yatıyor, bir şey yemeye veya içmeye çalıştığında ise ona vahşice saldırıyordu.

Boynuz ağacının altındaki büyük kafa gittikçe öne eğildi ve ayaklarını sürüyerek yürüyüşü de giderek yavaşladı. Geyik, burnu yere bakar ve üzgün kulakları sarkık bir halde uzun süreler durup

dinleniyordu artık, böylece Buck su içip dinlenmek için kendine daha çok vakit ayırabilmeye başladı. Böyle zamanlarda sarkan kırmızı diliyle nefes nefese, gözlerini sabit biçimde büyük geyiğe dikmiş onu izlerken, Buck'a etrafta bir değişim oluyormuş gibi gelmeye başladı. Toprakta yeni bir hareketlenme hissetmeye başlamıştı. Geyiklerin bölgeye gelmesiyle birlikte başka canlı türleri de geliyordu. Orman, dereler ve hava onların varlığıyla, heyecanla titrer gibiydi. Bunun haberi Buck'ın içine doğmuştu. Gördüğü, duyduğu veya kokladığı için değil, daha farklı ve daha gizemli bir hisle anlamıştı. Hiçbir şey duymamış, hiçbir şey görmemişti, ama o bölgenin bir şekilde daha farklı olduğunu, içinde tuhaf şeylerin ayaklanmış ve ortalıkta dolaşmakta olduğunu anlamıştı. Elindeki işi bitirdikten sonra bu durumu daha ayrıntılı olarak araştırmaya karar verdi.

Nihayet dördüncü günün sonunda koca geyiği yere yıktı. Bir gün ve bir gece boyunca avının yanında kaldı, defalarca yemek yedi, uyudu ve avının etrafında dönüp dolandı. Daha sonra dinlenmiş, kendine gelmiş ve güçlenmiş haliyle yüzünü kampa, John Thornton'a doğru çevirdi. Uzun ve rahat adımlarla koşmaya başladı ve saatlerce koştu. Karmaşık yolda bir kez olsun yönünü kaybetmeden, yabancı toprakların içinden, bir insan ve pusulasının manyetik ibresini bile utandırabilecek kadar kendinden emin bir biçimde evine doğru ilerledi.

ilerledikçe etraftaki yeni heyecanı daha da güçlü hissediyordu. Etrafında yaz boyunca var olan hayattan daha farklı bir hayat vardı. Bu gerçek artık karmaşık, gizemli bir yolla içine doğmuyordu. Kuşlar bunu şakıyor, sincaplar bunu cıvıldıyor, rüzgâr bile bunu fısıldıyordu. Birçok kez durup serin sabah havasını derin derin içine çekti ve aldığı haber onu daha hızlı koşmaya sevk etti. Bir felaketin olduğu veya olmak üzere olduğu hissiyle içi daralıyordu ve son su çizgisini de geçip kampa doğru giden vadiye indiğinde daha büyük bir dikkatle gitmeye başladı.

Üç mil kala rastladığı taze iz sırtındaki tüyleri dalgalandı ve diken diken etti. iz doğrudan kampa ve John Thornton'a doğru gidiyordu. Buck hızla ve dikkatle koşmaya başladı, bütün sinirleri gerilmiş durumdaydı ve sonucu hariç olayı olduğu gibi anlatan bir sürü ayrıntıyı görebiliyordu. Burnu, peşinden koştuğu yaşamın yittiğine dair kesin bilgiler veriyordu ona. Ormanın birşeylere gebe sessizliği dikkatini çekti. Kuşlar kaçıp gitmişti. Sincaplar saklanıyordu. Sadece bir sincap gördü -o da parlak gri bir sincaptı, gri ölü bir ağaç kütüğünün üstüne yatmış, ağacın uzantısı gibi görünüyordu.

Buck kayan bir gölgenin gizliliğiyle sessizce ilerlerken, burnu aniden, sanki bir güç onu yakalayıp çekmiş gibi yana çevrildi. Yeni kokuyu bir çalıya kadar takip etti ve Nig'i buldu. Sürüklenerek geldiği bu yerde yana devrilmiş yatıyordu, ölmüştü. Vücudunun her iki yanından, ucu ve tüyleriyle birer ok çıkıyordu.

Otuz metre kadar ilerde Buck, Thornton'ın Dawson'da sat ın aldığı kızak köpeklerinden birini daha gördü. Köpek tam yolun ortasında ölümle korkunç bir mücadeleye girmiş, can çekişiyordu. Buck hiç durmadan etrafından dolanıp yoluna devam etti. Kamptan melodik bir nakaratla alçalıp yükselen zayıf insan sesleri geliyordu. Açıklığın kenarına doğru sürünerek ilerledi ve orada Hans'ı buldu. Hans yüz üstü yatmıştı, üzerindeki oklar yüzünden neredeyse kirpiye dönmüştü. Aynı anda Buck ladin dallarından yapılmış kulübenin eskiden durduğu yere dikkatle baktı ve boynundan omzuna kadar bütün tüylerini dimdik eden şeyi gördü. Büyük bir öfke dalgası her yanını kapladı. Hırladığının farkında değildi, ama korkunç bir hiddetle, bağırarak hırlıyordu. Hayatında son kez, duygularının kurnazlık ve mantığa galebe çalmasına izin verdi. Kendini kaybetmesinin nedeni John Thornton'a duyduğu muazzam sevgiydi.

Korkunç kükremeyi duyup, daha önce hayatlarında benzerini görmedikleri bir hayvanın üzerlerine saldırdığım gördüklerinde, Yeehatlar ladin ağacından kulübenin yıkıntısının etrafında dans ediyorlardı. Saldıran Buck'tı, canlı bir öfke fırtınası gibi, mahvetmek için çılgınca üzerlerine atlamıştı. En öndeki adama saldırdı (Yeehatlar'ın şefiydi).ve gırtlığını öyle bir yardı ki, bir anda oluk oluk kanlar fişkirmaya başladı. Kurbanı üzölmekle oyalanmadı, geöerken ikinci bir adamın boynunu paröaladı. Ona karşı koymak mümkün değıildi. Tam ortalarına dalmış, ona atılan okları boşa çıkaran, sürekli ve korkunç bir kıvraklıkla parçalıyor, yırtıyor, yok ediyordu. Hareketleri öylesine hızlıydı ve Kızılderililer yle birbirine girmiş ve yakın halde duruyordu ki, oklarla birbirlerini vurmaya başladılar. Buck'a havadayken genç bir Kızılderilinin attığı mızrak bir başka avcının göğsüne öyle hızla girdi ki, okun ucu adamın sırtından ıktı. Yeehatlar paniğe kapıldı ve dehşet içinde ormana kaçtılar, kaçarken de Kötü Ruh'un geldiğini haykırıyorlardı.

Gerçekten de, ağaçların arasından kaçarken arkalarından öfkeden kudurmuşçasına koşup onları geyik gibi yere yıkıp sürüklerken, Buck hayvan kılığına girmiş bir Őeytandan farksızdı. Yeehatlar için uğursuz bir gündü. Tüm bölgeye il yavrusu gibi dağıldılar ve kayıplarını sayabilmek için daha alçak bir vadide toplanabilmeleri ancak bir hafta sonra mümkün olabildi. Buck'a gelince, takip etmekten yorulunca ıssız kampa geri döndü. Pete'i battaniyelerinin içinde, ilk şaşkınlık anında öldürülmüş haliyle buldu. Thornton'ın umutsuz mücadelesi toprağı a taze izlerle yazılmıştı ve Buck derin bir su birikintisinin yanına gelinceye kadar izin her detayını kokladı. Su kıyısında, başını ve n ayağını suya sokmuş halde Skeet duruyordu, son ana kadar sadık kalmıştı. Altın ararken kullandıkları kutular nedeniyle bulanmış çamurlu su, içindekileri saklıyordu. Burada John Thornton da vardı, çünkü Buck onun izini suya kadar sürmüştü ve sudan dışarı çıkan hiçbir iz yoktu.

Buck gün boyu suyun yanında uzun uzun düşündü ve huzursuzca kampı dolaştı. lm, hareketin kesilmesi, canlıların hayatından öteye, uzağı gidiş olarak biliyordu ve John Thornton'ın ölmüş olduğunu biliyordu. Bu içinde büyük bir boşluk bıraktı, bir parça açlığı benziyordu; ama bu boşluk ona bitmek bilmeyen bir acı veriyor ve yemekle de doldurulamıyordu. Kimi zaman Yeehatlar'ın cesetlerini seyretmek için durduğunda acıyı unutuyor, böyle anlarda içinde büyük bir gurur hissediyordu -şimdiye kadar duyduklarının hepsinden daha büyük bir gurur, insan öldürmüştü, hepsinden daha soylu bir işti bu. Ve onları sopa ve diş yasına rağmen öldürmüştü. Öyle kolay ölmüşlerdi ki. Bir Eskimo köpeğini öldürmek bile daha zordu, insanların okları, mızrakları ve sopaları olmasa, kendisine denk bile sayılmazlardı. O andan itibaren ellerinde okları, mızrakları ve sopaları olmadığı sürece insanlardan korkmayacaktı.

Gece geldi ve ağaçların üzerinden bir dolunay yükselerek toprağı hayalet gibi bir gün ışığıyla dolana kadar aydınlattı. Gecenin gelişiyle birlikte suyun yanında uzun uzun düşünüp kederlenirken Buck ormanda, Yeehatlar'ın neden olduğundan daha farklı, yeni bir yaşam kıpırtısını hissetti. Ayağı kalktı, etrafı dinledi ve kokladı. Uzaktan zayıf, tiz ve kesik bir havlama duyuldu ve onu koro halinde benzer tiz havlamalar izledi. Dakikalar geçtikçe havlamalar yaklaştı ve sesleri yükseldi. Buck bunları bir kez daha, hafızasında kalmış olan, öbür dünyada duyduğı sesler olarak tanıdı. Açıklığın ortasına gidip dinledi. Bu çağıydı, birçok sesi olan ağı ve her zamankinden daha cazip ve buyurganca sesleniyordu. Ve Buck bu ağıya itaat etmeye, daha önce hiç olmadığı kadar hazırды. John Thornton lmşt. Son bağ kopmuştu, insanoğlu ve arzuları artık onu bağlamıyordu.

Yeehatlar'ın yaptığı gibi, göç eden geyik sürülerinden avlanan kurt sürüsü en sonunda nehirler ve

ormanlar bölgesinden geçmiş, Buck'ın vadisine gelip dayanmıştı. Ay ışığının aydınlatığı açıklığa gümüş bir ırmak gibi aktılar. Açıklığın merkezinde Buck bir heykel kadar hareketsiz duruyor, onların gelmesini bekliyordu. Öyle sakin ve öyle büyüktü ki, kurtlar korktu, bir an durdular, ardından en gözüpekleri dosdoğru üstüne atladı. Buck şimşek gibi saldırarak kurdun boynunu kırdı. Sonra tıpkı az önceki gibi hareketsizce durdu, arkasında yaralı kurt acı içinde kıvranıyordu. Onu üç kurt daha onu takip etti ve onlar da yarılmış boyunlarından ya da omuzlarından kanlar akarak, birer birer geri çekildi.

Bu kadarı bütün sürünün üstüne atlaması için yeterliydi. Avlarını yere yıkma isteğiyle allak bullak ve karmakarışık bir haldeydiler. Buck'ın mükemmel hızı ve çevikliği çok işine yarıyordu. Arka ayakları üzerinde dönerek, dişleyip yırtarak aynı anda her yere yetişiyordu; öyle hızlı dönüyor ve dört bir yanını öyle iyi koruyordu ki, kesintisiz gibi görünen bir cephe meydana getirmişti. Ama arkasına geçmelerini önlemek için havuzun yanından geçip aşağıya, dere yatağına doğru gerilemesi gerekti. En sonunda çakıllı yüksek bir yamacın dibine geldi. Yamacın içinde insanların maden çıkarırken oluşturmuş olduğu dik açılı bir noktaya doğru çarpışarak ilerledi ve bu açının içinde küçük bir aralığa girdi. Burada üç taraftan birden korunuyordu ve ön cepheyi savunmaktan başka yapacak bir şeyi kalmıyordu.

Orayı da öyle iyi savundu ki, yarım saat sonunda kurtlar bozguna uğramış bir halde geri çekildi. Hepsinin dili bir karış dışarıda sallanıyor, beyaz dişleri ay ışığında acımasızca parlıyordu.

Kimileri kafasını kaldırmış ve kulaklarını öne doğru dikmiş halde yatıyor, kimileri ayakta onu izliyor, kimileri de havuzdan su içiyordu. Uzun, ince ve gri bir kurt dikkatle, dostça bir tavırla yaklaştı ve Buck bir gün bir gece boyunca birlikte koştuğu vahşi kardeşini tanıdı. Kurt yumuşak bir sesle inliyordu, Buck da inleyince burunlarını birbirine dokundurdular.

Ardından sıska ve savaş yaralarıyla dolu, yaşlı bir kurt öne çıktı. Buck dudaklarını hırlayacakmış gibi gerdi, ama onunla koklaştı. Bunun üzerine yaşlı kurt yere oturup burnunu aya doğru uzatarak uzun uzun uludu ve diğerleri de oturup uludular. Artık çağrı Buck'a apaçık seslerle geliyordu. O da yere oturup uludu. Ardından bulunduğu oyuktan çıktı ve sürü, etrafına toplanarak yarı dostça, yarı vahşice onu koklamaya başladı. Liderleri sürü havlamasını haykırarak ormana doğru koşup gözden kayboldu. Kurtlar da liderlerinin peşinden koro halinde havlayarak ormana daldı. Buck da onlarla birlikte koşarak, vahşi kardeşinin yanında, havlayarak ilerledi.

Buck'ın öyküsü burada bitebilir. Birkaç yıl sonra Yeehatlar orman kurtlarının cinsinde bir değişiklik fark etti; bazılarının başında, ağzında ve burnunda kahverengi lekeler ile göğüslerinin alt kısmında ortada beyaz bir çizgi vardı. Ama bundan da önemlisi, Yeehatlar sürünün başında koşan bir Hayalet Köpekten bahseder. Kendilerinden daha kurnaz olduğu, kara kışta kamplarından hırsızlık ettiği, tuzaklarını soyduğu, köpeklerini öldürdüğü ve en yiğit savaşçılarına meydan okuduğu için, Yeehatlar bu Hayalet Köpekten korkar.

Hayır, efsane daha da kötüleşiyor. Kampa dönememiş avcılar var ve kabilesindeki adamlar tarafından boğazları gaddarca parçalanmış halde, etraflarındaki karda bir kurtunkinden daha büyük kurt ayak izleriyle bulunan avcılar da oldu. Her sonbaharda, Yeehatlar'ın geyikleri takip ederlerken asla girmedikleri belirli bir vadi vardır. Ve ateşin başında Kötü Ruh'un o vadiye nasıl yerleştiği konuşulurken, kimi kadınlar kederlenir.

Ama yazlan o vadiye giden bir ziyaretçi var ki, Yehatlar bunu bilmez. Bu ziyaretçi, diğer kurtlara hem benzeyen, hem benzemeyen, muhteşem kürklü, kocaman bir kurttur. Güleryüzlü ormanlar diyarından tek başına gelir ve ağaçların arasındaki bir açıklığa kadar iner. Burada çürümüş geyik derisi çuvallarından sarı bir su akıp yere girerek kaybolur; içinde büyümüş upuzun otlar ve üzerini kaplayan küf nedeniyle sarılığı güneşten saklanır. Kurt burada oturup bir süre düşüncelere dalar, bir kez uzun uzun, kederle ulur ve sonra oradan ayrılır.

Ama her zaman yalnız değildir. Uzun kış geceleri gelip de kurtlar avlarını alçak vadilere kadar takip ettiğinde, ayın donuk şavkında veya soğuk ışıklarla parıldayan gökyüzünün altında, sürünün başında, arkadaşlarının üstünde dev gibi koşarken, kaim boynu söylediği genç dünyanın şarkısıyla kükrer. Sürünün sarkışıdır bu.

BİTTİ